

משניות

סדר קדשים

על פי מהדורות הרב דוד אלטראאס ז"ל
שהודפס בשנת ה'תק"ע בעיר פיסא

פה ירושלים י"א
שנת ונשלה פרים שפטנו לפ"ק

הווצאת חטף-סגול

2025

הובא לדפוס באמצעות **X**TEX ע"י שמעון מונטגיו

תפלת ר' נחניא בן הקנה שחייב לאומרה כל הנכנס לבית המדרש ללימוד
יהי רצון מלפניך יי' אללה שלא יארע דבר תקללה על ידי ולא אכשל
בךבר הילכה וישמחו בי חבירי ולא אומר על טהור טמא ולא על
טמא טהור ולא על מתר אסור ולא על אסור מתר ולא יכשלו חבירי
בךבר הילכה ואש mach בם:

והאר"ז שיקל היה אומר אחר תפלה זו שני פסוקים אלו:

כִּי יְיָ יַתֵּן חֶכְמָה מִפְיוֹ דִּעָת וַתְּבוֹנֵה:
כָּל עַיִן וַאֲבִיטָה נְפָלוֹת מִתּוֹרָתֶךָ:

קודם הלימוד

כתוב בספר תוצאות חיים כשפוחה הספר למדוד בו יאמר

הנני רוצה למדוד כדי שיביאני תלמוד זה לידי מעשה ולידי מדות
ישרות ולידי ידעת התורתה והריני עושה לשם ייחוד קדשו בריך
הוא ושביגתיה בךhilו ורוחמי ויהי נועם יהזה אלהינו עליינו ומעשיה
ידינו כוננה עליינו ומעשה ידינו כוננהו:

משניות סדר קדשים

יש בו י"א מסכתות וזה סדרון

א זבחים יד פרקים. ב מנחות יג פרקים. ג חולין
יב פרקים. ד בכורות ט פרקים. ה ערבי ט פרקים.
ו תמורה ז פרקים. ז בריתות ו פרקים. ח מעילה ו פרקים.
ט תמיד ז פרקים. י מדות ה פרקים. יא קנים ג פרקים.
בין הכל צ"א פרקים:

ויש מסדרים קנים קודם מדות והכל עולה בקנה אחד

מסכת זבחים

יום יח

פרק א

כָל הַזְבָחִים שֶׁגְבַחוּ שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ בְשָׂרִים אֲלֹא שֶׁלֹא עַל
לְבָעָלִים לְשֵׁם חֹזֶה חוץ מִן הַפְסֵח וּמִן הַחֲטֹאת
הַפְסֵח בָזְמָנוֹ וַיהֲטֹאת בְכָל זָמָן רַبִי אַלְיעָזֶר אָמֵר אָף
הָאָשָׁם הַפְסֵח בָזְמָנוֹ וַיהֲטֹאת וְהָאָשָׁם בְכָל זָמָן אָמֵר
רַבִי אַלְיעָזֶר הַחֲטֹאת בָאה עַל חַטָא וְהָאָשָׁם בָא עַל
חַטָא מֵהַחֲטֹאת פְסוֹלָה שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ אָף הָאָשָׁם פְסוֹל
שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ:

ב' יוֹסֵי בֶן חֹנִי אָמֵר הַנְשָׁחִתִים לְשֵׁם פְסֵח וְלִשֵּם חֲטֹאת
פְסוֹלִין שְׁמָעוֹן אֲחֵי עֲזִירָה אָמֵר שְׁחַתּוּ לְשֵׁם גְבוֹהָ מֵהֶם
בְשָׁרִין לְשֵׁם נָמוֹךְ מֵהֶם פְסוֹלִין בַּיְצָד קָדְשִׁי קָדְשִׁים
שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם קָדְשִׁים קָלִים פְסוֹלִין קָדְשִׁים קָלִים
שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם קָדְשִׁי קָדְשִׁים בְשָׁרִין הַבָּכָר וְהַמְעָשֶׂר
שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם שְׁלָמִים בְשָׁרִין וְשְׁלָמִים שְׁשַׁחַתּוּ לְשֵׁם
בְכָזֶר וְלִשֵּם מַעֲשֵׂר פְסוֹלִין:

ג' הַפְסֵח שְׁשַׁחַתוֹ בְשִׁחרִית בְאַרְבָעָה עָשָׂר שֶׁלֹא לְשֵׁמוֹ רַבִי יְהוֹשֻׁעַ מִכְשִׁיר בְאַלּו נְשַׁחַט בְשָׁלַשָה עָשָׂר בֶן בְּתִירָא
פֹסֶל בְאַלּו נְשַׁחַט בֵין הַאַרְבָעִים אָמֵר שְׁמָעוֹן בֶן עַזָּאי
מִקְבֵל אַנְי מִפִי שְׁבָעִים וָשְׁנִים זְקִנִים בַיּוֹם שְׁהַזּוֹבִיבוּ

רבי אלעזר בן עזיריה בישיבה של הובחים הנאכלים שנזובחו שלא לשמן בשרין אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה. חוץ מון הפסח ומון החטאת ולא הוסיף בן עזיר אלא העולה ולא הוזע לו חכמים:

ה הפסח והחטאת ששחתן שלא לשמן. קיבל והלך וזרק שלא לשמן. או לשמן ושלא לשמן. או שלא לשמן ולשמן. פסולין. כיצד לשמן ושלא לשמן. לשם פסח ולשם שלמים. שלא לשמן ולשמן. לשם שלמים ולשם פסח. שהזבח נפסל בארכעה דברים בשחיטה ובקבול. ובהלווד ובזוריקה. רבי שמעון מכשיר בהלווד. שהיה רבי שמעון אומר אי אפשר שלא בשחיטה. ושלא בקבלה. ושלא בזוריקה. אבל אפשר שלא בהלווד. ששוחט בצד המזבח וזורק. רבי אלעזר אומר המהלך במקום שהוא צרייך להלך המתחבה פוסלה. ובמקום שאינו צרייך להלך אין המתחבה פוסלה:

פרק ב

כָּל הַזְּבָחִים שֶׁקְבַּל דָמָן זָר אֲוֹן טְבוֹיל יוֹם מַחְסֵר בְּגָדִים מַחְסֵר בְּפּוּרִים שֶׁלֹא רְחֵץ יָדִים וּרְגֵלִים עַרְלָטְמָא יֹשֵׁב עַזְמָד עַל גְּבֵי כְּלִים עַל גְּבֵי בְּהַמָּה עַל גְּבֵי חֶבְרוֹ פִּסְלָן קִבְּל בְּשֶׁמֶאל פִּסְלָן רְבִי שְׁמַעַן מַכְשֵׁיר נְשַׁפֵּךְ עַל הַרְצֵף וְאַסְפֵּו פִּסְול נְתַנְנוּ עַל גְּבֵי הַכְּבָשׂ שֶׁלֹא בְּנֶגֶד הַיסּוֹד נְתַנְנוּ אֶת הַנְּתָנִין לְמַטָּן לְמַעַלְנוּ וְאֶת הַנְּתָנִין לְמַעַלְנוּ לְמַטָּן אֶת הַנְּתָנִים בְּפִנְים בְּחוֹזֶן וְאֶת הַנְּתָנִים בְּחוֹזֶן בְּפִנְים פִּסְול וְאַין בוֹ בְּרָתָה:

ב' הַשׂוֹחֵט אֶת הַזְּבָח לְזַרְוק דָמו בְּחוֹזֶן לְהַקְטִיר אֶת אַמְוֹרִיו בְּחוֹזֶן אוֹ מִקְצַת אַמְוֹרִיו בְּחוֹזֶן לְאַכְוֹל בְּשָׁרוֹ בְּחוֹזֶן אוֹ בְּזִית מַבְשָׁרוֹ בְּחוֹזֶן אוֹ לְאַכְוֹל בְּזִית מַעֲורָה הָאֱלִיה בְּחוֹזֶן פִּסְול וְאַין בוֹ בְּרָת לְזַרְוק דָמו לְמַחָר אוֹ מִקְצַת דָמו לְמַחָר לְהַקְטִיר אַמְוֹרִיו לְמַחָר אוֹ מִקְצַת אַמְוֹרִיו לְמַחָר לְאַכְוֹל בְּשָׁרוֹ לְמַחָר אוֹ בְּזִית מַבְשָׁרוֹ לְמַחָר אוֹ לְאַכְוֹל בְּזִית מַעֲורָה הָאֱלִיה לְמַחָר פָּגֹול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בְּרָת:

ג' זֶה הַכָּלָל כָּל הַשׂוֹחֵט וְהַמִּקְבֵּל וְהַמְּהַלֵּךְ וְהַזַּוְרָק לְאַכְוֹל דָבָר שֶׁדָרְבָו לְאַכְוֹל לְהַקְטִיר דָבָר שֶׁדָרְבָו לְהַקְטִיר חַוֵּן לְמַקְוֹמוֹ פִּסְול וְאַין בוֹ בְּרָת חַוֵּן לְזַמְנוֹ פָּגֹול וְחַיְבָן עַלְיוֹ בְּרָת וּבָלְבָד שִׁקְרָב הַמְּתִיר בְּמִצּוֹתָו:

ד ביצה קרב המתר במצותו. שחט בשתיקה. קיבל והלך וזרק חוץ לזמן. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמן. זה הוא בשתיקה. או ששהחט וקיבל והלך וזרק חוץ לזמן. זה הוא שקרב המתר במצותו. ביצה לא קרב המתר במצותו. שחט חוץ למקוםו. קבל והלך וזרק חוץ למקוםו. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק חוץ למקוםו. או ששהחט וקיבל וזרק והלך חוץ למקוםו. הפסח והחטאת ששהחטן שלא לשמן. קבל והלך וזרק חוץ לזמן. או ששהחט חוץ לזמן. קבל והלך וזרק שלא לשמן. או ששהחט קבל והלך וזרק שלא לשמן. זה הוא שלא קרב המתר במצוותו:

ה לא יכול בזיה בחוץ ובזיה למשך. בזיה למשך ובזיה בחוץ. בחייב זיה בחוץ ובחייב זיה למשך. בחייב זיה למשך ובחייב זיה בחוץ פסול ואין בו ברית. אמר רבי יהודה זה הכל אם מחייב בת הזמן קדמה לחייבת המקום. פגול וחייב עליו ברית. ואם מחייב בת המקום קדמה לחייבת הזמן. פסול ואין בו ברית. וחייבים אומרים זה וזה פסול ואין בו ברית. לא יכול בחייב זיה ולהקטיר בחייב זיה אפשר. שאין אכילה והקטירה מצטרפין:

פרק ג

כָּל הַפְּסֹולִין שֶׁשְׁחַטּוּ שְׁחִיטָתֵן בְּשֶׁרֶה. שְׁהַשְׁחִיטה
בְּשֶׁרֶה בְּגַנְשִׁים וּבְעֲבָדִים וּבְטַמְאִים אֲפִילוּ בְּקָדְשִׁים
קָדְשִׁים. וּבַלְבֵד שֶׁלֹּא יְהִי טָמְאים נָגָעִים בְּבָשָׂר. לְפִיכָּךְ
הַם פּוֹסְלִים בְּמַחְשָׁבָה. וְכַלּוּ שִׁקְבָּלוּ אֶת הַדָּם חֹזֵק לִזְמָנוֹ.
וְחוֹזֵק לִמְקוֹמוֹ. אֲםִינָה דָם הַגְּנָפֶשׁ. יְחִזּוּר הַבָּשָׂר וַיַּקְבֵּל:

בְּקָבֵל הַבָּשָׂר וַיְנַתֵּן לְפָסֹול. יְחִזּוּר לְבָשָׂר. קָבֵל בַּיָּמִינוֹ וַיְנַתֵּן
לְשֶׁמֶאלֹו. יְחִזּוּר לִימִינוֹ. קָבֵל בְּכָלִי קָדְשׁ וַיְנַתֵּן בְּכָלִי חֹלָה.
יְחִזּוּר לְכָלִי קָדְשׁ. נְשָׁפֵךְ מִן הַכָּלִי עַל הַרְצָפהׁ וְאַסְפוֹ.
בְּשֶׂרֶב. נַתָּנוּ עַל גַּבְיוֹ הַכְּבָשׁ שֶׁלֹּא בְּגַד הַיְסוֹד. נַתָּנוּ אֶת
הַגְּתָנִין לְמַטָּה לְמַעַלָּה. וְאֶת הַגְּתָנִין לְמַעַלָּה לְמַטָּה. אֶת
הַגְּתָנִין בְּפָנִים בְּחוֹזֵק. וְאֶת הַגְּתָנִין בְּחוֹזֵק בְּפָנִים. אֲמִינָה
דָם הַגְּנָפֶשׁ. יְחִזּוּר הַבָּשָׂר וַיַּקְבֵּל:

גְ הַשׁׁוֹחֵט אֶת הַזְּבַח. לְאַכְזָל דָבָר שֶׁאֵין דָרְכוֹ לְאַכְזָל.
וְלַהֲקֹטֵיר דָבָר שֶׁאֵין דָרְכוֹ לַהֲקֹטֵיר. בְּשֶׂרֶב. רַבִּי אַלְיעָזֶר
פּוֹסֵל. לְאַכְזָל דָבָר שֶׁדָרְכוֹ לְאַכְזָל. וְלַהֲקֹטֵיר דָבָר שֶׁדָרְכוֹ
לַהֲקֹטֵיר. פָחוֹת מִבְּזִית בְּשֶׂרֶב. לְאַכְזָל בְּחַצִּי זִית. וְלַהֲקֹטֵיר
בְּחַצִּי זִית בְּשֶׂרֶב. שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מִצְטָרְפִים:

דְ הַשׁׁוֹחֵט אֶת הַזְּבַח לְאַכְזָל בִּזְרִית מִן הַעֹזֶר. מִן הַרְטָב. מִן
הַקְפָּה. מִן הַאֲלֵל. מִן הַעֲצָמוֹת. מִן הַגִּידִים. מִן הַטְּלִפִים.
מִן הַקְרָנִים. חֹזֵק לִזְמָנוֹ. אוֹ חֹזֵק לִמְקוֹמוֹ בְּשֶׂרֶב. וְאֵין חִבּוּן
עַלְיהֶם. מִשּׁוּם פָגּוֹל וְנוֹתָר וְטָמֵא:

ה השוחט את המקדשין לאכול שליל או שליא בחוץ. לא פיגל המזיל תורים בפנים לאכול ביציהם בחוץ לא פיגל חלב המקדשין וביצוי תורים אין חיבין עליהם משום פגול ונותר טמא:

שחטו על מנת להניח את דמו ואת אמוריו למחר או להוציאו לחוץ. רבי יהודה פוסל וחכמים מחשירין. שחטו על מנת לתנו על גבי הכבש שלא בנגד היסוד.תן את הנתניון למוץ' למעלו' ואות הנתניון למוץ' ואות הנתניון בפנים בחוץ ואות הנתניון בחוץ בפנים. שיأكلו'ו טמאים. שיקריבו'ו טמאים. שיأكلו'ו ערלים. שיקריבו'ו ערלים. לשבר עצמות הפסח. ולאכול ממנה נא. לערב דמו בדם פסולין בשר. שאין מהשבה פסולת. אלא חוץ לזרע וחוץ למקומו. והפסח והחטאת שלא לשמן:

פרק ד

בית שמאי אומרים כל הנתניון על מזבח החיזון. שם נתנו מטבח אחת בפר. ובחטאת שתי מטבחות. ובית הלל אומרים אף חטאת שנתנה מטבח אחת בפר. לפיכך אם נתן הראשונה בטקונה. ואות השניה חוץ לזרע בפר. נתן את הראשונה חוץ לזרע. ואות השניה חוץ למקומה. פגול וחיבין עליו ברת:

ב בְּכָל הַגְּתָנִין עַל מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי שֶׁאָמַר חַסְר אַחַת מִן הַמְּתֻנוֹת לֹא כְּפֵר לְפִיכָּךְ אָמַן גַּתּוֹ כְּלֹן בַּתְּקוֹנוֹ וְאַחַת שֶׁלָּא בַּתְּקוֹנוֹ הַפְּסוֹל וְאֵין בָּרוּת:

ג אֲלֹו דָּבָרִים שֶׁאֵין חִבֵּין עַלְيָהֶם מִשּׁוּם פָּגּוֹל הַקְּמָץ וְהַלְּבָזָנָה וְהַקְּטָרָתָה וּמִנְחָת בְּהַנִּים וּמִנְחָת בְּהַן מֶשֶׁיחָה (וּמִנְחָת נְסָכִים) וְהַדָּם וּמִנְחָת נְסָכִים הַבָּאִים בְּפָנֵי עַצְמָן דָּבָרִי רַبִּי מַאיָּר וּחַכְמָמִים אֹמְרִים אֶפְתָּהָאִים עַם הַבְּהָמָה לְזֹג שְׁמַן שֶׁל מִצְּרוּעַ רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר אֵין חִבֵּין עַלְיוֹן מִשּׁוּם פָּגּוֹל וַרְבִּי מַאיָּר אֹמֵר חִבֵּין עַלְיוֹן מִשּׁוּם פָּגּוֹל שְׁדָם הָאָשָׁם מַתִּירוֹ וְכָל שְׂיִישׁ לוֹ מַתִּירִים בֵּין לְאָדָם בֵּין לְמִזְבֵּחַ חִבֵּין עַלְיוֹן מִשּׁוּם פָּגּוֹל:

ד הַעֲוָלה דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְמִזְבֵּחַ וּעֲוָרָה לְבַהֲנִים עַולְתָּה הַעֲוָרָה דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְמִזְבֵּחַ חַטָּאת הַעֲוָרָה דָּמָה מַתִּיר אֶת בְּשָׂרָה לְבַהֲנִים פָּרִים הַנְּשָׁרְפִים וּשְׁעִירִים הַנְּשָׁרְפִים דָּמָן מַתִּיר אֶת אִימּוֹרְהָן לִיקְרָב רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֵר בְּלָשׁ אֵינוֹ עַל מִזְבֵּחַ הַחִיצֹּן בְּשָׁלְמִים אֵין חִבֵּין עַלְיוֹן מִשּׁוּם פָּגּוֹל:

ה קָדְשִׁי עֹזְבִּי אַלְילִים אֵין חִבֵּין עַלְיָהֶם מִשּׁוּם פָּגּוֹל נוֹתָר וְטָמָא וְהַשׁׁוֹחֵטָן בְּחֹזֶק פָּטוֹר דָּבָרִי רַבִּי מַאיָּר רַבִּי יְוֹסֵי מַחְיֵב דָּבָרִים שֶׁאֵין חִבֵּין עַלְיָהֶם מִשּׁוּם פָּגּוֹל חִיבִּים עַלְיָהֶם מִשּׁוּם נוֹתָר מִשּׁוּם טָמָא חֹזֶק מִן הַדָּם רַבִּי שְׁמַעוֹן

אומר בדבר שדרפו להאכל. אבל בגין העצים והלבונה והקטרת אין מיבין עליה מושום טמאה:

ו' לשם יששה דברים נזבח נזבח לשם זבח לשם זבח. לשם השם לשם אישים לשם ריח. לשם ניחח. והחטאת והאשם לשם חטא. אמר רבי יוסי אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו בשר. שהוא תנאי בית דין. שאין המחייב הולכת אלא אחר העוזב:

פרק ה

אייזהו מקום של זבחים קדשי קדשים שחיטתן באפוזן. פר ושער של יום הבפורים. שחיטתן באפוזן. וקבול דמן בכלי שרת באפוזן. ודמן טעונהizia על בין הבדיקות. ועל הפרכת. ועל מזבח הזהב. מתקנה אחת מהן מעבבת. שירוי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אם לא נתן לא עגב:

ב' פרים הנשרפים וערי הנשרפים שחיטתן באפוזן. וקבול דמן בכלי שרת באפוזן. ודמן טעונהizia על הפרכת. ועל מזבח הזהב. מתקנה אחת מהן מעבבת. שירוי הדם היה שופך על יסוד מערבי של מזבח החיצון. אם לא נתן לא עגב. אלו ואלו נשרפים בבית הדשן:

ג' חטאות האبور והיחיד. אלו הן חטאות האبور. שירוי ראייני קדשים. ושל מזודות. שחיטתן באפוזן. וקבול

דְּמָנוּ בְּכָלֵי שִׁרְתַּת בַּצְפּוֹן. וְדַمָּנוּ טֻעָן אֶרְבֶּעָה מִתְנּוֹת עַל
אֶרְבֶּעָה קְרָנוֹת. בִּינְצָד עַלְהָ בַּכְּבָשׂ וְפִנְהָ לְסַובְּבָ. וּבָא לוּ
לְקָרְנוֹ דְּרוֹמִית מִזְרָחִית. מִזְרָחִית צְפּוֹנִית. צְפּוֹנִית מַעֲרָבִית.
מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית. שִׁירֵי הַדָּם הִיא שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִית.
וּגְאַכְלֵין לִפְנִים מִן הַקְלָעִים. לֹזְכֵרִי כְּהוֹנָה. בְּכָל מַאֲכָל.
לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת:

ג' הָעוֹלָה קְדֻשָּׁ קְדָשִׁים. שְׁחִיטָתָה בַּצְפּוֹן. וּקְבוּל דְמָה
בְּכָלֵי שִׁרְתַּת בַּצְפּוֹן. וְדַמָּה טֻעָן שְׂתִי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה.
וּטֻעָנה הַפְּשֵׁט וְגַתּוֹחַ. וּכְלִיל לְאָשִׁים:

ה' זָבֵחַ שְׁלֵמִי צָבֹור וְאַשְׁמֹות. אַלְוָה הָן אַשְׁמֹות. אַשְׁם
גְּנִילּוֹת. אַשְׁם מַעֲלָוֹת. אַשְׁם שְׁפָחָה חֲרוֹפָה. אַשְׁם נַזְיר.
אַשְׁם מַצּוֹּרָע. אַשְׁם תָּלוּי. שְׁחִיטָתָן בַּצְפּוֹן. וּקְבוּל דְמָנוּ
בְּכָלֵי שִׁרְתַּת בַּצְפּוֹן. וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה.
וּגְאַכְלֵין לִפְנִים מִן הַקְלָעִים. לֹזְכֵרִי כְּהוֹנָה. בְּכָל מַאֲכָל.
לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת:

ו' הַתּוֹדָה וְאַיִל נַזְיר קְדָשִׁים קְלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מִקּוֹם
בַּעֲזָרָה. וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה. וּגְאַכְלֵין בְּכָל
הָעִיר. לְכָל אָדָם. בְּכָל מַאֲכָל. לִיּוֹם וְלִילָּה עַד חִצּוֹת.
הַמוֹּרָם מִהֶּם בַּיּוֹצָא בָּהֶם. אֶלָּא שְׁהַמּוֹרָם גְּאַכֵּל לְבָהָנים.
לְנַשְּׁיָּהָם וּלְבָנָיהם וּלְעַבְדִּיהם:

ז' שְׁלֵמִים קְדָשִׁים קְלִים. שְׁחִיטָתָן בְּכָל מִקּוֹם בַּעֲזָרָה.
וְדַמָּנוּ טֻעָן שְׂתִי מִתְנּוֹת שְׁהָן אֶרְבֶּעָה. וּגְאַכְלֵין בְּכָל הָעִיר.

משניות סדר קדשים

לכל אדם. בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד. המזומנים מהם ביציאם ביהם. אלא שהמזומנים נאכל לבתנים. לנשיהם ולבנייהם ולבנייהם:

" הבכור והמעשר והפסח קדשים קלים. שהחיטה בכל מקום בעזורה. זdem טעון מתקנה אחת. ובכלל שיתן בוגד היסוד. שנה באכילתון. הבכור נאכל לבתנים. והמעשר לכל אדם. ונאכלין בכל העיר. בכל מאכל. לשני ימים ולילה אחד. הפסח אינו נאכל אלא בלילה. ואינו נאכל אלא עד חצות. איןנו נאכל אלא למניו. ואינו נאכל אלא צלי:

פרק ו'

קדשי קדשים ששחטן בראש המזבח. רבי יוסי אומר באלו נשחטו בצפון. רבי יוסי בר יהודה אומר מחייב המזבח ולא צפון בצפון. מחייב המזבח ולדרום בקרים. המנחות היו נקומות בכל מקום בעזורה. ונאכלין לפנים מן הקלעים. לזכרי בהוניה. בכל מאכל. ליום וללילה עד חצות:

" חטאת העזיף היתה נעשית על קרון דריזמית מערבית. בכל מקום היתה בשירה. אלא שזו היה מקומה. שלשה דברים היתה אותה הקרון משפט מלמטה ושלשה מלמטה. מלמטה חטא העזיף וההנשות ושרי הדם.

מִלְמַעַלْ נָסֹךְ הַמִּים וְהַיּוֹן וְעוֹלָת הַעֲזֹף בְּשֵׁהִיא רַבָּה
בְּמִזְרָח:

כִּי כָל הַעֲזֹף לְמִזְבֵּחַ עַזְלֵין דָּרֶךְ יְמִין וּמִקְיָפֵין וּזְרִידֵין דָּרֶךְ
שְׁמָאלֶל חֹזֵק מִן הַעֲזֹלה לְשִׁלְשָׁה דְּבָרִים אֶלָּו שֶׁהָיו עַולִים
וְחוֹזְרים לְעַקבָּב:

ד' חַטָּאת הַעֲזֹף בַּיַּצְדֵּק הַיְתָה נְעִשִּׂית הִיה מַזְלָק אֶת רָאשָׁה
מִמְּאֹל עַרְפָּה וְאֵינוֹ מְבָדֵיל וּמִזָּה מִדָּמָה עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ
שִׁירֵי הַדָּם הִיה מַתְמָאָה עַל הַיסּוֹד אֵין לְמִזְבֵּחַ אֶלָּא דָמָה
וּכְלָה לְפָהָנים:

ה' עוֹלָת הַעֲזֹף בַּיַּצְדֵּק הַיְתָה נְעִשִּׂית עַלְהָ בְּכֶבֶשׂ וּפְנֵה
לְסּוּבָב בָּא לוֹ לְקַרְנוֹ דָרְזָמִית מִזְרָחִית הִיה מַזְלָק אֶת
רָאשָׁה מִמְּאֹל עַרְפָּה וּמְבָדֵיל וּמִמְּאָה אֶת דָמָה עַל קִיר
הַמִּזְבֵּחַ נִטְלָה אֶת הַרָּאשׁ וְהַקְרִיף בֵּית מַלְיקָתוֹ לְמִזְבֵּחַ
וּסְפִגּוֹ בְּמֵלֵחַ וּזְרֻקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים בָּא לוֹ לְגַוְף וְהַסִּיר
אֶת הַמִּרְאָה וְאֶת הַנוֹּצָה וְאֶת בְּנֵי מַעַיִם הַיּוֹצָאים עַמָּה
וְהַשְׁלִיכָה לְבֵית הַדְּשֵׁן שְׁפֵעַ וְלֹא הַבְּדִיל וְאֶם הַבְּדִיל בְּשֵׁר
וּסְפִגּוֹ בְּמֵלֵחַ וּזְרֻקוֹ עַל גְּבֵי הָאִישִׁים:

ו' לֹא הַסִּיר לֹא אֶת הַמִּרְאָה וְלֹא אֶת הַנוֹּצָה וְלֹא אֶת
בְּנֵי מַעַיִם הַיּוֹצָאים עַמָּה וְלֹא סְפִגּוֹ בְּמֵלֵחַ כֹּל שְׁשָׁבָה
בָּה מַאֲחַר שְׁמָאָה אֶת דָמָה בְּשֵׁרָה הַבְּדִיל בְּחַטָּאת וְלֹא
הַבְּדִיל בְּעַזְלֵה פֶּסֶל מִצָּה דָם הַרָּאשׁ וְלֹא מִצָּה דָם הַגּוֹף
פְּסוֹלָה מִצָּה דָם הַגּוֹף וְלֹא מִצָּה דָם הַרָּאשׁ בְּשֵׁרָה:

חטאת העז שמלקה שלא לשמה. מזה דמה שלא לשמה או לשמה ולא לשמה לשמה. או שלא לשמה ולשמה. פסילה. עולת העוז בשורה. ובלבד שלא עלתה לבטים. אחד חטאת העז. ואחד עולת העוז. שמלקה ושםaza דמו. לאכזב דבר שדרפו לאכזב. להקטיר דבר שדרפו להקטיר. חזץ למוקומו. פסול ואין בו ברת. חזץ לזמןנו. פגול וחיבין עלייו ברת. ובלבד שיקרב המתיר במצותו. כיצד קרב המתיר במצוותו. מלך בשתייה. ומזה הדם חזץ לזמןנו. או שמלך חזץ לזמןנו. ומזה הדם בשתייה. או שמלך ומזה הדם חזץ לזמןנו. זה הוא שקרב המתיר במצוותו. כיצד לא קרב המתיר במצוותו. מלך חזץ למוקומו. ומזה הדם חזץ לזמןנו. או שמלך חזץ לזמןנו. ומזה הדם חזץ למוקומו. (או שמלך ומזה את הדם חזץ למוקומו) חטאת העז שמלקה שלא לשמה. ומזה דמה חזץ לזמןה. או שמלקה חזץ לזמןה. ומזה דמה שלא לשמה. או שמלקה. ומזה דמה שלא לשמה. זה הוא שלא קרב המתיר במצוותו. לאכזב בזית בחוץ. ובזית למחר. בזית למחר ובזית בחוץ. בחייב זית בחוץ. ובחייב זית למחר. בחייב זית למחר. ובחייב זית בחוץ. פסול ואין בו ברת. אמר רבי יהודה זה הכלל. אם מתחשבת הזמן קדמה למתחשבת המקום. פגול וחיבין עליו ברת. ואם מתחשבת המקום קדמה למתחשבת הזמן. פסול ואין בו ברת. וחכמים אומרים זה וזה פסול ואין בו ברת. לאכזב

**בְּחָצֵי זִית וְלַהֲקֹטֶר בְּחָצֵי זִית בְּשֶׂרֶת שֶׁאֵין אֲכִילָה וְלַהֲקֹטֶר
מִצְטְּרָפִין:**

פרק ז

**חַטָּאת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לִמְطָה . בְּמַעַשָּׂה חַטָּאת לִשְׁם
חַטָּאת . בְּשֶׂרֶת . בְּמַעַשָּׂה חַטָּאת לִשְׁם עֹלָה .
בְּמַעַשָּׂה עֹלָה לִשְׁם חַטָּאת . בְּמַעַשָּׂה עֹלָה לִשְׁם עֹלָה .
פְּסָולָה . עֲשָׂאָה לִמְעָלָה בְּמַעַשָּׂה כָּלָם . פְּסָולָה :**

**ב' עֹלָת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לִמְעָלָן . בְּמַעַשָּׂה עֹלָה לִשְׁם עֹלָה
בְּשֶׂרֶת . בְּמַעַשָּׂה עֹלָה לִשְׁם חַטָּאת בְּשֶׂרֶת . וּבַלְּבַד שֶׁלָּא
עַלְתָּה לְבָעָלִים . בְּמַעַשָּׂה חַטָּאת לִשְׁם עֹלָה . בְּמַעַשָּׂה
חַטָּאת לִשְׁם חַטָּאת . פְּסָולָה . עֲשָׂאָן לִמְטוֹן בְּמַעַשָּׂה כָּלָן .
פְּסָולָה :**

**ג' וּכְלֹן אֵין מִתְמָאוֹת בַּבֵּית הַבְּלִיעָה וּמוֹעֵלִין בָּהוּ . חַזְקָה
מִחְטָאת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לִמְטוֹן . בְּמַעַשָּׂה חַטָּאת לִשְׁם
חַטָּאת :**

**ד' עֹלָת הַעֲזֹר שְׁעַשְׂאָה לִמְטוֹן . בְּמַעַשָּׂה חַטָּאת לִשְׁם
חַטָּאת . רַبִּי אַלְיָזֶר אָמֵר מוֹעֵלִין בָּה . רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמֵר
אֵין מוֹעֵלִין בָּה . אָמַר רַבִּי אַלְיָזֶר מָה אֶم חַטָּאת שֶׁאֵין
מוֹעֵלִין בָּה לְשֶׁמֶה . בְּשֶׁנֶּה אֶת שֶׁמֶה מוֹעֵלִין בָּה . עֹלָה
שֶׁמוֹעֵלִין בָּה לְשֶׁמֶה . בְּשֶׁנֶּה אֶת שֶׁמֶה אֵינוֹ דִין שִׁימָעָלוּ
בָּה . אָמַר לוּ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ לֹא . אֶם אָמְרָת בְּחַטָּאת שֶׁשֶּׁנֶּה**

את שמה לשם עולה. שכן שנה (את) שמה לדבר שיש
בו מעילה. תאמר בעולה ששנה את שמה לשם חטא.
שנו שנה את שמה לדבר שאין בו מעילה. אמר לו רבי
אליעזר והרי קדשים נשבחין בדרכם. ושבחין לשם
קדשים קלים יוכיחו. שכן שנה את שמן לדבר שאין בו
מעילה. ומועלין בהן. אף אתה אל תחתה על העולה.
שאף על פי ששנה את שמה. לדבר שאין בו מעילה
שימעלו בה. אמר לו רבי יהושע לא. אם אמרת בקדשי
קדשים נשבחין בדרכם. ושבחין לשם קדשים קלים. שכן
שנה את שמן לדבר שיש בו אסור והתר. תאמר בעולה.
שנה את שמה בדבר שכלו התר:

ה מלך בשמאל או בלילה. שחת חולין בפניהם. וקדשים
בחוץ איןן מטמאות בבית הבליעה. מלך בסביז. מלך
חולין בפניהם. וקדשים בחוץ. תורים שלא הגיע זמן. ובני
יונה שעבר זמן. שיבש גפה. ושגsuma עינה. ושנקעה
רגלה. מטמאה בית הבליעה זה הכלל כל שהיה פסולה
בקדש. אינה מטמאה בית הבליעה. לא היה פסולה
בקדש. מטמאה בית הבליעה. וכל הפסולים שמלאו.
מלך כתן פסולה. ואין מטמאות בית הבליעה:

ו מלך ונמצא טרפה. רבי מאיר אומר אינה מטמאה
בבית הבליעה. רבי יהודה אומר מטמאה בית
הבליעה. אמר רבי מאיר מה אם נבלת בהמה
שהיא מטמאה במגע ובמשוא. שחיטתה מטהרת

את טרפה מטמאתה. נבלת העוז שאינה מטמאה ב מגע וב משא. אין די שתהא שחיטה מתרת את טרפה מטמאתה. מה מצינו בשחיטה שהיא מכשרה באכילה. ומתרת את טרפה מטמאתה אף מליקתה שהיא מכשרה באכילה. טהרה את טרפה מטמאתה. רבי יוסי אומר דיה נבלת בהמה. שחיטה מטירה. אבל לא מליקת:

פרק ח

כל הזכחים שנתקערבו בחטאונות המתוות או בשור הנסקל. (אפילו אחד ברבוא.) ימותו כלם. נתקערבו בשור שנעבדה בו עבירה. או שהמית את האדם על פי עד אחד. או על פי הבעלים. ברובע ובנרבע ובמקצתה ובגעבד ובathan ובהחר ובקלאים ובטריפה ובזיא דפן. ירעו עד שישתחابו וימברו ויביא בדמי היפה שבתו מאותו המין. נתקערב בחולין תמים. ימברו החולין לארכביאותו המין:

ב קדשים בקדשים מין במין. זה יקרב לשם מי שהוא. וזה יקרב לשם מי שהוא. קדשים בקדשים מין בשאיינו מינו. ירעו עד שישתחابו וימברו ויביא בדמי היפה שבתו ממין זה. ובדמי היפה שבתו ממין זה. ונפסיד המותר מביתו. נתקערבו בבור ובעשר. ירעו עד שישתחابו.

ויאכלו בכבוד ובכבודם. הפל יכולין להתערב. חייז מן החטא והאשם:

א אשם שנתקערב בשלמים. (ירעו עד שישתאבו) רבינו שמעון אומר שניהם ישחטו באפוזן. ויאכלו בחמור שבזה. אמרו לו אין מבאים קדשים לבית הפסול נתערבו חתיכות בחתיכות. קדשי קדשים בקדשים קלים. הנאכלין ליום אחד בנאכלים לשני ימים. יאכלו בחמור שבזה:

ב אברי חטא שנתקערבו באברי עולה. רבינו אליעזר אומר יטנו למعلن. ורואה אני את בשר החטא מלמענן. באלו הוא עצים. וחכמים אומרים תעבור צורתן. ויצא לבית השירפה:

ג אברין באברי בעלי מומין. רבינו אליעזר אומר אם קרב ראש אחד מהן. יקרבו כל הרשין. ברעו של אחד מהן. יקרבו כל הקרעים. וחכמים אומרים אפילו קרבו כלם. חזק מאחד מהן. יצא לבית השירפה:

ד דם שנתקערב במים. אם יש בו מראה דם כישר. נתערב בין רוזין אותו באלו הוא מים. נתערב בדם בהמה או בדם חיה רוזין אותו באלו הוא מים. רבוי יהודה אומר אין דם מבטל דם:

נתחערב בדים פסולין. ישפיך לאםה. בדים תמצית ישפיך לאםה. רבי אליעזר מבהיר. אם לא גמלך ונתנו בשר:

דים תמים בדים בעלי מומין. ישפיך לאםה. כוס בכוסות. רבי אליעזר אומר קרב כוס אחד. יקרבו כל הכוסות. וחכמים אומרים אפילו קרבו כלם חוץ מאחד מהן. ישפיך לאםה:

הנתנו למיטה שנתחערבו בנתנו למעלה. רבי אליעזר אומר יתנו למעלה. ורואה אני את התוצאות נמעלה. אבלו הן מים. ויחזור ויתנו למיטה. וחכמים אומרים ישפכו לאםה. ואם לא גמלך ונתנו בשר:

הנתנו מתנה אחת שנתחערבו בנתנו מתנה אחת. ינתנו מתנה אחת. מתן ארבע במתן ארבע ינתנו מתן ארבע. מתן ארבע במתנה אחת. רבי אליעזר אומר ינתנו במתן ארבע. רבי יהושע אומר ינתנו במתנה אחת. אמר לו רבי אליעזר והרי הוא עוזר על בל תגרע. אמר לו רבי יהושע והרי הוא עוזר על בל תוסיף. אמר לו רבי אליעזר לא נאמר בל תוסיף. אלא בשזהו בעצמו. אמר לו רבי יהושע לא נאמר בל תגרע. אלא בשזהו בעצמו. ועוד אמר לו רבי יהושע בשנתה עברת על בל תוסיף. ועשית מעשה בידך. וכשהלא נתת עברת על בל תגרע. ולא עשית מעשה בידך:

י" הַנְּתָנִים בַּפִּנִים שֶׁנְתַעֲרֹבּוּ בַּנְּתָנֵין בְּחִזּוֹן יִשְׁפְכוּ לְאַמָּה נְתָנוּ בְחִזּוֹן וְחוֹזֵר וְנְתָנוּ בַפִּנִים כְּשֶׁר בַּפִּנִים וְחוֹזֵר וְנְתָנוּ בְחִזּוֹן רַبִּי עַקְבָּא פּוֹסֵל וְוחֶכְמִים מִכְשִׁירִין שֶׁתְּהִיה רַבִּי עַקְבָּא אָזֶם בְּלֵדְמִים שֶׁנְכַנְטוּ לְכַפֵּר בְּהַיְלָה פְּסֻולִין וְחֶכְמִים אָזֶם חַטָּאת בְּלָבֶד רַבִּי אַלְיעָזֵר אָזֶם אָף הָאַשְׁם שֶׁנְאָמָר בְּחַטָּאת וּבְאַשְׁם:

י' חַטָּאת שֶׁקָּבֵל דָמָה בְשַׁנִי כּוֹסֹת יֵצֵא אֶחָד מֵהוּ לְחִזּוֹן הַפִּנִים כְּשֶׁר נְבָנָס אֶחָד מֵהוּ לִפְנִים רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי מִכְשִׁיר בְּחִזּוֹן וְחֶכְמִים פּוֹסְלִין אָזֶם רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי מֵה אָס בְּמִקּוֹם שֶׁהַמְחַשְׁבָה פּוֹסֵלָת בְּחִזּוֹן לֹא עֲשָׂה אֶת הַמְשׁׁוֹאָר כַּיְצֵא מִקּוֹם שֶׁאֵין הַמְחַשְׁבָה פּוֹסֵלָת בַּפִּנִים אֵינוֹ דַי שֶׁלֹּא נָעֲשָׂה אֶת הַמְשׁׁוֹאָר בְּנְבָנָס נְבָנָס לְכַפֵּר אֶפְעַל פִי שֶׁלֹּא כַפֵּר פְּסֵל דְבָרַי רַבִּי אַלְיעָזֵר רַבִּי שְׁמַעוֹן אָזֶם עד שִׁיכַפֵּר רַבִּי יְהוֹדָה אָזֶם הַכְּנִיס שׁוֹגֵג כְּשֶׁר בְּלֵדְמִים הַפְּסֻולִין שֶׁנְתַעֲרֹבּוּ עַל גְּבַי הַמּוֹבֵח לֹא הַרְצָה הַצִּיז אֶלְאֶלְא עַל הַטְמָא שֶׁהַצִּיז מְרַצָּה עַל הַטְמָא וְאֵינוֹ מְרַצָּה עַל הַיּוֹצֵא:

פרק ט

המזבח מקדש את הראוי לו. רבי יהושע אומר כל הראוי לאנשים אם עלה לא ירד. שנאמר הראוי העולה על מזקה על המזבח. מה עולה שהיא ראויה לאנשים. אם עלה לא תרד. אף כל דבר שהוא ראויה לאנשים אם עלה לא ירד. רבנן גמליאל אומר כל הראוי למזבח. אם עלה לא ירד. שנאמר הראוי העולה על מזקה על המזבח. מה עולה שהיא ראויה למזבח אם עלה לא תרד. אף כל דבר שהוא ראויה למזבח. אם עלה לא ירד. אין בין דברי רבנן גמליאל לדברי רבי יהושע אלא הדם והנסכים. שרבנן גמליאל אומר לא ירדו. ורבי יהושע אומר ירדו. רבבי שמעון אומר הזבח בשר והנסכים פסולין. הנסכים בשרין והזבח פסול. אפילו זה וזה פסולין. הזבח לא ירד והנסכים ירדו:

ב' ואלו אם עלו לא ירדו הלו. והטמא. והיוצא. והנשחת חוץ לזרען. וחוץ למקומו. ושבלו פסולים וזרקו את דמו. רבי יהודה אומר שנשחתה בלילה. ושותפה דםיה. ושייצא דםיה חוץ לקלעים. אם עלה תרד. רבבי שמעון אומר לא תרד. שהיה רבבי שמעון אומר כל שפסולו בקדש הקדש מקבלו. לא היה פסול בקדש. אין הקדש מקבלו:

ג' אלו לא היה פסול בקדש. הרובע והרביע והמיוקאה והנעבד. והאתנו והמחיר והכלאים והטרפה ויוצא דפו.

ובעליו מומין. רבי עקיבא מבשיר בבעל מומין. רבי חנניא סגון הכהנים אומר דוחה היה אבא את בעל מומין. מעל גבי המזבח:

ד בשם שם עלו לא ירדו. אך אם ירדו לא יעלו. ובכלו שעלו חיים לראש המזבח ירדו. עליה שעלהת חיה לראש המזבח תרד. שחתה בראש המזבח. יפשיט וינתח במקומה:

ה ואלו אם עלו ירדו. בשער קדשי קדשים. ובשער קדשים קלילים. ומותר העمر. ושתי הלחם. ולחם הפנים. ושרי מנוחות. והקטרת. האומר שבראשי כבשים. והשער שבזקנו תישים. והעצמות והגידים והקרניים והטלים בזמן שאין מחרבין יעלו. שנאמר והקטיר להן את הכל המזבחה. פרשו לא יעלו. שנאמר ועשית עולתך הבשר והדים:

ו וכלם שפקעו מעל גבי המזבח לא יחויר. וכן גחלת שפקעה מעל גבי המזבח. אברים שפקעו מעל גבי המזבח. קדם לחצות. יחויר ומוציאין בהן. לאחר חצות לא יחויר. ואין מוציאין בהן:

ז בשם שהמזבח מקדש את הראי לו. אך הקבש מקדש. בשם שהמזבח והכבש. מקדשין את הראי להן. אך הבלים מקדשין. בלי הלח מקדשין את הלח. ומדות היבש מקדשות את היבש. אין בלי הלח מקדשין את

היבש. ולא מדות היבש מקדשות את הלה. בלי הקדש שנתקבו. אם עושים הם מעין מלאכתן שהיו עושין והו שלמים. מקדשים. ואם לאו אין מקדשים. ובולם אין מקדשים אלא בקדש:

פרק י

בֶּל הַתִּדְרֵר מִחְבָּרוֹ קֹדֶם אֶת חֲבָרוֹ. הַתִּמְדִין קֹדֶם־יְמִינָה. מִוסְפֵּין שְׁבַת קֹדֶם־יְמִינָה לְמוֹסֵפִי רָאשׁ חָדֶשׁ. מִוסֵּפִי רָאשׁ חָדֶשׁ קֹדֶם־יְמִינָה לְמוֹסֵפִי רָאשׁ הַשָּׁנָה. (שנאמר מלבד עזלת הבקר אשר לעזלת הtmpmid תעשו את אלה):

ב' וְכֹל הַמִּקְדֵּשׁ מִחְבָּרוֹ קֹדֶם אֶת חֲבָרוֹ. דֵם חַטָּאת קֹדֶם לְדֵם עֹזֶלה. מִפְנֵי שַׁהוּא מְרַצָּה. אִיבָּרִי עֹזֶלה קֹדֶם־יְמִינָה לְאִמּוּרִי חַטָּאת. מִפְנֵי שַׁהוּן בְּלִיל לְאָשָׁים. חַטָּאת קֹדֶם־יְמִינָה לְאָשָׁם. מִפְנֵי שַׁדְמָה נָתַן עַל אַרְבָּעָ קְרֻנוֹת. וּעַל הַיְסָודִי אָשָׁם קֹדֶם לְתֹזֶה וְלֹאֵיל נְזִיר. מִפְנֵי שַׁהוּא קְדָשִׁים. הַתֹּזֶה וְאֵיל נְזִיר קֹדֶם־יְמִינָה לְשָׁלְמִים. מִפְנֵי שַׁהוּן גְּאַכְלִין לִיום אֶחָד וְטֻוּגִים לְחַם. שָׁלְמִים קֹדֶם־יְמִינָה לְבָכָור מִפְנֵי שַׁהוּן טֻוּגִים מִתְּנִזְנִית אֶרְבָּעָ. וּסְמִיכָּה וְנִסְכִּים וְתִנְופָּת חַזָּה וְשֹׁזֶק:

ג' הַבָּכָור קֹדֶם לְמַעַשֵּׂר. מִפְנֵי שְׁקָדוֹשָׁתוֹ מְרַחְםָ. וְגַאֲכָל לְבָהָנים. הַמַּעַשֵּׂר קֹדֶם לְעוֹפּוֹת. מִפְנֵי שַׁהוּא זָבֵחַ. וַיֵּשׁ בָּזֶה קְדָשִׁי קְדָשִׁים דָמוֹ וְאִמּוּרִיו:

ד הַעֲזֹפּוֹת קְוָדְמִין לְמִנְחֹות. מִפְנֵי שֶׁהוּ מִינִי דָמִים. מִנְחָת חֹטְאָ קְוָדָמָת לְמִנְחָת נְדָבָה. מִפְנֵי שֶׁהָיָא בָּאָה עַל חָטָא. חַטָּאת הַעוֹר קְוָדָמָת לְעֹלָת הַעוֹר. וּבוּ בְּהַקְדָּשָׁה:

ה כָּל הַחֲטָאוֹת שְׁבַתּוֹרָה קְוָדָמוֹת לְאֲשָׁמוֹת. חֹזֶן מְאַשָּׁם מִצְוָעָד. מִפְנֵי שֶׁהָוָא בָּא לְהַכְּשָׂר. כָּל הָאֲשָׁמוֹת שְׁבַתּוֹרָה. בָּאַין בְּנֵי שְׁתִים. וּבָאַין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים. חֹזֶן מְאַשָּׁם נְזִיר. וְאַשָּׁם מִצְוָעָד. שֶׁהוּ בָּאַין בְּנֵי שְׁנִינָן. וְאַיְնָן בָּאַין בְּכֶסֶף שְׁקָלִים:

ו בְּשָׁם שֶׁהוּ קְוָדְמִין בְּהַקְרְבָּתָן. כֵּد הַן קְוָדְמִין בְּאַכְילָתָן. שְׁלָמִים שֶׁל אֲמָשׁ וּשְׁלָמִים שֶׁל הַיּוֹם. שֶׁל אֲמָשׁ קְוָדְמִין. שְׁלָמִים שֶׁל אֲמָשׁ. וְחַטָּאת וְאַשָּׁם שֶׁל הַיּוֹם. שֶׁל אֲמָשׁ קְוָדְמִין. דָבָרי רַבִּי מַאיָר. וְחַכְמִים אֲוֹמָרים חַחְטָאת קְוָדָמָת מִפְנֵי שֶׁהָיָא קָדְשִׁי קְדָשִׁים:

ו בְּכָלָם הַפְּהָנִים רְשָׁאֵין לְשָׁנוֹת בְּאַכְילָתָן. לְאַכְלָוֹן צְלָוִים שְׁלוּקִין וּמְבָשְׁלִין. וְלִתְתַּחַת לְתֹזְנוֹן תְּבִלִין חֹלְוִין וּתְבִלִי תְּרוּמָה. דָבָרי רַבִּי שְׁמֻעוֹן. רַבִּי מַאיָר אָוֹמֵר לֹא יִתְן לְתֹזְנוֹן תְּבִלִי תְּרוּמָה. שֶׁלָּא יִבְיאֵת הַתְּרוּמָה לִידֵי פְסָול:

ח אָמֵר רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָם רְאִית שֶׁמַן שֶׁהָוָא מִתְחַלֵק בְּעֹזֶרֶת. אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְשֹׁאֵל מָה הָוָא. אֶלָּא מוֹתֵר רַקִיקִי מִנְחָת יִשְׂרָאֵל. וּלֹא שֶׁמַן שֶׁל מִצְוָעָד. אָם רְאִית שֶׁמַן שֶׁהָוָא נְתֹזֵן עַל גַּבֵּי הָאֲשָׁים. אֵין אַתָּה צָרִיךְ לְשֹׁאֵל מָה הָוָא. אֶלָּא

מותר רקייק מנוחות בהנים. ומנוחת בהן המשיח. שאין מתנדבים שםן. רבינו טרפון אומר מתנדבים שםן:

פרק יא

ד' חטאת שנטו על הבגד. הרי זה טעון בובס. אף על פי שאין הכתוב מדבר. אלא בנאכלות. שנאמר במקום קדוש תאכל. אחד הנאכלת ואחד הפנימית טענות בובס. שנאמר תורה החטא תורה אחת לכל החטאות:

ב' חטאת פסוללה אין דמה טעון בובס. בין שהיה לה שעת הבשר. בין שלא היה לה שעת הבשר. איזו היא שהיה לה שעת הבשר. שלאה. ושותמתה. ושייצאה. ואיזו היא שלא היה לה שעת הבשר. שנשחתה חזק למנה. וחוץ למלמה. ושקבלו פסולין. וירקו את דמה:

ג' נתנו מן הצואר על הבגד אינו טעון בובס. מן הקרע ומן היסוד. אינו טעון בובס. נשפק על הרצפה ואספו. אינו טעון בובס. (אינו טעון בובס) אלא הדם שנתקבל בבלוי. וראוי להזיה. נתנו על העור. עד שלא הפשט. אינו טעון בובס. משחה הפשט טעון בובס. דברי רבוי יהודה. רבוי אליעזר אומר אף משחה הפשט אינו טעון בובס. אינו טעון בובס אלא מקום הדם. ודבר שהו ראיי לקבל טמאה. וראוי לבובס:

ג' אחד הַבָּגֵד. ואחד הַשְׁקָה. ואחד הַעֲזֹר. טעוניין בavirus במקום קדוש. וشبירת כל' חרס במקום קדוש. וMRIKAה ושתיפה בכל' נוחשת במקום קדוש. זה חמר בחתאת. מתקני קדושים:

ה' בגד שיצא חוץ לקלעים. נבנש ומכבשו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. קורעו ונבנש ומכבשו במקום קדוש. כל' חרס שיצא חוץ לקלעים. נבנש ושוברו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. נזקבו ונבנש ומכבשו במקום קדוש:
ו' כל' נוחשת שיצא חוץ לקלעים. נבנש ומזרקו ושותפו במקום קדוש. גטמא חוץ לקלעים. פוחתו. ונבנש ומזרקו ושותפו במקום קדוש:

ז' אחד שבשל בו. ואחד שערה לתוכו רותח. אחד קדשי קדושים. ואחד קדושים קלים. טעוניין MRIKAה ושתיפה. רבינו שמעון אומר קדושים קלים אין טעוניין MRIKAה ושתיפה. רבינו טרפון אומר אם בשל בו מתחלה הרجل יבשל בו את כל הרגל. וחכמים אומרים עד זמו אכילה. MRIKAה ושתיפה. MRIKAה בMRIKAה הבוס. ושתיפה בשטיפת הבוס. (MRIKAה בחמץ. ושתיפה בצונג). והשפוד והאסבלה מגעלו בחמץ:

ח' בשל בו קדושים וחולין או קדשי קדושים וקדושים קלים. אם יש בהן בנותן טעם. הרי הקלים נאכלים בחמורים. אין טעוניין MRIKAה ושתיפה. ואם פוסלין במנג' רקיק

שָׁנְגַע בְּרִקִּיק וְחַתִּיבָה בְּחַתִּיבָה לֹא בְּלֹא הַרְקִיק וְלֹא בְּלֹא הַחֲתִיכּוֹת אֲסּוּרִין אֵינוֹ אָסּוּר אֶלָּא מֶקוּם שְׁבָלָע:

פרק יב

טְבוֹל יּוֹם וְמִחְסָר כְּפֹורִים אֵין חֹלְקִין בְּקָדְשִׁים לְאָכֹל לְעַרְבָּה אָזְגַע וְאֵינוֹ מִקְרִיב וְאֵינוֹ חֹלְק לְאָכֹל לְעַרְבָּה בְּעַלְיָה מָמוֹן בֵּין בְּעַלְיָה מָמוֹן קְבוּעִין בֵּין בְּעַלְיָה מָמוֹן עֻזְבִּין חֹלְקִין וְאָכְלִין אֶבֶל לֹא מִקְרִיבִין וְכֹל שְׁאֵינוֹ רָאוּי לְעַבּוֹדָה אֵינוֹ חֹלְק בְּבָשָׂר וְכֹל שְׁאֵין לוֹ בְּבָשָׂר אֵין לוֹ בְּעֹרוֹז אֲפִילוֹ טָמֵא בְּשָׁעַת זְרִיקַת דָּמִים וְתוֹホֵר בְּשָׁעַת הַקְּטָר חָלְבִּים אֵינוֹ חֹלְק בְּבָשָׂר שְׁנָאָמֵר הַמִּקְרִיב אֶת דָם הַשְׁלָמִים וְאֶת הַחֶלֶב מַבְנֵי אַהֲרֹן לוֹ תְּהִיא שָׂוֹק הַיָּמִין לְמִנְהָה:

בְּכָל שְׁלָא זָכָה המזבח בְּבָשָׂר לֹא זָכוּ הַלְּהָנִים בְּעֹרָה שְׁנָאָמֵר עֹזֶלֶת אִישׁ עֹזֶלֶת שְׁעַלְתָה לְאִישׁ עֹזֶלֶת שְׁפְשַׁחַתָה שְׁלָא לְשָׁמָה אֶף עַל פִי שְׁלָא עֹזֶלֶת לְבָעָלִים עֹרָה לְלְהָנִים אֶחָד עֹזֶלֶת הָאִישׁ אֶחָד עֹזֶלֶת הָאָשָׁה עֹרָותֵיהֶן לְלְהָנִים:

ג' עֹזֶרות קָדְשִׁים קָלִים לְבָעָלִים וְעֹזֶרות קָדְשִׁי קָדְשִׁים לְלְהָנִים קל וְחַמֶּר מֶה אֶם עֹזֶלֶת שְׁלָא זָכוּ בְּבָשָׂר זָכוּ בְּעֹרָה קָדְשִׁי קָדְשִׁים שְׁזָכוּ בְּבָשָׂר אֵינוֹ דִין שִׁיזְכוּ בְּעֹרָן אֵין מִזְבֵּח יוֹכִיח שְׁאֵין לוֹ עֹזֶר מִכְל מֶקוּם:

ד בְּלַי הַקָּדְשִׁים שֶׁאָרְעָבָהּ פָּסֹול קָדֵם לְהַפְשִׁיטָן. אֵין עוֹרוֹתֵיהֶם לְכָהָנִים. לְאַחֲרֵ הַפְשִׁיטָן עוֹרוֹתֵיהֶם לְכָהָנִים. אָמֵר רַבִּי חַנִּינָא סְגָן הַכָּהָנִים מִימֵי לֹא רָאָיתִי עֹזֶר יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׁרֶפֶת. אָמֵר רַבִּי עַקְיבָּא מִזְבְּחָיו לְמִדְנָנוּ. שְׁהַמְּפַשֵּׂיט אֶת הַבָּכוֹר וּנְמֻצָּא טְרֵפָה. שִׁיאוֹתוֹ הַפָּהָנִים בְּעֹזֶר. וְחַכְמִים אֹמְרִים אֵין לֹא רָאָינוּ רָאָיה. אֶלָּא יוֹצֵא לְבֵית הַשְּׁרֶפֶת:

ה פְּרִים הַגְּשֶׁרֶפִים וּשְׁעִירִים הַגְּשֶׁרֶפִים. בָּזְמָן שְׁהָזֵן נִשְׁרָפִין בְּמִצְוָתֵן. נִשְׁרָפִין בְּבֵית הַדְּשֽׁוֹן. וּמִטְמָאֵין בְּגָדִים. וְאֵם אֵין נִשְׁרָפִין בְּמִצְוָתֵן. נִשְׁרָפִין בְּבֵית הַבִּירָה. וְאֵינָם מִטְמָאֵין בְּגָדִים:

ו הַיּוֹסְבָּלִין אֶתְנָן בְּמוֹטוֹתֵי יְצָאוֹ הַרְאָשׁוֹנִים חֹזֶק לְחוֹמָת הַעֲזָרָה. וְהַאֲחַרְזִים לֹא יְצָאוּ. הַרְאָשׁוֹנִים מִטְמָאֵין בְּגָדִים. וְהַאֲחַרְזִים אֵין מִטְמָאֵין בְּגָדִים. עַד שִׁיאָצָו. יְצָאוּ אֶלָּו וְאֶלָּו. אֶלָּו וְאֶלָּו מִטְמָאֵין בְּגָדִים. רַבִּי שְׁמֻעוֹן אֹמֵר אֶלָּו וְאֶלָּו אֵין מִטְמָאֵין בְּגָדִים. עַד שִׁיאָצָת הַאֲוֹר בְּרַבְּן. גַּתְךָ הַבָּשָׂר. אֵין הַשּׂוֹרֵף מִטְמָא בְּגָדִים:

פרק יג

השוחט והמעלה בחוץ. חיב על השחיטה. וחיב על העליה. רבי יוסי הגלילי אומר שחת בתנים והעלה בחוץ חיב. שחת בחוץ והעלה בחוץ פטור. שלא העלה בחוץ אלא דבר פסול. אמרו לו אף השוחט בתנים ומעלה בחוץ. כיון שהוזיאו פסלו:

ב טמא שאכל בין קדש טמא. ובין קידש טהור חיב. רבי יוסי הגלילי אומר טמא שאכל טהור חיב. וטמא שאכל טמא פטור. שלא אכל אלא דבר טמא. אמרו לו אף טמא שאכל טהור. כיון שנגע בו טמאה. וטהור שאכל טמא פטור. שאינו חיב אלא על טמאות הגות:

ג חמר בשחיטה מבהעליה. ובהעליה מבשחיטה. חמר בשחיטה. שהשוחט להדיות חיב. והמעלה להדיות פטור. חמר בהעליה. שניהם שאחזו בסכין ושחתו פטורים. אחزو באבר והעליהם חיבוי. העלה וחזר והעלה וחזר והעלה. חיב על כל העליה והעליה. דברי רבי שמעון. רבי יוסי אומר אינו חיב אלא אחת. ואינו חיב עד שיעלה לראש המזבח. דברי שמעון אומר אפילו העלה על הסלע או על האבן חיב:

ד אחד קדשים בשרין. ואחד קדשים פסולין. שהיה פסולין בקדש. והקрайין בחוץ חיב. המעליה בזית מן העולה. וכן האימוריין בחוץ חיב. הקמצ והלבונה והקטרת. ומנתת

בְּהִנִּים. וּמְנַחָת בְּהֵן הַמֶּשִׁיחַ. וּמְנַחָת נְסִכִין. שֶׁהַקָּרֵיב
מֵאַחֲד מֵהֶן בְּזִית בְּחוֹזַח חִיבַר. רַبִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד
שֶׁהַקָּרֵיב אֶת כָּלָוֹ. וּכְלָם שֶׁהַקָּרֵיב בְּפָנִים. וּשְׁיר בְּהֵן בְּזִית
וְהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח חִיבַר. וּכְלָם שְׁחַסְרוּ כָּל שְׁהָנוּ וְהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח
פָטוֹר:

ה' הַמִּקְרֵיב קָדְשִׁים וְאָמוֹרִיָּם בְּחוֹזַח חִיבַר. מְנַחָה שֶׁלֹּא
נִמְצָה. וְהַקָּרֵיבָה בְּחוֹזַח פָטוֹר. קִמְצָה וְחַזָר קִמְצָה
לְתוֹצָה. וְהַקָּרֵיבָה בְּחוֹזַח חִיבַר:

ו' הַקִּמְצָה וְהַלְבּוֹנָה שֶׁהַקָּרֵיב אֶת אַחֲד מֵהֶן בְּחוֹזַח חִיבַר.
רַבִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרֵיב אֶת הַשְׁנִי. אַחֲד בְּפָנִים
וְאַחֲד בְּחוֹזַח חִיבַר. שְׁנִי בְּזִיכְיִי לְבוֹנָה שֶׁהַקָּרֵיב אֶת אַחֲד
מֵהֶן בְּחוֹזַח חִיבַר. רַבִי אַלְיעָזֶר פּוֹטֵר עַד שֶׁיַּקְרֵיב אֶת הַשְׁנִי.
אַחֲד בְּפָנִים וְאַחֲד בְּחוֹזַח חִיבַר. הַזּוֹרֶק מִקְצָת דְמִים בְּחוֹזַח
חִיבַר. רַבִי אַלְיעָזֶר אָוֹרֶר אֶרְפָּמְנְסָךְ מֵחַג בְּחַג בְּחוֹזַח חִיבַר.
רַבִי גַּחְמִיה אָוֹרֶר שְׂירִי הַדָּם שֶׁהַקָּרֵיב בְּחוֹזַח חִיבַר:

ו' הַמּוֹלֵק אֶת הַעֲזֹר בְּפָנִים. וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח חִיבַר. מֶלֶךְ בְּחוֹזַח
וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח פָטוֹר. הַשׁוֹחֵט אֶת הַעֲזֹר בְּפָנִים וְהַעֲלָה
בְּחוֹזַח פָטוֹר. שְׁחַט בְּחוֹזַח וְהַעֲלָה בְּחוֹזַח חִיבַר. נִמְצָא דָרְךָ
הַכְּשָׁרוֹ מִבְּפָנִים פָטוֹרֶז בְּחוֹזַח. דָרְךָ הַכְּשָׁרוֹ בְּחוֹזַח פָטוֹרֶז
בְּפָנִים. רַבִי שְׁמַעַן אָוֹרֶר כָּל שְׁחִיבַין עַלְיוֹ בְּחוֹזַח חִיבַין עַל
פִּוּצָא בּוֹ בְּפָנִים שֶׁהַעֲלָה בְּחוֹזַח. חַזְקֵן מִן הַשׁוֹחֵט בְּפָנִים.
וּמְעֻלָה בְּחוֹזַח:

החותאת שקבל דמה בכוס אחד. נתן בחוץ וחזר ונתן בפנים. בפנים וחרז ונתן בחוץ חיב. שכלו ראוי לבוא בפנים. קיבל דמה בשני כוסות. (נתן שנייהם בפנים פטור). שנייהם בחוץ חיב. אחד בפנים ואחד בחוץ פטור. אחד בחוץ ואחד בפנים. חיב על החיצון והפנימי מכפר. למה הדבר דומה למפריש חטאתו ונאבדה. והפריש אחרית תחתיה. ואחר כך נמצאת הראשונה. והרי שתיהן עומדות. שחת שתיהן בפנים פטור. שחת שתיהן בחוץ חיב. אחת בפנים ואחת בחוץ פטור. אחת בחוץ ואחת בפנים. חיב על החיצונה. והפנימית מכפרת. כשם שדמיה פוטר את בשורה. אך הוא פוטר את בשור חברתה:

פרק יד

פרת חטאת שרפה חוץ מגטה. וכן שעיר המשתוללה שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר ולא פתח אהל מועד לא הביאו. כל שאין ראי לבא אל פתח אهل מועד. אין חיבין עליו:

ב' הרובע והרביע. והמקאה. והנשבד. והאתנן. והמחיר. והכלאים. והטרפה. ויצא דפן. שהקריבו בחוץ פטור. שנאמר לפני משפטני כי. כל שאין ראי לבא לפני משפטני כי. אין חיבין עליו. בעלי מומין בין בעלי מומין קבועים. בין בעלי מומין עוברים. שהקריבו בחוץ פטור. רבינו שמעון אומר בעלי מומין קבועין פטור. ובuali מומין עוברים.

עֹבְרֵי בָּلָא תַעֲשֶׂה. תְּזַרִּים שֶׁלֹּא הָגַע זָמָן. וּבְנֵי י֙וֹנָה
שֶׁעָבֵר זָמָן. שַׁהְקְרִיבָן בְּחֵזֶק פָּטוֹר. רַبִּי שְׁמֻעוֹן אָמַר
בְּנֵי יוֹנָה שֶׁעָבֵר זָמָן פָּטוֹר. וְתוּרִים שֶׁלֹּא הָגַע זָמָן בָּלָא
תַעֲשֶׂה. אָזֶה וְאֵת בָּנוֹ מַחְסֵר זָמָן פָּטוֹר. רַבִּי שְׁמֻעוֹן
אָמַר הָרִי זוֹ בָּלָא תַעֲשֶׂה. שְׁהִיה רַבִּי שְׁמֻעוֹן אָמַר כֹּל
שַׁהְוָא רָאוִי לְבֹזָא לְאַחֲרֵי זָמָן. הָרִי זוֹ בָּלָא תַעֲשֶׂה. וְאֵין
בָּזְרִת. וְחַכְמִים אָמְרִים כָּל שָׁאֵין בָּזְרִת אֵין בָּזְרִת אֵין בָּלָא
תַעֲשֶׂה:

מַחְסֵר זָמָן. בֵּין בָּגּוֹפּוֹ בֵּין בְּבָעֵלִיו. אֵיזֶה הוּא מַחְסֵר
זָמָן בְּבָעֵלִיו. הַזּוֹב וְהַזְּבָה (וַיּוֹלְדָת וּמַצּוֹרָע) שַׁהְקְרִיבָן
חַטָּאתָם וְאַשְׁמָם בְּחֵזֶק פָּטוֹרֵין עֹלְלָתֵיהֶן וְשְׁלִמְתֵּהֶן בְּחֵזֶק
חַיְבֵין. הַמְעָלָה מַבָּשֵּׂר חַטָּאת. מַבָּשֵּׂר אָשָׁם. מַבָּשֵּׂר
קָדְשִׁים. מַבָּשֵּׂר קָדְשִׁים קְלִים. וּמוֹתָר הַעֲמָר. וְשַׁתִּי הַלְּחֵם וְלַחֵם הַפְּנִים. וְשִׁירֵי מְנֻחוֹת הַיּוֹצָק הַבּוֹלֵל.
הַפּוֹתַת הַמּוֹלֵח. הַמְנִיף. הַמְנִישׁ. הַמְסִידָר אֶת הַשְּׁלָחוֹן.
וְהַמְּפִיב אֶת הַגְּרוֹת וְהַקּוֹמָץ וְהַמְּקַבֵּל דְּמִים בְּחֵזֶק פָּטוֹר.
אֵין תִּבְין עַלְיוֹן. לֹא מְשׁוּם זָרוֹת. וְלֹא מְשׁוּם טְמָאָה. וְלֹא
מְשׁוּם מַחְסֵר בְּגִדִּים. וְלֹא מְשׁוּם רְחוֹץ יָדִים וּרְגִלִּים:

עַד שֶׁלֹּא הָוקֵם הַמְשֻׁבֵּן הַיְזֵרְבָּה מִזְרָחָה וְעַבּוֹדָה
בְּבָכוֹרוֹת. מִשְׁהוּקֵם הַמְשֻׁבֵּן נְאָסָרוּ הַבָּמֹות וְעַבּוֹדָה
בְּכָלהִים. קָדְשִׁי קָדְשִׁים נְאָכְלִים לִפְנֵים מִן הַקְּלָעִים.
קָדְשִׁים קְלִים בְּכָל מִחְנָה יִשְׂרָאֵל:

ה בָּאוּ לְגַלְגֵּל וְהִתְרֹו הַבָּמֹות קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים לְפִנִּים
מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים כָּלִים בְּכָל מִקּוֹם:

ו בָּאוּ לְשִׁילָה נָאסְרוּ הַבָּמֹות לֹא הִיא שֵׁם תְּקָרֶה אֶלָּא
בֵּית שֶׁל אֲבָנִים מְלֻמְטָן וַיְרִיעוֹת מְלֻמְעָלָן וְהִיא הִתְהָ
מְנוּחָה קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים לְפִנִּים מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים
קָדְשִׁים וּמְעֻשֵּר שְׁנִי בְּכָל הַרֹּאָה:

ז בָּאוּ לְנוֹב וְלַגְבָּעָן הַתְּרֹו הַבָּמֹות קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים
לְפִנִּים מִן הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים כָּל עָרִי יִשְׂרָאֵל:

ח בָּאוּ לִירוּשָׁלָם נָאסְרוּ הַבָּמֹות וְלֹא הִיא לָהֶם עוֹד
הַתְּרֹו וְהִיא הִתְהָ נָחָלה קָדְשִׁי קָדְשִׁים נָאכְלִים לְפִנִּים מִן
הַקְּלָעִים קָדְשִׁים קָדְשִׁים וּמְעֻשֵּר שְׁנִי לְפִנִּים מִן הַחוֹמָה:

ט בְּלָהֲקָדְשִׁים שַׁהֲקָדִישׁוּ בְשֻׁעַת אֲסֹור הַבָּמֹות וְהַקְּרִיבָן
בְשֻׁעַת אֲסֹור הַבָּמֹות בְּחוֹזֶן הַרִּי אֶלָּו בָּעֵשָׂה וְלֹא
תָּעֵשָׂה וְתִּבְינֵן עַלְיָהָן בְּרָתָה הַקְּדִישׁוּ בְשֻׁעַת הַתְּרֹר הַבָּמֹות
וְהַקְּרִיבָן בְשֻׁעַת אֲסֹור הַבָּמֹות הַרִּי אֶלָּו בָּעֵשָׂה וְלֹא
תָּעֵשָׂה וְאַין חִבְינֵן עַלְיָהָם בְּרָתָה הַקְּדִישׁוּ בְשֻׁעַת אֲסֹור
הַבָּמֹות וְהַקְּרִיבָם בְשֻׁעַת הַתְּרֹר הַבָּמֹות הַרִּי אֶלָּו בָּעֵשָׂה
וְאַין בָּהֶם בְּלֹא תָּעֵשָׂה:

י אֶלָּו קָדְשִׁים קְרִבֵּין בְּמִשְׁבָּן קָדְשִׁים שַׁהֲקָדְשׁוּ לְמִשְׁבָּן
קְרִבָּנוֹת הַצְּבֹור קְרִבֵּין בְּמִשְׁבָּן וְקְרִבָּנוֹת הַיחִיד בְּבָמָה
וְקְרִבָּנוֹת הַיחִיד שַׁהֲקָדְשׁוּ לְמִשְׁבָּן יְקִרְבוּ בְּמִשְׁבָּן וְאַם

הקריבן בבמה פטור. מה בין במת יחיד לבמת צבור.
סמייקה. ושותחת צפון. ומתן סביר. ותנופה והגשה. רבי יהודה אומר אין מנחה בבמה. וביהוז ובגדי שרת. וכל שרת וריח ניחח. ומחייבת בדים. ורחוץ ידים ורגלים.
אבל הזמן והנותר והטמא. שווין זהה וזה: סליק

מסכת מנהות

פרק א

בֶּלֶם מִנְחֹת שְׁקָמָצָו שֶׁלֹּא לְשֵׁמֶן בְּשַׂרְוֹת אֶלָּא שֶׁלֹּא
עַלְוֹ לְבָעָלִים לְשֵׁם חֹזֶה חֹזֶן מִמְנַחַת חֹטָא וּמִנְחַת
קְנָאֹת מִנְחַת חֹטָא וּמִנְחַת קְנָאֹת שְׁקָמָצָו שֶׁלֹּא לְשֵׁמֶן
נָתַן בְּכָלִי וְהַלְךְ וְהַקְטִיר שֶׁלֹּא לְשֵׁמֶן אָז לְשֵׁמֶן וְשֶׁלֹּא
לְשֵׁמֶן אָז שֶׁלֹּא לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן פְּסָולֹת בַּיַּצְדֵּק לְשֵׁמֶן וְשֶׁלֹּא
לְשֵׁמֶן לְשֵׁם מִנְחַת חֹטָא וּלְשֵׁם מִנְחַת גְּדָבָה אָז שֶׁלֹּא
לְשֵׁמֶן וְלְשֵׁמֶן לְשֵׁם מִנְחַת גְּדָבָה וּלְשֵׁם מִנְחַת חֹטָא:

ב' אֲחָد מִנְחַת חֹטָא וְאֲחָד בֶּלֶם מִנְחֹת שְׁקָמָצָו זֶר אָוֹן
טְבּוֹל יוֹם מְחַסֵּר בְּגָדִים מְחַסֵּר בְּפָרוּם שֶׁלֹּא רְחוֹז
יָדִים וּרְגָלִים עַרְלָטָם יָזִיב עֻמִּיד עַל גְּבֵי כְּלִים עַל
גְּבֵי בְּהַמָּה עַל גְּבֵי רְגָלִי חֶבְרוֹן פְּסָל קָמָץ בְּשֶׁמֶאל פְּסָל
בֵּן בְּתִירָא אָוֹםֶר יִתְזִיר וַיִּחְזֹר וַיַּקְמוֹץ בִּימֵין קָמָץ וַעֲלָה
בְּיָדוֹ צָרוֹר אָז גַּרְגִּיר מְלָחָה אָז קְרַט שֶׁל לְבָזָנָה פְּסָל
מִפְנֵי שָׁאָמְרוּ הַקָּמָץ הַיְתָר וְהַחֲסָר פְּסָול אֵיזָהוּ הַיְתָר
שְׁקָמָצָו מְבֹרֶץ וְחַסֵּר שְׁקָמָצָו בְּרָאָשִׁי אַצְבָּעָזָתִיו בַּיַּצְדֵּק
הַוָּעָשָׂה פֹּוֹשֵׁט אֶת אַצְבָּעָזָתִיו עַל פְּסִידָז:

ג' רְבָה שְׁמָנָה וְחַסֵּר שְׁמָנָה חַסֵּר לְבָזָנָה פְּסָולָה הַקָּמָץ
אֶת מִנְחַת לְאַכְול שִׁירִיה בְּחֹזֶן אָז בִּזְיַת מִשְׁירִיה
בְּחֹזֶן לְהַקְטִיר קָמָצָה בְּחֹזֶן אָז בִּזְיַת מִקְמָצָה בְּחֹזֶן אָז
לְהַקְטִיר לְבָזָנָה בְּחֹזֶן פְּסָול וְאַין בוֹ בָּרָת לְאַכְול שִׁירִיה

למחר או בזאת משירותה למחר. להקטיר קמץ להחר או בזאת מקמץ להחר. או להקטיר לבונתה למחר. פגול ותיבין עליו ברת. זה הכל. בל הקומץ והנותן הכל. והמלחך והקטיר לאכול דבר שדרפו לאכול. ולהקטיר דבר שדרפו להקטיר. חוץ למקומו פסול ואין בו ברת. חוץ לזמןנו פגול ותיבין עליו ברת. וב└בד שיקרב המתר במצוות. כיצד קרב המתר במצוות. קמצ בשתקה וננתן הכל. וה└ך להקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו וננתן הכל. וה└ך והקטיר בשתקה. או שקמצ וננתן הכל. וה└ך והקטיר חוץ לזמןנו. זה הוא שקרב המתר במצוות:

ד כיצד לא קרב המתר במצוות. קמצ חוץ למקומו. וננתן הכל. וה└ך והקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו. וננתן הכל. וה└ך והקטיר חוץ למקומו. או שקמצ וננתן הכל. וה└ך והקטיר חוץ למקומו. מנחת חוטא ומגחת קנאות שקמצ שלא לשם. וננתן הכל. וה└ך והקטיר חוץ לזמןנו. או שקמצ חוץ לזמןנו. וננתן הכל. וה└ך והקטיר שלא לשם. או שקמצ וננתן הכל. וה└ך והקטיר שלא לשם. זה הוא שלא קרב המתר במצוות. לאכול בזאת בחוץ ובזאת למחר. בזאת למחר ובזאת בחוץ. בחצי זית בחוץ ובחצי זית למחר. בחצי זית למחר ובחצי זית בחוץ. פסול ואין בו ברת. אמר רבי יהודה זה הכל אם מחשבת הזמן קדמה למחשבת המקום. פגול ותיבין עליו ברת. ואם מחשבת המקום קדמה למחשבת הזמן. פסול

וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָּסֹול וְאֵין בָּרֶת לְאָכֹל כְּחַצִּי זִית וְלְהַקְטִיר כְּחַצִּי זִית בְּשִׁר שֶׁאֵין אֲכִילָה וְהַקְטָרָה מְצֻטָּרְפִין:

פרק ב

הַקּוֹמֶץ אֶת הַמִּנְחָה לְאָכֹל שִׂירִיה אָז לְהַקְטִיר קָמְצָה לִמְחרָה מָזְדָה רַבִּי יוֹסֵי בָּזָה שֶׁהוּא פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת לְהַקְטִיר לְבָזְנָתָה לִמְחרָה רַבִּי יוֹסֵי אֹמֵר פָסֹול וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוּמִים אֹמְרִים פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת אָמְרוּ לוּ מָה שֶׁנָּא זוּ מִן הַזְּבָחָה אָמַר לָהֶם שַׁהְזָבָח דָמוֹ וּבְשָׂרוֹ וְאַמּוֹרִיוֹ אָחָד וְלִבְזָנָה אֵינָה מִן הַמִּנְחָה:

ב' שְׁחַט שְׁנֵי כְּבָשִׁים לְאָכֹל אֶחָת מִן הַחְלוֹת לִמְחרָה הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכְיָין לְאָכֹל אָחָד מִן הַסְּדָרִים לִמְחרָה רַבִּי יוֹסֵי אֹמֵר אֶתְתָּה הַחְלָה וְאֶתְתָּה הַסְּדָר שְׁחַשְׁבָ עַלְיוֹ פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת וְהַשְׁנֵי פָסֹול וְאֵין בָּרֶת וְחַכּוּמִים אֹמְרִים זֶה וְזֶה פָגָול וְחַיְבֵין עַלְיוֹ בָּרֶת נִטְמָאת אֶחָת מִן הַחְלוֹת אָז אָחָד מִן הַסְּדָרִים רַבִּי יְהוֹדָה אֹמֵר שְׁנֵיהם יִצְאוּ לְבֵית הַשְּׁרִיפָה שֶׁאֵין קְרָבוֹן צְבּוֹר חַלוֹק וְחַכּוּמִים אֹמְרִים הַטְמָא בְּטַמְמָא תָּזִין וְהַטְהָור יַאֲכֵל:

ג' הַתּוֹדָה מִפְגַּלְתָ אֶת הַלְּחָם וְהַלְּחָם אֵינוֹ מִפְגַּל אֶת הַתּוֹדָה בִּיצְדָה הַשׁוֹחֵט אֶת הַתּוֹדָה לְאָכֹל מִמְנָה לִמְחרָה הוּא וְהַלְּחָם מִפְגַּלְיוֹן לְאָכֹל מִן הַלְּחָם לִמְחרָה הַלְּחָם מִפְגַּל וְהַתּוֹדָה אֵינָה מִפְגַּלְתָ הַכְּבָשִׁים מִפְגַּלְיוֹן אֶת

המלחם. והמלחם איננו מפגֵל את הכבשיהם. ביצה. השוחט את הכבשיהם לאוכל מהן למחר. הם והמלחם מפגֵלון. לאוכל מן הלחם למחר. הלחם מפגֵל. והכבשיהם אינם מפגֵלון:

ז הזבח מפגֵל את הנסכין. משקדו בכלו. דברי רבי מאיר והנסכין איננו מפגֵלון את הזבח. ביצה. השוחט את הזבח לאוכל ממנה למחר. הוא ונסכיו מפגֵלון. להקוריב מן הנסכין למחר. הנסכין מפגֵלון. והזבח איננו מפגֵל

ח פגֵל בקמץ ולא בלבונה. בלבונה ולא בקמץ. דברי מאיר אומר פגול וחיבין עליו ברת. וחכמים אומרים אין בו ברת עד שיפגֵל את כל המתיר. מודים חכמים לרבי מאיר במנחת חוטא ובמנחת קנאות. שאם פגֵל בקמץ. שהוא פגול וחיבין עליו ברת. שהקמץ הוא המתיר. שחתך אחד מן הכבשיהם לאוכל שתית חלהות למחר. הקтир אחד מן הבזיכין לאוכל שני סדרים למחר. דברי מאיר אומר פגול וחיבין עליו ברת. וחכמים אומרים אין בו ברת עד שיפגֵל את כל המתיר. שחתך אחד מן הכבשיהם לאוכל ממנה למחר. הוא פגול וחברו בשר. לאוכל מחברו למחר.
שניהם בשירים:

פרק ג

הַקּוֹמֵץ אֶת הַמְנַחָה. לְאָכְלָל דָבָר שָׁאיִן דָרְכָו לְאָכְלָל.
לַהֲקְטִיר דָבָר שָׁאיִן דָרְכָו לַהֲקְטִיר. בְשִׂרִי. רַבִי
אַלְיָזָר פּוֹסֵל. לְאָכְלָל דָבָר שְׁדַרְכָו לְאָכְלָל. לַהֲקְטִיר
דָבָר שְׁדַרְכָו לַהֲקְטִיר. פְּחוֹת מִפְזִית בְשִׂרִי. לְאָכְלָל בְּחַצִ
יִת וַלַּהֲקְטִיר בְּחַצִי זִית בְשִׂרִי. שָׁאיִן אַכְילָה וַלַּהֲקְטִיר
מִצְטְרָפִין:

ב' לֹא יִצְקָא. לֹא בָלָל. לֹא פָתַת. לֹא מַלְחָח. לֹא הַנִּיף. לֹא
הַגִּישׁ. או שְׁפִתְתִּין פְּתוֹת מִרְבּוֹת וְלֹא מִשְׁחָן. כְּשָׂרוֹת.
נַתְעַרְבָ קְמַץָה. בְּקְמַץ חַבְרָתָה. בְּמַנְחָת פְּהַנִּים. בְּמַנְחָת
בְּהַנוּ מַשִּׁיחָה. בְּמַנְחָת נְסִכִּין. בְשִׂרְהָה. רַבִי יְהוֹדָה אָמֵר
בְּמַנְחָת בְּהַנוּ מַשִּׁיחָה. וּבְמַנְחָת נְסִכִּין פְּסוֹלָה. שַׁׁזְׁוּ בְּלִילְתָה
עֲבָה. וְזַׁו בְּלִילְתָה רְבָה. וְהַן בּוֹלָעֹות זוּ מְזוּזָה:

ג' שְׁתִי מַנְחָות שֶׁלָא נִקְמַצְוּ. וּנַתְעַרְבָו זוּ בְזַׁו. אֲםִיכָל
לְקִמְצָזָז מְזוּז בְּפִנִי עַצְמָה. וּמְזוּז בְּפִנִי עַצְמָה. בְשָׂרוֹת. וְאֲם
לְאוּ פְסֻולֹת. הַקּוֹמֵץ שְׁנַתְעַרְבָ בְּמַנְחָה שֶׁלָא נִקְמַצְוָה.
לֹא יִקְטִיר. וְאֲם הַקְטִיר. זוּ שְׁנַקְמַצָה עַלְתָה לְבָעָלִים.
וְזַׁו שֶׁלָא נִקְמַצָה לֹא עַלְתָה לְבָעָלִים. נַתְעַרְבָ קְמַץָה
בְשִׁירָה. או בְשִׁירָה שֶׁל חַבְרָתָה. לֹא יִקְטִיר. וְאֲם הַקְטִיר
עַלְתָה לְבָעָלִים. נִטְמָא הַקּוֹמֵץ וַהֲקָרִיבָו. הַצִּיז מַרְאָה. יִצְא
וַהֲקָרִיבָו אֵין הַצִּיז מַרְאָה. שַׁהַצִּיז מַרְאָה עַל הַטְמָא. וְאֵינוֹ
מַרְאָה עַל הַיוֹצָא:

ד נטמאו שִׁירִיהַ נְשָׁרְפוּ שִׁירִיהַ נְאָבְדוּ שִׁירִיהַ בְּמִדְתַּ רַבִּי
אַלְיָזֶר בְּשִׁרְהָ וּבְמִדְתַּ רַבִּי יְהוֹשָׁעַ פְּסָולָהַ שְׁלָא בְּכָלִי
שִׁרְהָ פְּסָולָהַ רַבִּי שְׁמַעוֹן מַכְשִׁירָ הַקְטִיר קְמַצָּה פְּעֻמִּים
בְּשִׁרְהָ:

ה הַקְמַצָּן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַעַשְׂרוֹן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב
אֶת רַבּוֹ הַיּוֹן מִיעוֹטוֹ מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַשְּׁמָנוֹ מִיעוֹטוֹ
מַעֲכֵב אֶת רַבּוֹ הַסְּלָתָה וְהַשְּׁמָנוֹ מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה הַלְמַצָּן
וְהַלְבּוֹנָה מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה:

ו שְׁנֵי שָׁעִירִי יוֹם הַכְפּוֹרִים מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי
כְּבָשִׁי עַצְרָת מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁתִי חָלוֹת מַעֲכֵבּוֹת
זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי סְדָרִים מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁנֵי בְּזִיכְיָן
מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה הַסְּדָרִים וְהַבְּזִיכְיָן מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה
שְׁנֵי מִינִים שְׁבָצְעִירַ שְׁלָשָׁה שְׁבָפְרָה אַרְבָּעָה שְׁבָתּוֹדָה
אַרְבָּעָה שְׁבָלוֹלָבַ אַרְבָּעָה שְׁבָמְצָרָעַ מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה
שְׁבַע הַזִּוּת שְׁבָפְרָה מַעֲכֵבּוֹת זֶה אֶת זֶה שְׁבַע הַזִּוּת שֶׁל
בֵּין הַבְּדִים וְשֶׁעָל הַפְּרָכָת וְשֶׁעָל מִזְבֵּחַ הַזָּהָבַ מַעֲכֵבּוֹת זֶה
אֶת זֶה:

ז שְׁבָעָה קָנִי מִנּוֹרָה מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁבָעָה גִּרְזָתִיהַ
מַעֲכֵבֵין זֶה אֶת זֶה שְׁתִי פְּרָשִׁיוֹת שְׁבָמְזוֹזָה מַעֲכֵבּוֹת
זֶה אֶת זֶה וְאַפְּיָלוֹ כְּתָבָ אַחֲד מַעֲכֵבֵן אַרְבָּע פְּרָשִׁיוֹת
שְׁבַתְפִּילִין מַעֲכֵבּוֹת זֶה אֶת זֶה וְאַפְּיָלוֹ כְּתָבָ אַחֲד מַעֲכֵבֵן.

אַרְבָּע צִיצִית מִעֲבָזֹת זו אֶת זֹה שָׁאַרְבָּעָתָן מֵצָוָה אַחַת.
רַבִּי יַשְׁמַעְאֵל אָזֶם אַרְבָּעָתָן אַרְבָּע מֵצָוֹת:

פרק ד

הַתְּכִלָּת אִינָה מִעֲבָת אֶת הַלְּבָן וְהַלְּבָן אִינָה מִעֲבָב
אֶת הַתְּכִלָּת תְּפִלָּה נִשְׁלָה יְד אִינָה מִעֲבָת שֶׁל
רָאש וְשֶׁל רָאש אִינָה מִעֲבָת שֶׁל יְד הַסְּלָת וְהַשְּׁמָן אִינָה
מִעֲבָז אֶת הַיּוֹן וְלֹא הַיּוֹן מִעֲבָן הַמִּתְנוֹת שֶׁעַל הַמִּזְבֵּחַ
הַחִיצוֹן אִינָה מִעֲבָז אֶת זֹה:

ב הַפְּרִים וְהַאֱלִים וְהַכְּבָשִׂים אִינָה מִעֲבָז אֶת זֹה רַבִּי
שְׁמֻעוֹן אָזֶם הַיּוֹ לָהֶם פְּרִים מְרַבִּים וְלֹא הַיּוֹ נְסָכִים
יַבְיאוּ פָר אֶחָד וְנְסָכִיו וְלֹא יִקְרְבוּ בְּלֹא נְסָכִין:

ג הַפְּרִים וְהַאֱלִים וְהַכְּבָשִׂים וְהַשְּׁעִיר אִינָה מִעֲבָז אֶת
הַלְּחָם וְלֹא הַלְּחָם מִעֲבָן הַלְּחָם מִעֲבָב אֶת הַכְּבָשִׂים
וְהַכְּבָשִׂים אִינָה מִעֲבָז אֶת הַלְּחָם דְבָרִי רַבִּי עֲקִיבָא
אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן בֶּן נָנָס לֹא בַי אֶלְאָ הַכְּבָשִׂים מִעֲבָז
(אֶת) הַלְּחָם וְהַלְּחָם אִינָה מִעֲבָב אֶת הַכְּבָשִׂים שְׁבַנו
מֵצִינו כְשַׁהֲיוֹ יִשְׂרָאֵל בְמִדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה קִרְבָּו
כְבָשִׂים בְלֹא לְחָם אֶף (כֹּאן) יִקְרְבוּ כְבָשִׂים בְלֹא לְחָם
אָמַר רַבִּי שְׁמֻעוֹן הַלְּכָה בְדָבָר בְּנָנָס אֶבֶל אֵין הַטּוּם
בְדָבָריו שֶׁבֶל הָאָמֹר בְחוֹמֶש הַפְּקוּדִים קִרְבָ בְמִדְבָּר
וְכָל הָאָמֹר בְתוֹרַת הַהְבִּים לֹא קִרְבָ בְמִדְבָּר בְשַׁבָּאו
לְאָרֶץ קִרְבָו אֶלְוּ וְאֶלְוּ וּמִפְנֵי מָה אָנָי אָזֶם יִקְרְבוּ כְבָשִׂים

**בָּلَا לְחַם . שַׁהֲכֹבְשִׁים מִתִּרְיוֹן אֶת עַצְמָנוּ בָּלָא לְחַם . לְחַם
בָּלָא כְּבָשִׁים אֵין לִי מֵי תִּרְנוֹ:**

ג' התמידין איינו משבין את המוספים ולא המוספים
משובין את התמידים. ולא המוסיפים משובין זה את
זה. לא הקריבו כבש בז'קר יקריבו בין הערבים. אמר
רבי שמואל אימתי בזמנך שהיו אנוסין או שוגגין. אבל
אם היו מזידים ולא הקריבו כבש בז'קר לא יקריבו בין
הערבים. לא הקטירו קטרת בז'קר יקטירו בין הערבים.
אמר רבי שמואל ובלה היה קרבה בין הערבים. שאין
מחניכין את מזבח הזבוב אלא בקטרת הספמים (של בין
הערבים). ולא מזבח העולה אלא בתמיד של שחר. ולא
את השלחן אלא בלחם הפנים בשבת ולא את המנורה
אֶלָּא בְּשִׁבְעָה נְרוֹתִיה בֵּין הַעֲרָבִים :

ה' חביתי בהן גדוול לא היו באות חיצים. אלא מביא עשרון
שלם וחוצהו. ומרקיב מחזאה בז'קר ומחזאה בין הערבים.
ובهن שהקריב מחזאה בשחרית ומת. ומנו בהן אחר
תחתיו. לא יביא חצי עשרון מביתו. ולא חצי עשרון
של ראשון. אלא מביא עשרון שלם וחוצהו. ומרקיב
מצאה ומחזאה אבד. נמצאו שני חיצים קרבין. ושני חיצים
אובדין. לא מנו בהן אחר. משל מי היה קרבה. רבי
שמעון אומר משל צבור. רבי יהודה אומר משל יורשים.
וְשָׁלֵמָה הִיְתָה קָרְבָּה :

יום יט

פרק ה

כָל המנחות באות מצה. חוץ מחייב שבתודה ושתי הלחם. שהן באות חמץ. רבינו מאיר אומר שאור בזדה להן מתוכן ומחייבן. רבינו יהודה אומר אף היא אינה מן המברחר. אלא מביא את השאור. וננותן לתוך המדה. וממלא את המדה. אמרו לו אף היא היתה חסירה או יתירה:

ב כל המנחות נלושות בפושרים. ומשمرין שלא יחמיזו. ואם החמיזו שייריה. עובר בלא תעשה. שנאמר כל המנחה אשר תקריבו לוי לא תעשה חמץ. ותיכבים על לישטה ועל עירכטה ועל אפיקתה:

ג יש טענות שמן ולבונה. שמן ולא לבונה ולא שמן. לא שמן ולא לבונה. ואלו טענות שמן ולבונה. מנחת הסלת והמחבת והפרחשת והחלות והركיקין. מנחת כהנים ומנחה פהן משיח. ומנחה גוים. ומנחה גשים. ומנחה העמר. מנחת נסכין טעונה שמן ואיינה טעונה לבונה. לחם הפנים טוען לבונה ואין טוען שמן. שתי הלחם. ומנחה חוטא. ומנחה קנאות. לא שמן ולא לבונה:

ד וְחַיֵּב עַל הַשְׁמָן בְּפִנֵּי עַצְמוֹ וְעַל הַלְּבָזָנָה בְּפִנֵּי עַצְמָה נָתָן עַלְיהָ שֶׁמֶן פְּסָלָה לְבָזָנָה יַלְקְטָנָה נָתָן שֶׁמֶן עַל שִׁירִיה אֲינֵנוּ עֹזֶב בֶּל־א תְּשֵׁהָ נָתָן בֶּלֶי עַל גַּבֵּי בֶּלֶי לֹא פְסָלָה:

ה יִשׁ טֻעַנוֹת הַגְּשָׁה וְאַيִן טֻעַנוֹת תְּנוּפָה תְּנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה הַגְּשָׁה וְתְנוּפָה לֹא תְנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה אַלְוֹ טֻעַנוֹת הַגְּשָׁה וְאַיִן טֻעַנוֹת תְּנוּפָה (מנחת) הַסְלָת וְהַמְּחַבֵּת וְהַמְּרַחְשָׁת וְהַחְלוֹת וְהַרְקִיקִין מִנְחָת בְּהַנִּים מִנְחָת כָּהּן מְשִׁיחָה מִנְחָת גּוֹים מִנְחָת נְשִׁים וּמִנְחָת חֹטָא רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹזֶר מִנְחָת בְּהַנִּים וּמִנְחָת כָּהּן מְשִׁיחָה אַיִן בְּהַן הַגְּשָׁה מִפְנֵי שָׁאוֹן (בְּהַן) קִמְיצָה וּכְלָל שָׁאוֹן (בְּהַן) קִמְיצָה אַיִן בְּהַן הַגְּשָׁה:

ו אַלְוֹ טֻעַנוֹן תְּנוּפָה וְאַיִן טֻעַנוֹן הַגְּשָׁה לֹוג שֶׁמֶן של מַצְרוּע וְאַשְׁמוֹ וְהַבְּפּוּרִים קְדָבְרִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בָּן יַעֲקֹב וְאַמּוּרִי שְׁלָמִי יְחִידָה וְחִזָּה וּשְׂזָק שְׁלָהָן אֶחָד אֲנָשִׁים וְאֶחָד נְשִׁים בִּיְשָׂרָאֵל אָכְלָל לֹא בְּאֶחָרִים וּשְׁתִי הַלְּחָם וּשְׁנִי כְּבָשִׁי עַצְרָת בִּצְדָּה הוּא עֹזֶה נָתָן שְׁתִי הַלְּחָם עַל גַּבֵּי שְׁנִי כְּבָשִׁים וּמִנִּיחָה שְׁתִי יְדֵיו מַלְמְטָן מַזְלִיך וּמַבְיאָה מַעַלָּה וּמַזְרִיך שְׁנָאָמָר אֲשֶׁר הַוֹּנֶף וְאֲשֶׁר הַוּרֶם תְּנוּפָה הִיְתָה בְּמִזְרָח וְהַגְּשָׁה בְּמַעַרְבָּה וְתְנוּפּוֹת קֹזְדוּמּוֹת לְהַגְּשָׁות מִנְחָת הָעִמָּר וּמִנְחָת קְנָאֹות טֻעַנוֹת תְּנוּפָה וְהַגְּשָׁה לְחָם הַפְּנִים וּמִנְחָת נְסָכִים לֹא תְנוּפָה וְלֹא הַגְּשָׁה:

רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונים שלוש מצות. שתים בכלל אחד ואחד והשלישית אין בהן. ואלו הן זבחין שלמי יחיד. זבחין שלמי צבור. ואשם מצורע. זבחין שלמי יחיד. טעונים סמיכה חיים. ותנופה שחוטים. ואין בכאן תנופה חיים. זבחין שלמי צבור טעונים תנופה חיים. וshawotim. ואין בהן סמיכה. ואשם מצורע טעון סמיכה. ותנופה חי. ואין בו תנופה שחוטים:

ה האומר הרי עלי במחבת לא יביא במרקחת. במרקחת לא יביא במחבת. ומה בין מחבת למרקחת. אלא שהמרקחת יש לה כיסוי. והמחבת אין לה כיסוי. דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר מרכחת עמויקה. ומעשיה רוחשים. ומחבת עצפה. ומעשיה קשיים:

ו האומר הרי עלי בתנור. לא יביא מאפה בפח. ומאפה בעפפים. ומאפה יורות הערבבים. רבי יהודה אומר אם רצאה יביא מאפה בפח. הרי עלי מנהת מאפה. לא יביא מחצה חלזות ומחצה רקיקין. רבי שמעון מתיר מפיו שהוא קרבן אחד:

פרק ו'

אלו מנהות נקמצות ושייריהן לכהנים. מנהת שלת. והמחבתה. והמרחשת. והחלות. והרקיין. מנהת גוים. מנהת נשים. מנהת העمر. מנהת חוטא ומנהת קנאות. רבי שמואן אומר מנהת חוטא של הכהנים נקמאת. והקמן קרב לעצמו. והשרים קרבין לעצמן:

ב' מנהת הכהנים. ומנהת בהן מישיח. ומנהת נסכים למזבח. ואין בהם לכהנים. בזה יפה בח המזבח מכל הכהנים. שני הלחם וללחם הפנים לכהנים. ואין בהם למזבח. ובזה יפה בח הכהנים מכל המזבח:

ג' כל המנהות הנעשות בכללי טענות שלוש מתנות שמן. יצקה ובלילה. ומן שמן בכללי קודם לעשיתן. והחלות (בזולן) דברי רבי וחכמים אומרים (שלת) החלות טענות בלילה. הרקיין מישיחה. כיצד מושחין כמין כי. ושאר השמן נאכל לכהנים:

ד' כל המנהות הנעשות בכללי טענות פתיתה. מנהת ישראל כופל אחת לשנים. ושנים לארכעה וմבדיל. מנהת הכהנים כופל אחת לשנים. ושנים לארכעה ואין מבדיל. מנהת בהן מישיח לא היה מכפלה. רבי שמואן אומר מנהת הכהנים. ומנהת בהן מישיח. אין בהן פתיתה. מפני שאין בהן קמיצה. וכל שאין בהן קמיצה. אין בהן פתיתה. ובן (פתיתנן) בזיתים:

ה כל המנחות טענות שלוש מאות שיפה. וחמש מאות ב夷יטה. והSHIPה והב夷יטה בחטים. רבי יוסי אומר (אף) בבצק. כל המנחות באות עשר עשר. חוץ מליחם הפנים. וחביתיכו בהן גדול. שהם באות שתים עשרה. דברי רבי יהודה. רבי מאיר אומר בלאן באות שתים עשרה. חוץ מחלוות תודה והנזרות שהן באות עשר עשר:

ו העמר היה בא עשרון משלש סאין. שתاي הליחם שני עשרונים משלש סאין. ליחם הפנים עשרים וארבעה עשרונים. מעשרים וארבעה סאין:

ז העמר היה מנפה בשלש עשרה נפה. ושתاي הליחם בשתיים עשרה. וליחם הבנים באחת עשרה. רבי שמעון אומר לא היה לה קצבה. אלא סלת מנפה כל צרכה היה מביא. שנאמר ולקחת סלת ואפית אותה. עד שתהא מנפה כל צרכה:

פרק ז

הთודה הייתה באה חמיש סאן ירושלמיות. שנין שיש מדבריות. שתי איפות. האיפה שלש סאן. עשרים עשרון עשרה לחמץ. (עשרה למאה) עשרה לחמץ עשרון לחלה. ועשרה למאה. ובמאה שלשה מינין. חלות ורקיין. ורבוכה. נמצאו שלשה עשרונות ושליש לכל מין. שלוש חלות לעשרון. במדה ירושלמית היו שלשים קב. חמישה עשר לחמץ וחמשה עשר למאה. חמישה עשר לחמץ קב וחצי לחלה. וחמשה עשר למאה. והמאה שלשה מינין. חלות ורקיין. ורבוכה. נמצאו חמישת קבין לכל מין. שתי חלות לקב:

ב המלואים היו באים במאה שבעתודה. חלות. ורקיין. ורבוכה. הצעירות הייתה באה שתי ידיות במאה שבעתודה. חלות ורקיין. אין בה רבוכה. (נמצאו) עשרה קבים ירושלמיות. שנין ששה עשרונות ועドין. ומבלו היה נוטל אחד מעשרה תרומה. שנאמר והקריב ממנה אחד מכל קרבן תרומה ליי. אחד שלא יטול פרוס. מכל קרבן שייהיו כל הקרבות שווין. ושלא יטול מקרבן לחבירו. לפהן הזורק את דם השלמים לו יהיה. והשאר נאכל לבעלים:

ג השוחט את התודה בפנים ולחמה חוץ לחומה. לא קידש הלחים. שחטה עד שלא קרמו בתנור. ואפלו קרמו כלו. חוץ מאחד מהן. לא קידש הלחים. שחטה חוץ לזרעה

וחוץ למקומה. קדש הלחם. שחיטה ונמצאת טריפה לא קדש הלחם. שחיטה ונמצאת בעלת מום. רבי אליעזר אומר קדש. וחכמים אומרים לא קדש. שחיטה שלא לשמה. וכן איל המלואים. וכן שני בבשי עצרת. שחיטה שלא לשמן. לא קדש הלחם:

ג נסכין שקדשו בבלוי. ונמצאה הזבח פסול. אם יש שם זבח אחר יקרבו עמו. ואם לאו יפסלו בלינה. ולד תודה ותmourתה. והפריש תודתו ונאבדה. והפריש אחראית תחטפה. אין טענים לחם שנאמר והקריב על זבח התודה. התודה טעונה לחם. ולא ולדה. ולא חליפתה. ולא תmourתה. טעונה לחם:

ה האומר הרי עלי תודה. יביא היא ולחרמה מן החולין. תודה מן החולין ולחרמה מן המעשר. יביא לחרמה מן החולין. תודה מן המעשר. ולחרמה מן החולין. יביא. התודה היא ולחרמה מן המעשר. יביא. ולא יביא מהטי מעשר שני. אלא ממאות מעשר שני:

ו ומניין לאומר הרי עלי תודה לא יביא אלא מן החולין. שנאמר זבחת פסח לי אלהיך צאן ובקר. וזה לא אין פסח בא אלא מן הקבשים ומון העזים. אם בן למה נאמר צאן ובקר. אלא להקיש כל הבא מן הצאן ומון הקבר. לפסח. מה הפסח שהוא בא בחובה. אינו בא אלא מן החולין. אף כל דבר שהוא בא בחובה. לא יבא אלא מן החולין.

(לפיכך) האומר הרי עלי תזה הרי עלי שלמים. הויאל
והם באים חובה לא יבאו אלא מן החולין. והנסכים בכל
מקום לא יבאו אלא מן החולין:

פרק ח

כל קרבנות הצבור והיחיד. באים מן הארץ ומחוצה
לארץ. מן החדש ומן היישן. חוץ מן העمر ושתי
המלחמות שאינן באים אלא מן החדש ומן הארץ. וכן אין
באיין אלא מן המבחר. ואיזהו מבחר. מבמס. ומהונחה.
אלפא לסלת. שנייה להם חפרים בבקעה. כל הארץ
היו בשירות. אלא מכאן היו מבאים:

ב איין מביאין לא מבית הזבלים. ולא מבית השלחים. ולא
מבית האילן. ואם הביא בשר. כיצד הוא עוזה. נרה שנייה
ראשונה. ובשנייה זרעה קדם לפסח שבעים יום. והיא
עוזה שלת מרבה. כיצד הוא בזיק. הגזבר מבניט את ידו
لتזה. עליה בה אבק פסול. עד שניניפה. ואם התלויה
פסולה:

ג תקועה אלפא לשמן. אבא שאול אומר שנייה לה
רגב בעבר הירדן. כל הארץ היו בשירות. אלא מכאן
היו מבאים. אין מביאין לא מבית הזבלים. ולא מבית
השלחים. ולא ממה שנזרע בינייהם. ואם הביא בשר.
אין מביאין אנפיקנו. ואם הביא פסול. אין מביאין

מן הגרגירים שנסרו במים. ולא מן הכבושים. ולא מן השלוקין. ואם הביא פסול:

ד שלשה זיתים ובהן שלשה שלשה שלשים שלמים. היהת הראשון מגרגרו בראש היהת וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורסה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה. והשאר למנחות. היהת השני מגרגרו בראש הגג. וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורסה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה. והשאר למנחות. היהת השלישי עוטנו בתוך הבית. עד שילקה. ומעלהו ומגנו בראש הגג. וכותש ונוטן לתוך הסל. רבי יהודה אומר סביבות הסל. זה ראשון. טען בקורסה. רבי יהודה אומר באבנים. זה שני. חזר וטחן וטען זה שלישי. הראשון למונרה והשאר למנחות:

ה הראשון שבראשון אין למללה ממנה. השני שבראשון והראשון שבשני שווין. השלישי שבראשון והשני שבשני. והראשון שבשלישי שווין. השלישי שבשני שבשני והשני שבשלישי שווין. השלישי שבשלישי. אין למטה ממנה. אף המנחות היו בדיון שיטענו שמן זית זה. מה אם המונרה שאינה לאכילה. טענה שמן זית זה. המנחות

שָׁהוּ לְאֲכִילָה· אֵינוֹ דַי שִׁיטָעָנוּ שֶׁמּוֹ זִית זָה· תַלְמוֹזׁ לֹזֶר
זָה בְּתִית לְמַאוֹר· וְלֹא זָה בְּתִית לְמַנְחֹת:

וּמְנֻזָּן הִי מְבִיאֵין אֶת הַיּוֹן· קְרוֹתִים וְהַטּוֹלִים אֶלְפָא לִיּוֹן.
שְׁנִיה לְהַן בֵּית רַמָּה וּבֵית לְבָן בְּהָרָה· וּכְפָר סְגָנָא בְּבָקָעָה·
בֶּל הָאָרֶצֶת הִזְהָרֶת· אֶלְאָ מִפְאָן הִזְהָרֶת מְבִיאִים· אֵין
מְבִיאֵין לֹא מְבִית הַזּוּבָלִים· וְלֹא מְבִית הַשְׁלָחִים· וְלֹא מִמְּה
שְׁגָרָע בְּינֵיהֶם· וְאֶם הַבִּיא כְּשִׁירָה· אֵין מְבִיאֵין אַלְיוֹסְטָן·
וְאֶם הַבִּיא כְּשִׁירָה· אֵין מְבִיאֵין יְשָׁן דְּבָרִי רַבִּי וְחַכְמִים
מְבָשִׂירִין· אֵין מְבִיאֵין לֹא מְתוֹק וְלֹא מְעַשֵּׂן וְלֹא מְבָשָׁלָה·
וְאֶם הַבִּיא פְּסוֹלָה· אֵין מְבִיאֵין מִן הַדְּלִיות· אֶלְאָ מִן
הַגְּלִילִיות· וְמִן הַכְּרָמִים הַעֲבָנִידִים:

לֹא הִזְכִּיר כּוֹנְסִים אֶתְזָה בְּחַצְבִּים גְּדוֹלִים אֶלְאָ בְּחַבִּיות
קְטָנִות· וְאֵינוֹ מַמְלָא אֶת הַחַבִּיות עַד פִּיהֶם· כְּדִי שִׁיהָא
רִיחָוּ נֹזֶרֶת· אֵינוֹ מְבִיא לֹא מִפְּהָה מִפְנֵי הַקְּמָחִין· (וְלֹא)
מִשְׁוֹלֵה מִפְנֵי הַשְׁמָרִים· אֶלְאָ מְבִיא מִשְׁלִישָׁה וּמִאַמְצָעָה·
בִּיצְדָּה הוּא בּוֹדֶק· הַגּוֹבֵר יוֹשֵׁב וְהַקְּנָה בַּיּוֹדָה· זַרְקָה אֶת הַגִּיר
וְהַקִּישׁ בְּקָנָה· רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי יְהוֹדָה אָזֶר מִין שְׁעַלְוָה
בּוֹ קְמָחִין פְּסוֹלָה· שְׁנָאָמָר תְּמִימִים יְהִי לְכֶם וּמְנַחְתֶּם·
תְּמִימִים יְהִי לְכֶם וּגְסֶפֶיהֶם:

פרק ט

שְׁתִי מִדּוֹת שֶׁל יְבָשׂ הַיּוֹ בַמִּקְדָשׁ . עָשָׂרָן וְחָצֵי עָשָׂרָן .
 רבבי מאיר אומר עשרון עשרון וחצי עשרון עשרון מה היה משמש . שבז היה מזיד לכל המנחות לא היה מזיד . לא בשל שלשה לפר . ולא בשל שניים לאיל . אלא מזיד עשרונות חצי עשרון מה היה משמש . שבז היה מזיד חבית כי להן גדול ממחצה בבלקן וממחצה בין הערבבים :

ב' שבע מידות של לח היה במקdash . חין וחצי ההין . ושלישית ההין . ורביעית ההין . לוג . וחצי לוג . ורביעית לוג . רבבי אלעזר בר צדוק אומר שננות היה בהין . עד באן לפר . עד באן לאיל . עד באן לבבש . רבבי שמואל אומר לא היה שם הין . וכי מה היה בהין משמש . אלא מדה יתירה של לוג וממחצה היה שם . שבז היה מזיד למנחת בהן גדול . לוג וממחצה בבלקן . ולוג וממחצה בין הארץבים :

ג' רביעית מה הייתה משמשת . ربיעית מים למצויר . ربיעית שמון לנזר . חצי לוג מה היה משמש . חצי לוג מים לשוטה וחצי לוג שמון לתוכה . ובלוג היה מזיד לכל המנחות . אפילו מנחה של שישים עשרון . נזון לה שישים לוג . רבבי אליעזר בן יעקב אומר אפילו מנחה של שישים עשרון . אין לה אלא לוגה . שנאמר למנחה ולוג שמון .

ששה לפרט. ארבעה לאיל. שלשה לבבש. שלשה ומחרזה
למנורה. ומחזית לוג לכל נר:

ד מערבי נסبي אלים בנספי פרים. נספי כבשים בנספי
כבשים. של יחיד בשל צבור. של היום בשל אמש. אבל
אין מערבי נספי כבשים בנספי פרים ואילים. ואם בללו
אלו בפני עצמו ואלו בפני עצמו ונתקערו. בשירין. אם
עד שלא בל. פסל. הכבש הבא עם העמר. אף על פי
שמונחתו בפוליה. לא היו נספי כפולין:

ה כל המדות שהיו במקdash היו נגדות. חוץ משל בהן
גדול שהיה גודה לתוכה. מדות הלה בירושיהן קדש.
ומדות היישר בירושיהן חול. רבי עקיבא אומר מדות הלה
קדש. לפיכך בירושיהן קדש. מדות היישר חול. לפיכך
בירושיהן חול. רבי יוסי אומר לא משום זה אלא שהלה
געבר. והישר אין געבר:

ו כל קרבנות הצבור והיחיד. טעוני נסכים. חוץ מן הבכור
והמע Shir והפסח. והחטאת והאשם. אלא שחתאתו של
מצורע ואשםו. טעוני נסכים:

ז כל קרבנות הצבור. אין בהם סמיכה. חוץ מן הפר הבא
על כל המצות. ושער המשתלה. רבי שמואל אומר אף
שער עבודת אלילים. כל קרבנות היחיד טעוני סמיכה.
חוץ מן הבכור והמע Shir והפסח. והיורש סומך. וimbia
נסכים וממיר:

הַבְּלִ סָמְכֵין חֹזֶן מַחְרִישׁ שֹׁוֹטָה וְקַטָּן וְסָמָם אֲנוּכְרִי
וְהַעֲבֵד וְהַשְּׁלִיחַ וְהַאֲשָׁה וְסִמְכָה שְׂרִירִי מִצְוָה עַל הַרְאָש
בְּשִׁתְּיִי יָדִים וּבָמָקוֹם שְׁטוֹמְכֵין שׁוֹחְטִין וְתַבְּרֵךְ לְסִמְכָה
שְׁחִיטָה:

חַמְרַבְּסִמְכָה מִבְּתְּנֻפָה וּבְתְּנֻפָה מִבְּסִמְכָה שְׁאָחָד
מְנִיף לְכָל הַחֲבָרִים וְאַיִן אָחָד סָמֵךְ לְכָל הַחֲבָרִים וְחַמְרַבְּ
בְּתְּנֻפָה שְׁהַתְּנֻפָה נֹהָגָת בְּקָרְבָנּוֹת הַיִד וּבְקָרְבָנּוֹת
הַאֲבוֹר בְּחִים וּבְשְׁחוֹטִין בְּדָבָר שִׁיאַשׁ בּוֹ רֹוח חִים
וּבְדָבָר שָׁאיַן בּוֹ רֹוח חִים מָה שָׁאיַן בּוֹ בְּסִמְכָה:

פרק י

רַבִּי יִשְׁמָעָאל אָזֶם הָעָמֶר הִיה בָא בְשִׁבְתַמְשָׁלֵשׁ סָאיַן
וּבְחֹל מִחְמָשׁ וּחֲכָמִים אָזֶם רַבִּים אָחָד בְשִׁבְתַמְשָׁלֵשׁ וְאָחָד
בְחֹל מִשְׁלָשׁ הִיה בָא רַבִּי חַנְנִיא סָגֵן הַפְּהָנִים אָזֶם
בְשִׁבְתַמְשָׁלֵשׁ הִיה נָקָצָר בַיִיחִיד וּמְגַל אָחָד וּבְקָפָה אָחָת
וּבְחֹל בְשִׁלְשָׁה וּבְשִׁלְשָׁה קְפֹות וּבְשִׁלְשָׁה מְגַלּוֹת וּחֲכָמִים
אָזֶם רַבִּים אָחָד בְשִׁבְתַמְשָׁלֵשׁ וְאָחָד בְחֹל בְשִׁלְשָׁה וּבְשִׁלְשָׁה
קְפֹות וּבְשִׁלְשָׁה מְגַלּוֹת:

ב' מִצְוֹת הָעָמֶר לְבֹא מִן הַקָּרוֹב לֹא בְכֶר הַקָּרוֹב
לִירוֹשָׁלַיִם מִבְּאיַן אַזְתָּו מִכָּל מִקּוֹם מִעֲשָׂה שָׁבָא מִגְנּוֹת
צְרִיפִין וְשִׁתְּיִי הַלְּחָם מִבְּקַעַת עַיִן סָכָר:

ב' בַּיְצָד הִיא עֹשִׂים. שְׁלֹוחִי בֵּית דִין יַוְצָאֵן מַעֲרֵב יוֹם טוֹב. וְעוֹשֵׂין אֶתְזָה כְּרֻכּוֹת בַּמְחַבֵּר לְקַרְקָע בְּדִי שֵׁיהָא נֹזֵח לְקַצּוֹר. וְכָל הַעִירֹת הַסְּמוֹכוֹת לְשֵׁם מַתְבִּנּוֹת לְשֵׁם. בְּדִי שֵׁיהָא נִקְצָר בַּעֲסָק גָּדוֹל. בֵּין שְׁחַשְׁכָה אָזָר לָהֶם בָּא הַשְּׁמָשׁ. אָזָרִים הָן. בָּא הַשְּׁמָשׁ. אָזָרִים הָן. מַגֵּל זֹ. אָזָרִים הָן. קְפָה זֹ. אָזָרִים הָן. קְפָה זֹ. אָזָרִים הָן. בְּשִׁבְתָה אָזָר לָהֶם. שִׁבְתָה זֹ. אָזָרִים הָן. שִׁבְתָה זֹ. אָזָרִים הָן. אָקְצָר. וְהֵם אָזָרִים לוֹ קַצּוֹר. אָקְצָר. וְהֵם אָזָרִים לוֹ קַצּוֹר. שְׁלֹשָׁה פָעָמִים עַל בֶּל דָבָר וְדָבָר. וְהֵם אָזָרִים לוֹ הֵן הֵן. בֶּל פֶּךְ לִמְהָ מִפְנִי הַבִּתּוֹסִים. שֵׁהֵי אָזָרִים אֵין קַצְירַת הַעֲמָר בְּמוֹצָאי יוֹם טוֹב:

ג' קַצְרוֹהוּ וְנִתְנוֹהוּ בְּקִפּוֹת הַבִּיאוֹה לְעֹזָרָה. הֵי מִהְבָּהִין אֶתְזָה בָּאוֹר. בְּדִי לְקִים בָּזָ מִצּוֹת קְלִי. דָבְרִי רַבִּי מַאֲיר. וְתַכְמִים אָזָרִים בְּקִנִּים וּבְקִלְיָחוֹת חֹזְבִּים אֶתְזָה. בְּדִי שְׁלָא יַתְמַעַךְ. נִתְנוֹהוּ לְאָבוֹב. וְאָבוֹב הֵיה מַנְקָבָ. בְּדִי שֵׁיהָא הָאוֹר שׂוֹלֵט בְּכֶלֶוּ. שְׁטוֹחוֹהוּ בְּעֹזָרָה. וְהָרוֹחַ מִנְשַׁבֵּת בָּזָ. נִתְנוֹהוּ בְּרִיחִים שֶׁל גְּרוֹזּוֹת. וְהַזְּיאָאוּ מִמְּנָנוּ עַשְׁרוֹן. שֵׁהֵוֹא מַנְפָּה בְּשֶׁלֶשׁ עַשְׁרָה נִפְהָ. וְהַשְּׁאָר נִפְדָּה. וְנִאָכֵל לְכָל אָדָם וְחַיָּב בְּחַלָּה. וּפְטוֹר מִן הַמְעִשְׂרוֹת. רַבִּי עֲקִיבָא מִחְיֵב בְּחַלָּה וּבְמַעֲשָׂרוֹת. בָּא לוֹ לְעַשְׁרוֹן. וְנִתְן שְׁמָנוֹ וּלְבָזְנָתָזָ. יְצָק וּבָלָל. הַנִּינָּף וְהַגִּישָׁ. קְמַץ וְהַקְטִירָ. וְהַשְּׁאָר נִאָכֵל לְכֶבֶנִים:

ה' משקרב העمر. יוצאיו ומוציאו שוק ירושלים. שהו
מלא קמח וקלי. שלא ברצון חכמים. דברי רבי מאיר. רבי
יהודה אומר ברצון חכמים הוי עושים. משקרב העمر
התר חדש מיד. והרוחקים מתרים מחצאות היום ולהלן.
משחרב בית המקדש התקין רבנו זכאי שהיה יום
הנפ' כלו אסור. אמר רבי יהודה והואמן התורה הוא
אסור. שנאמר עד עצם היום הזה. מפני מה הרוחקים
מתרים מחצאות היום ולהלן. מפני שהן יודעין. שאין בית
דין מתעללים בו:

ו' העمر היה מטייר במדינה ושתי הלחים במקדש. אין
مبיאין מנהות ובכורים. ומנתה בהמה. קדם לעمر. ואם
הbia פסול. קדם לשתי הלחים לא יbia. ואם הביאبشر:

ז' החטים והשעורים והפסמים ושבלה שועל והשיפון
חיבין בחילה. ומctrפין זה עם זה. ואסורי בחדש מלפני
הפסח. ומלקוצר מלפני העمر. ואם השרישו קדם לעמר
העمر מתירן. ואם לאו אסורים עד שיבא העمر הבא:

ח' קוזרים בבית השלחים שבעמוקים. אבל לא גודשין.
אנשי ירחו קוזרים ברצון חכמים. וגודשין שלא ברצון
חכמים. ולא מיחו בידם חכמים. קוזר לשחת ומأكل
לבימה. אמר רבי יהודה אימתי בזמנן שהתחיל עד שלא
הbia שליש. רבי שמעון אומר אף יקצור (ויאכיל) אף
משהbiaה שליש:

ט קוץין מפני הגטיעות. מפני בית האבל. מפני (בטול) בית המדרש. לא יעשה אותן ביריות. אבל מיניהם עבטים. מצות העمر לבא מון הקמה. לא מצא יביא מן העמים. מצותו לבא מן החל. לא מצא יביא מן היבש. מצותו לקוצר בלילה. נקצר ביום כשר. ודוחה את השבת:

פרק יא

שתי הלחים גלושות אחת אחת. ונאפות אחת אחת.
לחם הפנים גלוש אחד אחד. ונאפה שנים שנים.
ובטפוס היה עוזה אותן. וכשהוא רדף נזתנן בטפוס. כדי
שלא יתקלקלו:

ב אחד שתי הלחים ואחד לחם הפנים לישתו ועריכתו
בחוץ. ואפייתן בפנים. ואין דוחות את השבת. רביה יהודה
אומר כל מעשיהם בפנים. רבבי שמעון אומר לעולם הו
rangle לומר. שתי הלחים ולחם הפנים. כשרות בערלה.
וכשרות בבית פאני:

ג חביתה להן גדול. לישתו ואפייתן בפנים. ודוחות את
השבת. טחונן והרകון אין דוחות את השבת. כלל אמר
רבי עקיבא כל מלאכה שאפשר לה לעשות מערב שבת.
איינה דוחה את השבת. ושאי אפשר לה לעשות מערב
שבת. דוחה את השבת:

ד בְּלַ הַמִּנְחֹת יֵשׁ בָּהוּ מַעֲשֶׂה כְּלֵי בַּפְנִים וְאֵין בָּהוּ מַעֲשֶׂה כְּלֵי בְּחוֹזֶן בְּצִידֶן שֶׁתִּ הַלְּחֵם אַרְכּוֹ שְׁבֻעָה וְרַחֲבוֹ אַרְבָּעָה וְקַרְנוֹתֵינוּ אַרְבָּעָ אַצְבָּעוֹת לְחֵם הַפְנִים אַרְכּוֹ עַשְׂרָה וְרַחֲבוֹ חַמְשָׁה וְקַרְנוֹתֵינוּ שְׁבֻעָ אַצְבָּעוֹת רַבִּי יְהוּדָה אָמַר שֶׁלָּא תְּטֻעה זְדַד יְהִי זֶה בֶּן זֹמְאָ אָמַר וְנִתְתַּת עַל הַשְּׁלֵחָן לְחֵם פְנִים לְפָנֵי תָמִיד שְׁיוֹחֵה לוֹ פְנִים:

ה הַשְּׁלֵחָן אַרְכּוֹ עַשְׂרָה וְרַחֲבוֹ חַמְשָׁה לְחֵם הַפְנִים אַרְכּוֹ עַשְׂרָה וְרַחֲבוֹ חַמְשָׁה נָטוּן אַרְכּוֹ בְּגַגְדָּה רַחֲבוֹ שֶׁל שְׁלֵחָן וּכְזֹפֶל טְפַחִים וּמְחַזָּה מִבְּאֹן וּטְפַחִים וּמְחַזָּה מִבְּאֹן נִמְצָא אַרְכּוֹ מִמְלָא כָּל רַחֲבוֹ שֶׁל שְׁלֵחָן דְבָרִי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי מַאיָּר אָמַר הַשְּׁלֵחָן אַרְכּוֹ שְׁנִים עַשְׂרָה וְרַחֲבוֹ שְׁשָׁה לְחֵם הַפְנִים אַרְכּוֹ עַשְׂרָה וְרַחֲבוֹ חַמְשָׁה נָטוּן אַרְכּוֹ בְּגַגְדָּה רַחֲבוֹ שֶׁל שְׁלֵחָן וּכְזֹפֶל טְפַחִים מִבְּאֹן וּטְפַחִים מִבְּאֹן וּטְפַחִים רִיחָה בְּאַמְצָעָה כִּדְיַי שְׁתַּהְאָה הַרְוחָה מִנְשַׁבֵּת בְּינֵיהֶן אָבָא שָׁאוֹל אָמַר שֶׁם הִי נָטוֹנֵן שְׁנִי בְּזִיכְיִי לְבָזָנָה שֶׁל לְחֵם הַפְנִים אָמְרוּ לוֹ וְהָלָא בְּבָר נְאָמָר וְנִתְתַּת עַל הַמִּעֲרָכָת לְבָזָנָה זְכָה אָמַר לְהָנָה וְהָלָא בְּבָר נְאָמָר וְעַלְיוֹ מַטָּה מִנְשָׁה:

ו אַרְבָּעָה סְנִיפִים שֶׁל זָהָב הַיּוּ שְׁם מִפְּצָלִין מַרְאָשֵׁי הָנָן שְׁהָיוּ סְזָמְכִים בָּהָן שְׁנִים לְסֶדֶר זֶה וְשְׁנִים לְסֶדֶר זֶה וְעַשְׂרִים וְשְׁמוֹנָה קְנִים בְּחַצִּי קְנָה חַלְול אַרְבָּעָה עַשְׂרָה לְסֶדֶר זֶה וְאַרְבָּעָה עַשְׂרָה לְסֶדֶר זֶה לֹא סְדוּר הַקְנִים וְלֹא גַּטְילָתָן דַּוחַה אֶת הַשְּׁבָת אֶלָּא גַּנְגָּס מַעֲרָב שְׁבָת

וישומטן. ונחתנו לארכו של שלוחנו. בל הפלים שהיו
במקדש. ארכו של בית:

שני שלוחנות היו באולם מבנים על פתח הבית.
אחד של שיש. ואחד של זהב. על של שיש נחתנים לחם
הപנים בכניסתו. ועל של זהב ביציאתו. שמעלון בקדש
ולא מזרידין. ואחד של זהב מפבנים. שעלו לחם הפנים
תמיד. ארבעה בהנים נכנסין. שניים בידן שני סדרים.
ושנים בידם שני בזיכין. וארבעה מקדימים לפניהם. שניים
לטול שני סדרים. ושנים לטול שני בזיכים. המכניםים
עומדים בצדון ופניהם לדרום. המוציאים עומדים בצדום
ופניהם לצפון. אלו מושכין ואלו מניחין וטicho של זה
בנגד טicho של זה. שנאמר לפני תמיד. רבי יוסי אומר
אפילו אלו נוטלים ואלו מניחין. אף זו הייתה תמיד. יצאו
ונתנו על השלחן של זהב שהיה באולם. הקטירו הבזיכין
וначלו מחלקות לבהנים. חל יום הקפורים להיות
בשבת. החלות מחלקות לערב. חל להיות ערב שבת.
שער של יום הקפורים נאכל לערב. הבעלן אוכלין אותו
בשהוא חי. מפני שדעתן יפה:

סדר את הלחים בשבת. ואת הבזיכים לאחר שבת.
והקטיר את הבזיכים בשבת פסולה. ואין חיבין עליהם
משום פגול. נותר וטמא. סדר את הלחים ואת הבזיכין
שבת. והקטיר את הבזיכין לאחר שבת פסולה. ואין
חיבין עליהם משום פגול ונותר וטמא. סדר את הלחים

וְאֵת הַבּוֹזִיכִין לְאַחֲר שְׁבָת וְהַקְטוּר אֶת הַבּוֹזִיכִין בְּשְׁבָת
(פְּסוֹלָה) כִּי צַד יַעֲשֶׂה יְגִיחַנָּה לְשְׁבָת הַבָּאָה שְׁאָפְילוּ הִיא
עַל הַשְׁלִיחָן יָמִים רַבִּים אֵין בְּכָךְ בְּלִוּם:

ט שְׁתַי הַלְּחָם נְאָכְלֹות אֵין פְּחוֹת מִשְׁנִים וְלֹא יִתְר עַל
שֶׁלְשָׁה כִּי צַד נְאָפּוֹת מִעַרְבּ יוֹם טוֹב וּנְאָכְלֹות בַּיּוֹם טוֹב
לִשְׁנִים חַל יוֹם טוֹב לְהִיוֹת אַחֲר הַשְּׁבָת נְאָכְלֹות לְשֶׁלְשָׁה
לְחָם הַפְּנִים נְאָכֵל אֵין פְּחוֹת מִתְשֻׁעָה וְלֹא יִתְר עַל אַחֲד
עַשֶּׁר כִּי צַד נְאָפָה בְּעַרְבּ שְׁבָת נְאָכֵל בְּשְׁבָת לִתְשֻׁעָה
חַל יוֹם טוֹב לְהִיוֹת עַרְבּ שְׁבָת נְאָכֵל לְעַשְׂרָה שְׁנִי יָמִים
טוֹבִים שֶׁל רָאשׁ הַשָּׁנָה נְאָכֵל לְאַחֲד עַשֶּׁר וְאַינוּ דּוֹחָה
לְאֵת הַשְּׁבָת וְלֹא אֵת יוֹם טוֹב רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל
אָמַר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן הַסְגָּנוֹ דּוֹחָה אֵת יוֹם טוֹב
וְאַינוּ דּוֹחָה אֵת יוֹם צָום:

פרק יב

הַמִּנְחֹות וְהַגְּסָכִים שְׁגַטְמָאוּ עַד שֶׁלָּא קִדְשׁוּ בְּכָלִי יִשְׁלַׁח
לָהֶם פְּדִיּוֹן מִשְׁקָדָשׁוּ בְּכָלִי אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
הַעֲזֹפוֹת וְהַעֲצִים וְהַלְבּוֹזָנָה וּכְלֵי שִׁירָת אֵין לָהֶם פְּדִיּוֹן
שֶׁלָּא נְאָמֵר אֶלָּא בְּבַהֲמָה:

ב הָאָמַר הָרִי עַל בְּמִחְבָּת וְהַבִּיא בְּמִרְחָשָׁת בְּמִרְחָשָׁת
וְהַבִּיא בְּמִחְבָּת מַה שְׁהִבֵּיא הַבִּיא וַיְדִי חֹזֶת לוֹא יִצְא
זו לְהַבִּיא בְּמִחְבָּת וְהַבִּיא בְּמִרְחָשָׁת בְּמִרְחָשָׁת וְהַבִּיא
בְּמִחְבָּת הָרִי זו פְּסוֹלָה הָרִי עַל שְׁנִי עַשְׂרוֹנִים לְהַבִּיא

בכלי אחד. והביא בשני כלים. בשני כלים. והביא בכלי אחד. מה שהביא הביא. וידי חותמו לא יצא. אלו להביא בכלי אחד. והביא בשני כלים. בשני כלים. והביא בכלי אחד. הרי אלו פסולין. הרי עלי שני עשרונים. להביא בכלי אחד. והביא בשני כלים. אמרו לו בכלי אחד נדרת. הקריבן בכלי אחד בשרים. בשני כלים פסולין. הרי עלי שני עשרונים. להביא בשני כלים. והביא בכלי אחד. אמרו לו בשני כלים נדרת. הקריבן בשני כלים בשרים נתנו בכלי אחד. בשתי מנחות שנתערבו:

ה. הרי עלי מנחה מן השעורים. יביא מן החטים. כמה יביא סלת. שלא שמן ולבונה. יביא עמה שמן ולבונה. חצי עשרון. יביא עשרון שלם. עשרון ומחרשה יביא שניים. רביעי שמעון פוטר. שלא התנדב לכך המתנדבים:

ו. מתנדב אדם מנחה שששים עשרון. ו מביא בכלי אחד. אם אמר הרי עלי שישים ואחד. מביא שישים בכלי אחד. ואחד בכלי אחד. שבע אכזר מביא ביום טוב הראושון של חג שחול להיות בשבת. שישים ואחד. דיו ליחיד שיהא פחותה מן האכזר אחיד. אמר רביעי שמעון והלא אלו לפורים. ואלו לבבשים. ואינם נבללים זה עם זה. אלא עד שישים יחולמים להבליל. אמרו לו שישים נבללים. שישים ואחד אין נבללים. אמר להם כל מדות חכמים בן. בארכאים סאה הוא טזב. בארכאים סאה חסר קרטזוב. איןו יכול לטבול

בָּהוּ. אֵין מַתְנִדְבִּים לֹז שְׁנִים וְחִמְשָׁה. אֲבָל מַתְנִדְבִּים ·
שֶׁלּוּשָׁה אַרְבָּעָה וְשֶׁשָּׁה וּמִשְׁשָׁה וְלִמְעָלָה:

" מַתְנִדְבִּים יֵין וְאֵין מַתְנִדְבִּים שְׁמַן. דָּבְרֵי רַبִּי עַקְיבָּא ·
רַבִּי טְרָפּוֹן אֹמֵר מַתְנִדְבִּים שְׁמַן. אָמֵר רַבִּי טְרָפּוֹן (מה)
מִצְינָנוּ בֵּין · שֶׁבָּא חֹבֶה וּבָא נְדָבָה · אֶنְכָּה הַשְּׁמַן בָּא חֹבֶה
יָבָא נְדָבָה · אָמֵר (לו) רַבִּי עַקְיבָּא לֹא · אָמַרְתָּ בֵּין שֶׁבָּו
הַוָּא קָרְבָּה חֹבְתָּו בְּפָנֵי עַצְמוֹ · תָּאָמַר בְּשַׁמְן שָׁאַינוּ קָרְבָּב
חֹבְתָּו בְּפָנֵי עַצְמוֹ · אֵין שְׁנִים מַתְנִדְבִּים עַשְׂרוֹן אַחַד · אֲבָל
מַתְנִדְבִּים עַזָּה וְשַׁלְמִים · וּבָעוֹר אָפִילוּ פְּרִידָה אַחַת:

פרק יג

הַרְיִ עַלִי עַשְׂרוֹן · יָבִיא אַחַד · עַשְׂרוֹנִים יָבִיא שְׁנִים ·
פְּרִשְׁתִּי וְאֵינוּ יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יָבִיא שְׁשִׁים עַשְׂרוֹן ·
הַרְיִ עַלִי מִנְחָה · יָבִיא אַיוֹן שִׁירָצָה · רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר יָבִיא
מִנְחָת הַסְּלָת · שְׁהִיא מִזְוְחָת שְׁבָמְנִחות:

" מִנְחָה מִין הַמִּנְחָה יָבִיא אַחַד · מִנְחָות מִין הַמִּנְחָות
יָבִיא שְׁתִים · פְּרִשְׁתִּי וְאֵינוּ יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יָבִיא חִמְשָׁתָן ·
פְּרִשְׁתִּי מִנְחָה שֶׁל עַשְׂרוֹנִים · וְאֵינוּ יוֹדֵעַ מָה פְּרִשְׁתִּי · יָבִיא
מִנְחָה שֶׁל שְׁשִׁים עַשְׂרוֹן · רַבִּי אֹמֵר יָבִיא מִנְחָות שֶׁל
עַשְׂרוֹנִים · מִאַחַד וְעַד שְׁשִׁים:

" הַרְיִ עַלִי עַצִּים · לֹא יִפְחֹזֶת מִשְׁנִי גִּזְרֵין · לְבָזָנה לֹא יִפְחֹזֶת
מִקְמַץ · חִמְשָׁה קּוֹמְצִים הֵן · הָאֹמֵר הַרְיִ עַלִי לְבָזָנה · לֹא

יפחחות מלקמץ. המתנגדב מנהה. יביא עמהו קמץ לבונה. המעליה את הלקמץ בחוץ חיב. ושני בזיבין. טענים שני קומץים:

ד. חרי עלי זהב לא יפחחות מדינר זהב. בסוף לא יפחחות מדינר בסוף. נחתת לא יפחחות ממעה בסוף. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. הוא מביא. עד שיאמר לא כך נחכונתי:

ה. חרי עלי יין לא יפחחות משלשה לוגין. שמן לא יפחחות מלוג. רבוי אומר שלשה לוגין. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. יביא ביום המרבה:

ו. חרי עלי עולה יביא כבש. רבוי אלעזר בן עזריה אומר (או) תור או בן יונה. פרשטי מן הבקר. ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ועגל. מן הבהמה ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ועגל איל (ושער) גדי וטלה. פרשטי ואני יודע מה פרשטי. מוסיף עלייהם תור ובן יונה:

ו. חרי עלי תודה ושלמים. יביא כבש. פרשטי מן הבקר. ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ופרה עגל ועגללה. מן הבהמה ואני יודע מה פרשטי. יביא פר ופרה. עגל ועגללה. איל ורחל. גדי וגדי. שער ושער. טלה וטלה:

ז. חרי עלי שור. יביא הוא ונסכו במנה. עגל. יביא הוא ונסכו בחמש. איל. יביא הוא ונסכו בשתיים. כבש יביא

זהו ונשכיו בסלע. שור במנה. יביא במנה חזן מנשכיו.
 עגל בחמש. יביא בחמש חזן מנשכיו. איל בשתיים.
 יביא בשתיים חזן מנשכיו. כבש בסלע. יביא בסלע חזן
 מנשכיו. שור במנה. והביא שניים במנה לא יצא. אפיקו
 זה במנה חסר דינר. וזה במנה חסר דינר. שחור והביא
 לבן. לבן והביא שחור. גדול והביא קטן. לא יצא. קטן
 והביא גדול יצא. רבי אומר לא יצא:

שׂור זה עולה ונשתאָב. אם רצה יביא בדיםיו שניים. שני
 שׂורים אלו עולה ונשתאָב. אם רצה יביא בדיםיהם אחד.
 רבי אוסר. איל זה עולה ונשתאָב. אם רצה יביא בדיםיו
 כבש. כבש זה עולה ונשתאָב. אם רצה יביא בדיםיו איל.
 רבי אוסר. האומר אחד מכבשי הקדש. ואחד משורי
 הקדש. הוי לו שניים. הגדול שבחון הקדש. שלשה. הבינו
 שבחון הקדש. פרשתי ואני יודע מה פרשתי. או שאמר
 אמר לי אבא ואני יודע מה. הגדול שבחון הקדש:

הרי עלי עולה. יקריבנה במקדש. ואם הקריבה בבית
 חזנו לא יצא. שאקריבנה בבית חזנו יקריבנה במקדש.
 ואם הקריבה בבית חזנו יצא. רבי שמעון אומר אין זו
 עולה. הריני נזיר גלח במקדש. ואם גלח בבית חזנו לא
 יצא. שאגלה בית חזנו. גלח במקדש. ואם גלח בבית
 חזנו יצא. רבי שמעון אומר אין זה נזיר. הבהנים ששמשו
 בבית חזנו. לא ישמשו במקדש בירושלים. ואין צריך
 לומר לדבר אחר. שנאמר אך לא יעלו בהני הבמות אל

מזבח ייְ בֵּרִיאָשָׁלִים. כי אם אָכַלוּ מִצּוֹת בְּתוֹךְ אֲחִיהֶם. הָרִי
הוּ כְּבָעָלִי מָוְמִין. חֹלְקִין וְאֹכְלִין. אָכֵל לֹא מִקְרִיבֵין:
” נִאָמֵר בְּעוֹלָת הַבָּהֶמֶת אֲשֶׁר רִיחַ נִיחַח. (וּבְעוֹלָת הַעֲזֹר
אֲשֶׁר רִיחַ נִיחַח.) וּבְמִנְחָה אֲשֶׁר רִיחַ נִיחַח. לְלִימָד שֶׁאָחָד
הַמְּרֻבָּה וְאָחָד הַמְּמֻעִיט. וּבְלִבְדֵּ שִׁיבְעָן אָדָם אֶת דָּעַת
לְשָׁמִים: סְלִיק

מסכת חולין

פרק א

הכל שוחטין ושותפֶתן בשרה. חוץ מחרש שוטה וקטן
שמא יקלקלו בשחיתתן. וכן שחתתו ואחרים
הואין אותן. שחיתתן בשרה. שחיתה נברי גבילה.
ומטמאה במשא. השוחט בלילה. וכן הסוגם שחתט.
שחיתתו בשרה. השוחט בשבת וביום הבפורים אף על
פי שמתחייב בנפשו. שחיתתו בשרה:

ב' השוחט במג'יד. בצור ובקנה שחיתתו בשרה. הכל
שוחטין. ולעומם שוחטין. ובבל שוחטין. חוץ מג'יד קציר
ומגירה והשנים והاضר. מפני שהן חנקין. השוחט
בקמג'יד קציר בדרך הליכתה. בית שטמי פולין. ובית הליל
מכשירין. ואם החקlico שנייה. הרי היא בסכין:

ג' השוחט מתוד הטבעת ושיר בה מלא החוט על פניו
בליה. שחיתתו בשרה. רבי יוסי בר יהודה אומר מלא
החות על פניו הרבה:

ד' השוחט מן הארץ. שחיתתו בשרה. המולך מן הארץ.
מלךתו פסולה. השוחט מן הארץ. שחיתתו פסולה.
המלך מן הארץ מליקתו בשרה. השוחט מן הארץ.
שחיתתו בשרה. המולך מן הארץ. מליקתו פסולה. שלא
הארץ בשר למליקה. וכל הארץ בשר לשחיטה. נמצא

בְּשֶׁר בְּשִׁחִיטָה. פָּסוֹל בְּמַלִּיקָה. בְּשֶׁר בְּמַלִּיקָה. פָּסוֹל
בְּשִׁחִיטָה:

ג' בְּשֶׁר בְּתוּרִין. פָּסוֹל בְּבָנֵי יוֹנָה. בְּשֶׁר בְּבָנֵי יוֹנָה. פָּסוֹל
בְּתוּרִין. תְּחִלָת הַצִּיהוֹב בְּזָה וּבְזָה פָּסוֹל:

ד' בְּשֶׁר בְּפֶרֶה פָּסוֹל בְּעֵגֶלָה. בְּשֶׁר בְּעֵגֶלָה פָּסוֹל בְּפֶרֶה.
בְּשֶׁר בְּכֶהָנִים פָּסוֹל בְּלוּוִים. בְּשֶׁר בְּלוּוִים פָּסוֹל בְּכֶהָנִים.
טְהוֹר בְּכָלִי חֲרֵשׁ טְמָא בְּכָלִ הַכְּלִים. טְהוֹר בְּכָלִ הַכְּלִים
טְמָא בְּכָלִי חֲרֵשׁ. טְהוֹר בְּכָלִי עַז טְמָא בְּכָלִי מִתְּכֹות.
טְהוֹר בְּכָלִי מִתְּכֹות טְמָא בְּכָלִי עַז. הַחִיב בְּשִׁקְדִּים
הַמְּרִים פָּטוֹר בְּמַתְוקִים. הַחִיב בְּמַתְוקִים פָּטוֹר בְּמַרְרִים:
ה' הַתְּמִד עַד שֶׁלֹּא הַחְמִיז. אַינּוּ נָקֵח בְּכָסֶף מַעֲשֵׂר. וּפְזִיל
אֶת הַמְּקוֹה. מִשְׁחַחְמִיז נָקֵח בְּכָסֶף מַעֲשֵׂר. וּאַינּוּ פְזִיל
אֶת הַמְּקוֹה. הַאֲחִים הַשְׁתָּפִים כְּשַׁתִּיבִים בְּקָלְבּוֹן. פָּטוֹרִין
מַמְעָשֵׂר בְּהַמָּה. כְּשַׁתִּיבִין בְּמַעֲשֵׂר בְּהַמָּה. פָּטוֹרִין מִן
הַקָּלְבּוֹן. בֶּל מִקּוֹם שִׁישׁ מַכְר אֵין קָנֵס. וּבֶל מִקּוֹם שִׁישׁ
קָנֵס אֵין מַכְר. בֶּל מִקּוֹם שִׁישׁ מִיאוֹן אֵין חֲלִיצָה. וּבֶל
מִקּוֹם שִׁישׁ חֲלִיצָה אֵין מִיאוֹן. בֶּל מִקּוֹם שִׁישׁ תְּקִיעָה אֵין
הַבְּדִילָה. וּבֶל מִקּוֹם שִׁישׁ הַבְּדִילָה. אֵין תְּקִיעָה. יּוֹם טֻוב
שְׁחַל לְהִיוֹת בְּעֶרֶב שְׁבַת. תּוֹקֵעַ זָהָב מִבְּדִילָן. בְּמוֹצָאי
שְׁבַת מִבְּדִילָן וְלֹא תּוֹקֵעַ. בְּיצַד מִבְּדִילָן. הַמִּבְּדִיל בֵּין
קָדֵשׁ לְקָדֵשׁ. רַבִּי דּוֹסָא אָזֶר בֵּין קָדֵשׁ חַמּוֹר לְקָדֵשׁ
הַקָּל:

פרק ב

השוחט אחד בעוף ושתנים בבהמה. שחיטתו בשרה.
ורבו של אחד במווז. רבי יהודה אומר עד
שישחוט את העורידין חצי אחד בעוף ואחד וחצי
בבהמה. שחיטתו פסולת. רוב אחד בעוף ורוב שנים
בבהמה. שחיטתו בשרה:

ב השוחט שני ראשון לאחד שחיטתו בשרה. שניים
אוּחוֹזִין בְּסְבֵין וְשׁוֹחָטִין אַפִּילוֹ אֶחָד לְמַעַלָּה וְאֶחָד לְמַטָּה.
שחיטתו בשרה:

ג התיז את הרأس בבית אחת פסולת. היה שוחט והתייז
את הרأس בבית אחת. אם יש בסכין מלא צואר בשרה.
יהי שוחט והתייז שני ראשון בית אחת. אם יש בסכין
מלא צואר אחד בשרה. במקרה דברים אמורים בזמן
שהוליך ולא הביא או הביא ולא הוליך. אבל אם
הוליך והביא. אפילו כל שהוא. אין מל בשרה.
נפלת סכין ושותה. אף על פי שישחתה בדרך פסולת.
שנאמר זבחת ואכלת מה שאת זבח אתה אכל.
נפלת סכין והגביהה. נפל כליו והגביהו. השחיז את
הסכין ועף. ובא חברו ושות. אם שהה כדי שחיטה
פסולת. רבי שמעון אומר אם שהה כדי בקור:

ד שחית את הוושט ופסק את הגרגרת. או שחית את
הגרגרת. ופסק את הוושט. או שחת את אחד מהן והמתין

לְהָעֵד שְׁמַתָּה. אֹז שְׁחַחְלֵיד אֶת הַסְּבִין תְּחִתָּה הַשְׁנִי וַפְּסִקוֹ. רַבִּי יִשְׁבַּב אֹמֵר נְבָלָה. רַבִּי עֲקִיבָא אֹמֵר טְרֵפָה. בְּלָל אֹמֵר רַבִּי יִשְׁבַּב מְשׁוּם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ. כֹּל שְׁגַפְסָלָה בְּשְׁחִיטָה נְבָלָה. כֹּל שְׁשִׁחִיטָה פָּרָאוּי וְדָבָר אַחֲרָ גָּרָם לְהָלִפְסֵל טְרֵפָה. וְהַזָּה לוּ רַבִּי עֲקִיבָא:

ה השוחט בְּהַמָּה חִיה וּעוֹף . וְלֹא יֵצֵא מֵהוּ דָם בְּשִׁירִים וְנָאכְלִים בְּידִים מִסּוֹאֶבֶת. לְפִי שְׁלָא הַכְּשָׁרוֹ בְּדָם. רַבִּי שְׁמַעַן אֹמֵר הַכְּשָׁרוֹ בְּשְׁחִיטָה:

ו השוחט את המסבנת. רבנן (شمיעון בן) גמליאל אומר עד שתחפרכס ביד וברגלו. רבי אליעזר אומר דיה אם זנקה. אמר רבי שמעון (אף) השוחט בלילה ולמחר השביבים. ומצא בתקלים מלאים דם בשירה שזנקה. ובמدة רבוי אליעזר. וחכמים אומרים עד שתחפרכס ביד וברגלו. או עד שתכשפש בזנבה. אחד בהמה דקה. ואחד בהמה גסה. בהמה דקה שפשתה ידה ולא החזירה פסולה. שאינה אלא הוצאה נפש בלבד. בימה דברים אמורים שהיתה בחזקת מסבנת. אבל אם היהה בחזקת בריאה. אפילו אין בה אחד מכל הסייענים הלו בשירה:

ו השוחט לנכרי שחיתתו בשירה. ורבי אליעזר פוסל. אמר רבי אליעזר אפילו שחיטה שיأكل הנכרי מחר ער בעד שללה פסולה. שסתם מחשבת נכרי לעבودת אלילים. אמר רבי יוסי קל וחומר הדברים. ומה במקום

שְׁהַמְחַשֵּׁבָה פֹּסֶלֶת בַּמִּקְדְּשִׁים אֵין הַפֵּל הַזָּלֶךְ אַחֲרֵי הַעֲבֵד מִקּוֹם שֶׁאֵין מַחְשֵׁבָה פֹּסֶלֶת בְּחוֹלִין אֵינוֹ דִין שֶׁלֹּא יְהִיא הַפֵּל הַזָּלֶךְ (אֵלא) אַחֲרֵי הַשׁוֹחֵט:

ג' הַשׁוֹחֵט לִשְׁם הַרִּים לִשְׁם גְּבֻעוֹת לִשְׁם יִמְמִים לִשְׁם נְהָרוֹת לִשְׁם מְדִבְרוֹת שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה שְׁנִים אַזְחִין בְּסֶבֶין וְשׁוֹחָטִין אַחֲד לִשְׁם אַחֲד מְכַל אַלְוִי וְאַחֲד לִשְׁם דָּבָר בְּשִׁיר שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה:

ט' אֵין שׁוֹחָטִין לֹא לְתוֹךְ יִמְמִים וְלֹא לְתוֹךְ נְהָרוֹת וְלֹא לְתוֹךְ בְּלִים אֲבָל שׁוֹחֵט הוּא לְתוֹךְ עֹזֶג אֲשֶׁר מִים וּבְסִפְינָה עַל גְּבֵי בְּלִים אֵין שׁוֹחָטִין לְגֻמָם אֲבָל עַקְרָב אֲבָל עֹזֶג גֻמָם בְּתוֹךְ בֵּיתָו בְּשֶׁבֵיל שִׁיבְנָס הַקְמָה לְתוֹקָה וּבְשָׁוֹק לֹא יַעֲשֶׂה כֵן שֶׁלֹּא יַחֲקֵה אֶת הַאֲפִיקּוֹרֹסִים:

ו' הַשׁוֹחֵט לִשְׁם עֹזֶג לִשְׁם שְׁלָמִים לִשְׁם אָשֶׁם תַּלְוִי לִשְׁם פֶּסֶח לִשְׁם תַּזְדָה שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה וּרְבִי שְׁמָעָון מַכְשִׁיר שְׁנִים אַזְחִין בְּסֶבֶין וְשׁוֹחָטִין אַחֲד לִשְׁם אַחֲד מְכַל אַלְוִי וְאַחֲד לִשְׁם דָּבָר בְּשִׁיר שְׁחִיטָתוֹ פְּסָולָה הַשׁוֹחֵט לִשְׁם חַטָּאת לִשְׁם אָשֶׁם וְדָאי לִשְׁם בְּכוֹר לִשְׁם מְעָשָׂר לִשְׁם תִּמְוֹרָה שְׁחִיטָתוֹ בְּשִׁרָה זֶה הַפֵּל כֹּל דָּבָר שְׁנָדֶר וְנָדֶב הַשׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ פְּסָול וּשְׁאֵינוֹ נָדֶר וְנָדֶב הַשׁוֹחֵט לִשְׁמוֹ בְּשִׁיר:

פרק ג

אל' טרפוֹת בְּבָהָמָה נִקְבָּת הַוּשֶׁט וְפִסְוקָת הַגְּרָגָרָת.
נקב קרוּם שֶׁל מֹזֵח נִקְבָּת הַלְּבָב לְבִתְה חַלְלוֹ נִשְׁבָּרָה
השְׂדָרָה וְנִפְסָק הַחוֹט שֶׁלָּה נִטְלָה הַכְּבָד וְלֹא נִשְׁתִּיר
הַיְמָנוֹ כְּלּוּם הַרְיָאה שְׁנִקְבָּה אוֹ שְׁחָסָרָה רַבִּי שְׁמַעוֹן
אָזֶם עַד שְׁתִּינְקָבָל בְּבֵית הַסְּמְפוֹנוֹת נִקְבָּת הַקְּבָה נִקְבָּה
הַפְּרָה נִקְבָּו הַדְּקִין הַכְּבָרָס הַפְּנִימִית שְׁנִקְבָּה אוֹ שְׁנִקְרָע
רֹוב הַחִיצָׁנָה רַבִּי יְהוָדָה אָזֶם הַגְּדוֹלָה טְפֵח וְהַקְּטָנָה
בְּרָבָה הַמְּסָס וּבֵית הַכּוֹסּוֹת שְׁנִקְבָּבוּ לְחוֹזֵן נִפְלָה מִן הַגֵּג
וְנִשְׁתְּבָרוּ רֹוב צְלֻעָותָה וְדָרוֹסָת הַזָּאָב רַבִּי יְהוָדָה אָזֶם
דָרוֹסָת הַזָּאָב בְּדָקָה וְדָרוֹסָת הַאֲרִי בְּגַסָּה דָרוֹסָת הַנְּצָר
בְּעֹז הַדָּק וְדָרוֹסָת הַגֵּס בְּעֹז הַגֵּס זֶה הַכְּלָל כֹּל שָׁאיָן
כִּמוֹהָ חִיה טְרָפָה:

ב' וְאַל' כִּישְׁרוֹת בְּבָהָמָה נִקְבָּת הַגְּרָגָרָת אוֹ שְׁנִסְדָּקָה עַד
בְּמַה תְּחִסֵּר רַבְּן שְׁמַעוֹן בֶּן גִּמְלִיאֵל אָזֶם עַד בְּאִיסְר
הַאִיטְלָקִי נִפְחָתָה הַגְּלָגָלָת וְלֹא נִקְבָּת קְרוּם שֶׁל מֹזֵח נִקְבָּת
הַלְּבָב וְלֹא לְבִתְה חַלְלוֹ נִשְׁבָּרָה הַשְׂדָרָה וְלֹא נִפְסָק הַחוֹט
שֶׁלָּה נִטְלָה הַכְּבָד וְנִשְׁתִּיר הַיְמָנוֹ בְּזִוְתָה הַמְּסָס וּבֵית
הַכּוֹסּוֹת שְׁנִקְבָּבוּ זֶה לְתוֹךְ זֶה נִטְלָה הַטְּחוֹל נִטְלָה הַפְּלִיזָת
נִטְלָלֶחֶת הַתְּחִתּוֹן נִטְלָה הַאָמ שֶׁלָּה נִתְרָוָתָה בַּיָּד שְׁמִים
הַגְּלֹודָה רַבִּי מַאֲיר מַכְשִׁיר וְחַכְמִים פּוֹסְלִין:

וְאַלּוּ טִירָפֹת בֶּעָזֶף נְקוּבָת הַוּשֶׁט וּפְסִיקָת הַגְּרָגָרָת הַכְּתָה חֲלֵדָה עַל רָאֵשָׁה מִקּוּם שְׁעוֹשָׂה אֹתָה טִירָפָה נְקֻבָּה מִקְרָקְבָּן נְקֻבוֹ הַדְּקִין גְּפָלָה לְאוֹר וְנְחַמְרוֹ בְּנֵי מַעַיָּה אִם יְרוּקִים פְּסוֹלָה אִם אֲדוֹמִים בְּשָׁרָה דָּרְסָה וְטִירָפָה בְּכַתְלָן אִז שְׁרָצַתָּה בְּהַמָּה וּמְפַרְכָּסָת וְשְׁבָתָה מַעַת לְעֵית וּשְׁחַטָּה בְּשָׁרָה:

וְאַלּוּ בְּשִׁירָות בֶּעָזֶף נְקֻבָּה הַגְּרָגָרָת אִז שְׁנֵסְדָּקָה הַכְּתָה חֲלֵדָה עַל רָאֵשָׁה מִקּוּם שְׁאַינְנוּ עֹשָׂה אֹתָה טִירָפָה נְקֻבָּה הַזְּפָקָר רַבִּי אָוּמֵר אֲפִילּוּ נְטָלָן יֵצְאָו בְּנֵי מַעַיָּה וְלֹא נְקֻבוֹ נְשַׁתְבָּרוּ גְּפִיה נְשַׁתְבָּרוּ רְגָלִיה נְמַרְטוּ בְּנֵפִיה רַבִּי יְהוּדָה אָוּמֵר אִם גְּפָלָה הַנּוֹצָה פְּסוֹלָה:

אֲחוּזֹת הַדָּם וְהַמְּעַשְׁנָת וְהַמְּצָנָנָת וְשְׁאַכְלָה הַרְדוֹפָנִי וְשְׁאַכְלָה צֹאת תְּרִגְזּוֹלִים אִז שְׁשָׁתָה מִים הַרְעִים בְּשָׁרָה אֲכָלָה סִם הַמְּמוֹת אִז שְׁהַכְּבִישָׁה נְחַש מַוְתָּרָת מְשׁוּם טִירָפָה וְאֲסֹורָה מְשׁוּם סְכָנָת גְּפָשּׁוֹת:

סִימְנֵי בְּהַמָּה וִתְּחִיה נְאַמְרוּ מִן הַתּוֹרָה וְסִימְנֵי עֹזֶף לֹא נְאַמְרוּ אֲבָל אָמְרוּ חַכְמִים כֹּל עֹזֶף הַדּוֹרָס טָמָא כֹּל שְׁיִשְׁלָמָה אֲצֹבע יְתִירָה וְזַפְקָר וְמִקְרָקְבָּן נְקָלָף טָהָר רַבִּי אַלְיעָזָר בְּרַצְדּוֹק אָוּמֵר כֹּל עֹזֶף הַחֹזֶלֶק אֶת רְגָלָיו טָמָא:

וּבְחַגְבִּים כֹּל שְׁיִשְׁלָמָה לֹא אַרְבָּע רְגָלִים אַרְבָּע בְּנֵפִים וְקְרָסְוּלִים וּבְנֵפִים חַזְפּוֹת אֶת רַבּוֹ רַבִּי יוֹסֵי אָוּמֵר וְשָׁמוֹחָגָב וּבְדִגִּים שְׁיִשְׁלָמָה לֹא סְנֵפִיר וּקְשַׁקְשָׁתָר רַבִּי יְהוּדָה אָוּמֵר

שְׁנֵי קְשָׁקַשִּׁין וְסֶנְפִּיר אֶחָד. אֱלֹו הַן קְשָׁקַשִּׁין הַקְּבוּעִין בָּזֶה.
וְסֶנְפִּירָן הַפּוֹרֵח בָּהֶן:

פרק ד

בָּהֶם הַמְּקַשָּׁה לִילִד. וְהַזָּא הַעֲבָר אֶת יָדוֹ וְהַחְזִירָה
מוֹתָר (בָּאֲכִילָה). הַזָּא רָאשׁוֹ אֶפְעַל פִּי
שְׁהַחְזִירָה. הַרְיָה זֶה כִּילּוֹד. מַתָּךְ מִן הַעֲבָר שְׁבָמְעָה מוֹתָר
בָּאֲכִילָה. מִן הַטְּחוֹל וּמִן הַכְּלִיּוֹת. אַסּוּר בָּאֲכִילָה. זֶה הַכְּלָל
כָּל דָּבָר שֶׁהָיָה גּוֹפָה אַסּוּר. וְשָׁאַנְהָה גּוֹפָה מוֹתָר:

בָּ הַמְּבָכֶרֶת הַמְּקַשָּׁה לִילִד. מַחְתַּד אָבָר וּמַשְׁלִיךְ
לְפָלְבִּים. יֵצֵא רָבּוֹ הַרְיָה זֶה יַקְבֵּר. וְנַפְטִירָה מִן הַבְּכוּרָה:

גָּ בָּהֶם שְׁמַת עֻזְבָּרָה בַּתּוֹךְ מַעַיָּה. וְהַשְׁוִיט הַרְוֹעָה אֶת
יָדוֹ. נָגַע בָּזֶה בָּהֶם טְמָאָה. בֵּין בָּהֶם טְהוֹרָה טְהוֹרָה.
רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אָזֶם בְּטָמָא בְּטָהוֹרָה טְהוֹרָה. וּכְנָזֶה
הָאֲשָׁה שְׁמַת וְלִדָּה בַּתּוֹךְ מַעַיָּה. וְהַשְׁוִיטָה חִיה אֶת יָדָה
וּנְגַעַת בָּזֶה. הַחִיה טְמָאָה טְמָאָת שְׁבָעָה. וְהָאֲשָׁה טְהוֹרָה
עַד שִׁיצֵּא הַזְּלָד:

דָּ בָּהֶם הַמְּקַשָּׁה לִילִד. וְהַזָּא הַעֲבָר אֶת יָדוֹ וְחַתְּבָה.
וְאַחֲרֵךְ שְׁחַט אֶת אַמְוֹן. הַבָּשָׂר טְהוֹר. שְׁחַט אֶת אַמְוֹן
וְאַחֲרֵךְ חַתְּבָה. הַבָּשָׂר מַגָּעַ נְבָלָה. דָּבָרִי רַבִּי מאיר.
וְחַכְמִים אָזֶם מַגָּע טְרִפה שְׁחֹותָה. מַה מְצִינוּ בְּטְרִפה
שְׁשִׁחְיִיטָה מִטְהָרָתָה. אֶפְעַל שְׁחִיתָת בָּהֶם. תְּתִהְרֵר אֶת

האבר. אמר להם רבי מאיר לא. אם טהרה שחיתת טריפה אותה דבר שהוא גופה. טהיר את האבר דבר שאינו גופה. מפני לטרפה שחיתתה מטהרתתו. בהמה טמאה אסורה באכילה. וטרפה אסורה באכילה. מה בהמה טמאה אין שחיתתה מטהרתתו. אף טרפה לא טהירה שחיתתה. אמרו לו לא. אם אמרת בהמה טמאה. שלא היה לה שעת הבשר. תאמר בטרפה שחיתה לא היה שעת הבשר. טול לך מה שהבאת. הרי שנולדת טרפה מון הבطن מפני לא. אם אמרת בהמה טמאה. שבנו אין במינה שחיתה. תאמר בטרפה שיש במינה שחיתה. בן שמונה חי אין שחיתתו מטהרטתו. לפי שאין במינו שחיתה:

" השוויחת את הבהמה ומצא בה בן שמונה חי או מת. או בן תשעה חי. קורעו ומוציא את דמו. מצא בה בן תשעה חי. טעון שחיתה. וחייב משום אותו ואת בן דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים שחיתת אמו מטהרטתו. רבי שמעון שזרי אומר אפילו בן חמיש שנים וחוזר בשדה. שחיתת אמו מטהרטתו. קרעה ומצא בה בן תשעה חי. טעון שחיתה. לפי שלא נשחתה אמו:

" בהמה שנחתקו רגליה. מן הארץ ולםטה. בשלה. מן הארץ ולםעליה. פסולה. וכן שנTEL צומת הגידין. נשבר העצם. אם רrob הבשר קים שחיתתו מטהרטתו. ואם אין רrob הבשר קים. אין שחיתתו מטהרטתו:

השוחט את הבבמה. ומצא בה שליה. נפש היפה תאכלנה. ואינה מטמאה לא טמאת אוכליין. ולא טמאת נביות. חשב עליה מטמאה טמאת אוכליין אבל לא טמאת נביות. שליה שיצתה מקצתה אסורה באכילה. סימן ולד באשה. וסימן ולד בבבמה. המבררת שהפילה שליה ישליךנה לפלבים. ובמקדשין תקבר. ואין קוברין אותה בפרשת דרכים. ואין תולין אותה באילן מפני דרכי האמור:

פרק ה

אותו ואת בנו נוהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית ושלא בפני הבית. בחולין ובמקדשין. בצד. השוחט אותו ואת בנו חולין בחוץ. שניהם בשירים. והשני סופג את הארבעים. קדושים בחוץ. הראשון חיב ברת. ושניהם פסולים. ושניהם סופגין את הארבעים. חולין בפנים שניהם פסולים. והשני סופג את הארבעים. קדושים בפנים הראשון בשר ופטור. והשני סופג את הארבעים ופסול:

בחולין וקדושים בחוץ. הראשון בשר ופטור. והשני סופג את הארבעים ופסול. קדושים וחולין בחוץ. הראשון חיב ברת ופסול. והשני בשר. ושניהם סופגין את הארבעים. חולין וקדושים בפנים. שניהם פסולים. והשני סופג את הארבעים. קדושים וחולין בפנים. הראשון בשר ופטור

והשנִי סופג את הארכָעים ופסול. חולין בחוץ ובפנים. הראשׂון בשר ופטור. והשנִי סופג את הארכָעים ופסול. קדושים בחוץ ובפנים. הראשׂון חיב קרת. (וישניהם פסולין.) וישניהם סופגין את הארכָעים. חולין בפנים בחוץ. הראשׂון פסול ופטור. והשנִי סופג את הארכָעים ובשר. קדושים בפנים בחוץ. הראשׂון בשר ופטור. והשנִי סופג את הארכָעים ופסול:

השוחט ונמצא טרפה. השוחט לעבודת אלילים. השוחט פרת חטאת. ושור הגסקל. ועגלת ערופה. רבי שמעון פוטר וחכמים מחייבין. השוחט ונתקבלה בידו. והנזהר. והמעקר. פטור משום אותן ואת בן. שניים שלקהו פרה ובנה. اي זה שלקה ראשון ישחט ראשון. ואם קדם השנִי זכה. שחט פרה ואחר כך שני בנה. סופג שניים. שחט שני בנה. ואחר כך שחטה. סופג שניים. ארבעים. שחטה ואת בתה ואת בת בתה. סופג את שחטה ואת בת בתה. ואחר כך שחט את בתה. סופג את הארכָעים. סומכוס אומר משום רבי מאיר סופג שניים. בארכָעה פרקים בשנה המזבר בהמה לחבירו. צריך להודיעו. אמה מכרתי לשחווט. בתה מכרתי לשחווט. ואלו הן. ערב יום טוב האחרון של חג. וערב יום טוב הראשׂון של פסח. וערב עצרת. וערב ראש השנה. וכדברי רבי יוסי הגלילי אף ערב יום הקפורים בgalil. אמר רבי יהודה אמרתי בזמן שאין לו ריווח. אבל יש

לו ריווח אינו צריך להזדיע. ומזהה רבוי יהודה במוּכָר את האם לחתן. ואות הבת לבלה. שצרכד להזדיע. בידוע ששותיהם שותחטין ביום אחד:

ד בארבעה פרקים אלו משלחיטין את הטבח בעל בראשו. אפלו שור שוה אלף דינרין. אין לו ל Zukh. אלא דינר. כופין אותו לשחוט. לפיכך אם מת מות ל Zukh. אבל בשאר ימות השנה אינו כן. לפיכך אם מת מות למוּכָר:

ה יום אחד האמור באזתו ואות בנו. היום הולך אחר הלילה. את זו דרש (רבי שמואל) בן זומא נאמר במעשה בראשית יום אחד. ונאמר באזתו ואות בנו יום אחד. מהו יום אחד האמור במעשה בראשית. היום הולך אחר הלילה. אף יום אחד האמור באזתו ואות בנו. היום הולך אחר הלילה:

פרק ו'

בסיי הדם נהג בארץ ובחוצה לארץ. בפני הבית ושלאל בפני הבית. בחולין אבל לא במקדשים. ונ נהג בחיה ובעווף. בזמן ובשאינו מזמן. ונ נהג בכווי. מפני שהוא ספק. ואין שותחטין אותו ביום טוב. ואם שחתטו. אין מבסין את דמו:

ב השותח וgemäß טרפה. והשותח לעבוזת אלילים. השותח חולין בפנים וקדושים בחוץ. חיich ועוף הגסקלים.

רבי מאיר מחייב וחכמים פוטרין. השוחט ונחנבלת בידיו.
הנוchar והמעker. פטור מלכשות:

ג' חרש שוטה וקטן ששותו. ואחרים רואין אותן חיבין
לכשות. בין לבין עצמן. פטורים מלכשות. וכן לענן אותו
ואת בנו ששותו. ואחרים רואין אותו. אסור לשוחט
אחריהם. בין לבין עצמן. רבי מאיר מתיר לשוחט
אחריהם. וחכמים אוסרים. ומזהם שם שותו. שאינן
סופגים את הארבעים:

ד' שחט מהה חיota במקום אחד. כסוי אחד לכלו. מהה
עופות במקום אחד. כסוי אחד לכלו. חייה ועוף במקום
אחד. כסוי אחד לכלו. רבי יהודה אומר שחט חייה יבשנה.
וآخر בקד ישחות את העוף. שחט ולא כסיה וראשו אחר.
חיב לכשות. פסהו ונחנבלת. פטור מלכשות. פסהו הרוח.
חיב לכשות:

ה' דם שנתקערב במים. אם יש בו מראה דם. חיב לכשות.
נתערב בין. רואין אותו לאלו הוא מים. נתערב בדם
הבהמה או בדם החיה. רואין אותו לאלו הוא מים. רבי
יהודא אומר אין דם מבטל דם. (דם) הנתקע וshall הסבון
חיב לכשות. אמר רבי יהודה אימתי בזמן שאין שם דם
אללא הוא. אבל יש שם דם שלא הוא. פטור מלכשות:

ו' בימה מכבין ובמה אין מכבין. מכבין בזבל הדק. ובחול
הדק. ובסיד ובחרסית ובלבנה ובמנוגפה שכחתה. אבל

אין מבָּסִין. לא בזבְּל הַגֵּס. ולא בחֹזֶל הַגֵּס. ולא בלְבָנָה. ולא במְגֻופָה שלֹא בתְּשֵׁה. ולא יכָּפֵה עלִיו הכְּלֵי. בלָל אמר רבָּן שמְעוֹן בן גמְלִיאָל דבָּר שמְגַדֵּל צמְחִין מבָּסִין בזֹ. ושָׁאַנוּ מגַּדֵּל צמְחִים אין מבָּסִין בזֹ:

פרק ז

ג'יד הנֶשֶׁה נוהג באָרֶץ ובְּחוֹצָה לְאָרֶץ. בפְּנֵי הבֵּית ושְׁלָא בפְּנֵי הבֵּית. בחֹזְלִין ובְּמִקְדְּשִׁים. ונוֹהָג בבְּהַמָּה ובְּחַיָּה. ביְרַךְ של יָמִין ובְּיְרַךְ של שְׂמָאל. ואַיִלּוֹן נוהג בעֹוף. מפְּנֵי שאַיִלּוֹן לו כף. ונוֹהָג בשְׁלֵיל. רבִּי יְהוָה אוֹמֵר איְהִי נוהג בשְׁלֵיל. וחַלְבּוֹן מוֹתָר. איְהִי הטְבַחִין גאַמְגִין על גַּד הנֶשֶׁה. דבְּרִי רבִּי מַאֲיר. וחַכְמִים אוּמְרִים גאַמְגִין עלִיו ועַל החַלְבָּן:

ב' שולֵחֶה אדָם לגְּבָרִי ירַךְ שגַּד הנֶשֶׁה בתְּזֵבָה. מפְּנֵי שמְקוּמוֹ גבָּר. הנוֹטֵל גיד הנֶשֶׁה צרִיךְ שיְטַזֵּל את בָּלוֹ. רבִּי יְהוָה אוֹמֵר כדי לקִים בזֹ מצְוֹת גטִילָה:

ג' האכָּל מגַּד הנֶשֶׁה בצִוִּית. סוֹפֵג ארְבָּעִים. אכָּלּוֹ ואַיִלּוֹן בצִוִּית חיבָּה. אכָּלּוֹ מזֹהָה בצִוִּית ומְזֹהָה בצִוִּית. סוֹפֵג שמְוּנוֹנִים. רבִּי יְהוָה אוֹמֵר איְהִי סוֹפֵג אלָא ארְבָּעִים:

ד' ירַךְ שגַּתְבָּשֶׁל בהָ גיד הנֶשֶׁה. אם ישׁ בהָ בנוֹתֵן טעם הרִבִּי אַסּוּרָה. בيְצֵד משְׁעָרִין אוֹתָה בבָּשָׂר בלְפָתָה:

ה גיד הנשלה שנתבשל עם הגדים. בזמן שטמפניו בנותן טעם. ואם איןנו מכירו. כלון אסוריין והרטב בנותן טעם. וכן חתיכה של נבליה. וכן חתיכה של דג טמא. שנתבשלו עם החתיכות. בזמן שטמפניו בנותן טעם. ואם לאו כלון אסוריות והרטב בנותן טעם:

ו נהג בטחורה ואינו נהג בטמאה. רבי יהודה אומר אף בטמאה. אמר רבי יהודה ולהלא מבני יעקב נאסר גיד הנשלה. ועודין בהמה טמאה מותרת להן. אמרו לו בסיני נאמר אלא שנכתב במקומו:

פרק ח

כל הבשר אסור לבישל בחלב. חוץ מבשר דגים וחגבים. ואסור להעלותו עם גבינה על השולחן. חוץ מבשר דגים וחגבים. הנדר מן הבשר. מותר בבשר דגים וחגבים. העוז עולה עם הגבינה על השולחן ואינו נאכל. דברי בית שמאי. ובית הלל אומרים לא עולה ולא נאכל. אמר רבי יוסי זו מקולי בית שמאי ומחרמי בית הלל. באיזה שלחן אמרו בשלחן שאוכל עלייו. אבל בשלחן שסודר עליו את התבשיל. נזתן זה בצד זה ואינו חוזש: ב צורר אדם בשר וגבינה במטפחת אחת. ובלבד שלא יהו נוגעים זה בזה. רבנן שמעון בן גמליאל אומר אף שני אכسان אין אוכלין על שלחן אחד. זה בשר וזה גבינה. ואין חוזשין:

טפת חלב שנפלת על החתיכה. אם יש בה בנותן טעם באזת חתיכה (אסורה). נעראת הקדרה. אם יש בה בנותן טעם באזת קדרה (אסורה). הפלל קורעו ומוציא את חלבו. לא קרעו אינו עוצר עליו. הלב קורעו ומוציא את דמו. לא קרעו אינו עוצר עליו. המעליה את העוף עם הגבינה על השלחן. אינו עוצר אלא תשעה:

בשר בהמה טהורה. בחלב בהמה טהורה. אסור לבשל ואסור בהנאה. בשר בהמה טהורה בחלב בהמה טמאה. בשר בהמה טמאה בחלב בהמה טהורה. מתר לבשל. ומתר בהנאה. רבי עקיבא אומר חי ועוף איננו מן התורה. שנאמר לא תבשל גדי בחלב אמו שלש פעמים. פרט לחיה ולעוף ולבהמה טמאה. רבי יוסי הגלילי אומר. נאמר לא תאכלו כל נבלה. ונאמר לא תבשל גדי בחלב אמו. את שאסור משום נבלה אסור לבשל בחלב. עוף שאסור משום נבלה. יכול יהא אסור לבשל בחלב. תלמוד לומר בחלב אמו. יצא עוף שאין לו חלב אם:

קבת נברין ושל נבלה. הרי זו אסורה. המעד בעורה של קבה בשורה. אם יש בה בנותן טעם. הרי זו אסורה. בשורה שינקה מן הטרפה. קבתה אסורה. וטרפה שינקה מן הקשרה. קבתה מתרת. מפני שכנים במעיה:

חמר בחלב מבדים וחמר בדם מבחלב. חמר בחלב שהוא מזעלין בו. וחיבין עליו. משום פגול ונותר וטמא.

מה שאינו בדם וחומר בדם. שהדם נזהג בבהמה ותייה
עווף. בין טמאין ובין טהורים. והחלב אינו נזהג אלא
בבהמה טהורה בלבד:

פרק ט

העור והרטב. והקיפה והאלל והעצמות והגידין
והקרניים והטפלים. מצטרפין לטמא טמא
אוכלים. אבל לא טמאת נבלות. וכיוצא בו השוחט
בבהמה טמאה לנכרי. והיא מפרכסת. מטמאת טמא
אוכליין. אבל לא טמאת נבלות. עד שתמאותו. או עד שיתיזו
את ראה. הרבה לטמא טמאת אוכליין. ממה שרבבה
לטמא טמאת נבלות. רבבי יהודה אומר האלל המבנש.
אם יש בו כזית במקום אחד. חיב עליו:

ב אלו שעורותיהם כבשון. עור האדם. עור חזיר של ישבוב.
רבבי יוסי אומר אף עור חזיר הבר. עור הטוטרת של
גמל הרכבה. ועור הראש של עגל הרך. ועור הפרשות.
עור בית הבשთ. ועור השليل. ועור שתחת האליה.
עור האנקה והבלח והלטאה והחמת. רבבי יהודה אומר
הילטה בחילדה. וכלו שעבדן או שהילד בהן כדי עבודה
טההורין. חוץ מעור האדם. רבבי יהודה בן נורי אומר שמונה
שרצים יש להן עורות:

ג המפשיט בבהמה ובהיה בטهורה ובטמאה. בדקה
ובגסה. לשטיח כדי אחיזה. ולחמת עד שיפשיט את

החזיה. המריגיל בלו' חبور לטמא. לטמא ולטמא. עוז שעל האואר. רבי יוחנן בן נורי אומר אינו חبور. וחכמים אומרים חبور עד שיפשיט את בלו':

ד עוז שיש עליו בזית בשר. הנוגע בצד היצא ממנו. ובשערה שבגנו טמא. היז עליו בשני חצאי זיתים. מטמאין במשא ולא ב מגע. דברי רבי ישמעאל. רבי עקיבא אומר לא ב מגע ולא במשא. ומזה רבי עקיבא בשני חצאי זיתים. שתחנו בקיסם. והסיטן שהוא טמא. ומפני מה רבי עקיבא מטהר בעור. מפני שהעוז מבטלן:

ה קלילת המת וקלילת המקדשים. הנוגע בהן בין סתומים בין נקובים טמא. קלילת נבללה וקלילת השערץ. הנוגע בהן סתומים טהורים. נקובים כל שהוא. מטמאים ב מגע. מניין שאף במשא. תלמוד לומר הנוגע והנושא. את שבא לכלל מגע. בא לכלל משא. לא בא לכלל מגע. לא בא לכלל משא:

ו ביצה השערץ המפרקמת טהורה. נקבה כל שהוא טמא. עכבר שבחיו בשר וחציו אדמה. הנוגע בבשר טמא. באדמה טהור. רבי יהודה אומר אף הנוגע באדמה שכנגד הבשר טמא:

ז האבר והבשר המידלידין בבהמה. מטמאין טמאת אוכליין במקומן. וצריכין הבשר. נשחתה הבהמה הבשרו בדמותה. דברי רבי מאיר. רבי שמואון אומר לא הבשרו.

מִתְהַבֵּה מִתְהַבֵּה. הַבָּשֶׂר אֲרִיךְ הַכְּשֵׁר. הָאָבָר מִטְמָא מִשּׁוֹם
אָבָר מִן הַחַי. וְאֵינוֹ מִטְמָא מִשּׁוֹם אָבָר נִבְלָה. דָּבָרִי רַبִּי
מַאיִיר. וַרְבִּי שְׁמֻעוֹן מִטְהָר:

" הָאָבָר וְהַבָּשֶׂר הַמַּדְלְקָלִין. בָּאָדָם טְהוֹרִין. מִתְהַבֵּה.
הַבָּשֶׂר טְהוֹר. הָאָבָר מִטְמָא מִשּׁוֹם אָבָר מִן הַחַי. וְאֵינוֹ
מִטְמָא מִשּׁוֹם אָבָר מִן הַמַּת. דָּבָרִי רַבִּי מַאיִיר. וַרְבִּי שְׁמֻעוֹן
מִטְהָר:

יום כ

פרק י

הַזְּרוּעַ וְהַלְּחִים וְהַקְּבָה. נֹהֲגֵנוּ בָּאָרֶץ וּבְחוֹצֶה לְאָרֶץ.
בְּפִנֵּי הַבַּיִת. וְשָׁלָא בְּפִנֵּי הַבַּיִת. בְּחֻלְין אָבֶל לְאָ
בְּמִקְדָּשִׁין. שְׁחִיה בְּדִין וּמָה אָמַר הַחֻלְין שְׁאֵין חִיבֵּן בְּחִזָּה
וּשְׂזָק. חִיבֵּן בְּמִתְנּוֹת. קָדְשִׁים שְׁחִיבֵּן בְּחִזָּה וּשְׂזָק. אֵינוֹ
דִין שְׁחִיבֵּן בְּמִתְנּוֹת. תַּלְמֹוד לוֹמֵר וְאַתָּן אָוֹתָם לְאַהֲרֹן
הַלְּהֹן וְלַבְּנֵיו לְחַק עַוְלָם. אֵין לְךָ אֶלְאָ מָה שֶׁאָמַר בְּעַנְיוֹן:

ב' כָּל הַקָּדְשִׁים שָׁקְדָם מָום קָבוּעַ לְהַקְדִּשׁוֹן וּגְפָדוֹן. חִיבֵּן
בְּבִכְרָה וּבְמִתְנּוֹת. וַיּוֹצְאֵין לְחֻלְין לְהַגְּזֹז וּלְהַעֲבֹד. וְלִדּוֹן
וְחַלְבָן מִתֶּר לְאַחֲר פְּדִיּוֹן. וְהַשׁוֹחֵטָן בְּחִזָּה פָּטוֹר. וְאֵין
עוֹשֵׂין תָּמֹרָה. וְאָמַר מַתוּ יְפָדוּ. חֹזֶן מִן הַבְּכוֹר וּמִן
הַמְּעִשָּׂר. כָּל שָׁקְדָם הַקְדִּשׁוֹן אֶת מִזְבֵּחַ אוֹ מָום עֹזֶר
לְהַקְדִּשׁוֹן. וְלְאַחֲר מִכְאָן נֹלֵד לְהָם מָום קָבוּעַ וּגְפָדוֹן.
פָּטוֹרֵין מִן הַבְּכוֹר וּמִן המִתְנּוֹת. וְאֵין יוֹצְאֵין לְחֻלְין
לְהַגְּזֹז וּלְהַעֲבֹד. וְלִדּוֹן וְחַלְבָן אָסֹור לְאַחֲר פְּדִיּוֹן. וְהַשׁוֹחֵטָן
בְּחִזָּה חִיבֵּן. וְעוֹשֵׂין תָּמֹרָה. וְאָמַר מַתוּ יְקָבְרוּ:

ג' בְּכֹור שְׁנַת עַרְבָּה בְּמַאֲהָה. בָּזְמַן שְׁמָאָה שׁוֹחֵטִין אֶת בָּלָן.
פּוֹטְרִין אֶת בָּלָן. אֶחָד שׁוֹחֵט אֶת בָּלָן. פּוֹטְרִין לוֹ אֶחָד.
הַשׁוֹחֵט לְפָהָן וְלַגְּכָרִי. פָּטוֹר מִן המִתְנּוֹת. וְהַמְּשַׁתְּחַפֵּף
עַמְּהָם צָרִיךְ שִׁירְשׁוֹם. וְאָמַר חֹזֶן מִן המִתְנּוֹת. פָּטוֹר
מִן המִתְנּוֹת. אָמַר מִכּוֹר לִי בְּנֵי מַעְיָה שֶׁל פָּרָה. וְהִי בְּהָנָ

מִתְנָזֶת· נוֹתֵן לַבָּהוּ· וְאַינּוּ מְגַבֵּה לוֹ מִן הַדְּמִים· לְקַח הַיָּמָנוּ
בִּמְשֻׁקָּל· נוֹתֵן לַבָּהוּ וְמְגַבֵּה לוֹ מִן הַדְּמִים:

ג' גַּר שְׁנַתְגִּיר. וְהִתְהַלֵּךְ לֹא פָּרָה. נְשַׁחֲטָה עַד שְׁלָא נְתַגֵּר
פָּטוֹר. מִשְׁנַתְגִּיר חִיבָּה. וְאַם סְפָק פָּטוֹר. שְׁהַמּוֹצִיא מְחַבְּרִיו
עַלְיוֹ הַרְאִיה. אַיִלּוֹ הַזְּרוּעַ מִן הַפְּרָק שֶׁל אַרְכְּבָה. עַד כִּי
שֶׁל יָד. וְהַוָּא שֶׁל נְזִיר. וּכְנַגְדוֹ בָּרְגָּל. שְׂזָק. רַבִּי יְהוּדָה אָמֵר
שְׂזָק מִן הַפְּרָק. שֶׁל אַרְכְּבָה. עַד סְכָד שֶׁל רְגָּל. אַיִלּוֹ לְחֵי.
מִן הַפְּרָק שֶׁל לְחֵי. עַד פִּיקָה שֶׁל גְּרָגְרָת:

פרק יא

רַאשִׁית הַגּוֹן. נוֹהָג בָּאָרֶץ וּבְחוֹצֶה לְאָרֶץ. בְּפִנֵּי הַבַּיִת.
וּשְׁלָא בְּפִנֵּי הַבַּיִת. בְּחַולֵין אָבֵל לֹא בְּמִקְדְּשִׁין.
חַמְרָה בְּזַרְעוֹן וּבְלְחִים וּבְקִיבָה מִירַאשִׁית הַגּוֹן. שְׁהַזְּרוּעַ
וּבְלְחִים וּמִקְבָּה. נוֹהָגִים בְּבָקָר וּבְצָאן. בְּמִרְבָּה וּבְמוּעָט.
וּרַאשִׁית הַגּוֹן אַינּוּ נוֹהָג אֶלָּא בְּרַחְלוֹת. וְאַינּוּ נוֹהָג אֶלָּא
בְּמִרְבָּה:

ב' וּכְמָה הוּא מִרְבָּה. בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים שְׁתִי רַחְלוֹת.
שְׁנַאֲמָר יְחִיָּה אִישׁ עֲגָלָת בָּקָר וּשְׁתִי צָאן. וּבֵית הַלְּלָל
אָמְרִים חַמְשׁ שְׁנַאֲמָר חַמְשׁ צָאן עֲשָׂוּזָת. רַבִּי דָוִסָּא בָּן
הַרְכִּינֶס אָמַר חַמְשׁ רַחְלוֹת גּוֹזֹזֶת מִנָּה (מִנָּה) וּפְרָס.
חִיבּוֹת בְּרַאשִׁית הַגּוֹן. וּחַכְמִים אָמְרִים חַמְשׁ רַחְלוֹת
גּוֹזֹזֶת בָּל שְׁהָן. וּכְמָה הוּא נוֹתֵן לוֹ מִשְׁקָל חַמְשׁ סְלָעִים
בְּיְהוּדָה. שְׁהָן עַשֶּׂר סְלָעִים בְּגָלִיל. מַלְבָּן וּלְאַצּוֹא. בְּדִי

לעשות ממנה בגד קטן. שנאמר תתן לו. שיהא בו כדי מותנה. לא הספיק לתנו לו עד שעבשו פטור. לבנו ולא עבשו חיב. הלוקח נז צאנו של נבר. פטור מראשית הגז. הלוקח נז צאנו של חבירו. אם שיר המוכר (המוכר) חיב. לא שיר. הלוקח חיב. היו לו שני מינים שהוחפות ולבנות. מכר לו שהוחפות. אבל לא לבנות. זכרים אבל לא נקבות. זה נותן לעצמו. וזה נותן לעצמו:

פרק יב

שלוח הkon נוהג באָרֶץ ובחוץ לארץ. בפני הבית ולא בפנים הבית. בחולין אבל לא במקדשין. חמר בכסי הדם משלוח הkon. שבסי הדם נוהג בחיה ובעוף. במזון ובשיאנו מזון. ושלוח הkon אינו נוהג אלא בעוף. ואינו נוהג אלא בשיאינו מזון. איזה שאינו מזון. בגין אוזין ותרנגולים שקנו בפרדס. אבל אם קנו בבית. וכן יוני הרדייסיות. פטור מלשלח. עוף טמא פטור מלשלח:
 י. עוף טמא רובץ על ביצי עוף טהור. וטהור רובץ על ביצי עוף טמא. פטור מלשלח. קורא זכר רבי אליעזר מחייב. וחכמים פוטרין:

ה. היה מעופפת בזמן שנפיה נוגעת בkon. חיב לשלח. אין כנפיה נוגעת בkon. פטור מלשלח. אין שם אלא אפרוח אחד. או ביצה אחת. חיב לשלח שנאמר kon. kon מביל מקום. היו שם אפרוחין מפרייחין. או באים מזרות.

פטור מלשלח. שנאמר והאם רובהצת על האפרוחים או על הביצים מה אפרוחין בני קיימת אף ביצים בני קיימת. יצאו מזרות ומה הביצים צריכין לאם. אף האפרוחים צריכין לאם. יצאו מפריחין שלחה וחורה. שלחה וחורה. אפילו ארבעה וחמשה פעמים חיב. שנאמר שליח תשlich אמר הריני נוטל את האם. ומשלח את הבנים חיב לשילח. שנאמר שליח תשlich את האם. נטל הבנים והחוירו לעוז ואחר بد חורה האם עלייהם. פטור מלשלח:

ד הנוטל אם על הבנים רבי יהודה אומר לזקה ואני משלח. וחכמים אומרים משלח ואני לזקה זה הכלל כל מצות לא תעשה שיש בה קום עשה אין לזקי עלייה:

ה לא יטול אדם אם על הבנים. אפילו לטהר את המטווע. ומה אם מצוה קלה שהיא באיסר. אמרה תורה למען ייטב לך והארבת ימים. קל וחומר על מצות חמורות שבתורה: סליק

מסכת בכורות

פרק א

הלוֹקֵחׁ עֹזֶר חַמּוֹר שֶׁל נְכָרִי וְהַמּוֹכֵר לוֹ אֲף עַל פִּי
שָׁאיָנוּ רְשָׁאיִי וְהַמְשֻׁתָּר לֹזֶה וְהַמְקֻבֵּל מִמְּנָנוּ
וְהַנּוֹתֵן לוֹ בְּקַבְּלָה פָּטוֹר מִן הַבְּכֹרָה שֶׁנְאָמָר בַּיִשְׂרָאֵל
אֲבָל לֹא בְּאֶחָדִים פְּהָנִים וְלֹוִים פָּטוֹרין מִקְלָל וְחַמְרָר אֲםִם
פָּטוֹר שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר דֵין הוּא שִׁיפְּטוּר אֶת עַצְמָנוּ:

ב' פָּרָה שִׁילְדָה בְּמִינֵי חַמּוֹר וְחַמּוֹר שִׁילְדָה בְּמִינֵי סֹס פָּטוֹר
מִן הַבְּכֹרָה שֶׁנְאָמָר פָּטָר חַמּוֹר פָּטָר חַמּוֹר שְׁנִי פְּעָמִים
עַד שִׁיהָא הַיּוֹלֵד חַמּוֹר וְהַנּוֹלֵד חַמּוֹר וְמֵה הַמִּבְּאִילָה
בְּהַמָּה טְהוֹרָה שִׁילְדָה בְּמִינֵי בְּהַמָּה טְמָאָה מִתְּר בְּאִיכְּלָה
וְטְמָאָה שִׁילְדָה בְּמִינֵי בְּהַמָּה טְהוֹרָה אָסּוֹר בְּאִיכְּלָה
שְׁהַיּוֹצֵא מִן הַטְּמָאָה טְמָא וְהַיּוֹצֵא מִן הַטְּהוֹרָה טְהוֹר דָג
טְמָא שְׁבָלָע דָג טְהוֹר מִתְּר בְּאִיכְּלָה וְטְהוֹר שְׁבָלָע דָג
טְמָא אָסּוֹר בְּאִיכְּלָה לְפִי שָׁאיָנוּ גְדוּלָיו:

ג' חַמּוֹר שֶׁלָא בְּכָרָה וְיִלְדָה שְׁנִי זָכָרים נוֹתֵן טֶלֶה אֶחָד
לִפְהָנָן זָכָר וְנִקְבָּה מִפְרִישׁ טֶלֶה אֶחָד לְעַצְמוֹ שְׁתִי חַמּוֹרים
שֶׁלָא בְּכָרָו וְיִלְדוֹ שְׁנִי זָכָרים נוֹתֵן שְׁנִי טֶלֶים לִפְהָנָן זָכָר
וְנִקְבָּה או שְׁנִי זָכָרים וְנִקְבָּה נוֹתֵן טֶלֶה אֶחָד לִפְהָנָן שְׁתִי
נִקְבּוֹת זָכָר או שְׁנִי זָכָרים וְשְׁתִי נִקְבּוֹת אֵין בָּאָן לִפְהָנָן
כָּלּוּם:

ד' אחת בבראה ואחת שלא בבראה. וילדו שני זברים. נזתן טלה אחד לפהנו זכר ונקבה. מפריש טלה אחד לעצמו. שנאמר ופרט חמוץ תפדה בשעה. מן הקבושים ומון העזים. זכר ונקבה. גדוול וקטן. תמים. ובעל מום. ופודה בו פעמים הרבה. נבנש לדיר להתעשר. ואם מת נהנים בו:

ה' אין פודים לא בעגל. ולא בחיה. ולא בשחיטה. ולא בטריפה. ולא בכלאים. ולא בכווי. רבינו אליעזר מתייר בכלאים מפני שהוא שה. ואוסר בכווי מפני שהוא ספק. נתנו לפהנו. אין הפהן רשיין לקימז. עד שיפריש מה:

ו' המפריש פדיון פטר חמוץ ומה. רבינו אליעזר אומר חיבין באחריותו בחמש שלעים של בן. וחכמים אומרים אין חיבין באחריותו בפדיון מעשר שני. העיד רבוי יהושע ורבוי צדוק על פדיון פטר חמוץ שמית. שאין בآن לפהן כלום. מה פטר חמוץ. רבינו אליעזר אומר יקבר. ומתר בהנאותו של טלה. וחכמים אומרים אינו צריך להקבר. והטלה לפהן:

ו' לא רצה לפדותו. עורפו בקופץ מאחריו וקוברו. מצות פדיה קודמת למצות עירפה. שנאמר ומה לא תפדה וערפתה. מצות יעידה קודמת למצות פדיה. שנאמר אשר לו יעידה והפדה. מצות יבום קודמת למצות חלייצה. בראשונה שהיו מתבוננים לשם מצוה. ועכשו שאינן

מחבונין לשם מצוה. אמרו מצות חלייצה קודמת למצות
יבום. מצות גאולה באדונן הוא קודם לכם אדם. שנאמר
ואם לא יגאל ונember בערבה:

פרק ב

הלויקח עוזר פרתו של נברוי. ומהווכר לו אף על פי
שיאינו רשי. המשתקף לו. והמקבל ממנו.
והנותן לו בקבלה. פטור מן הבכורה. שנאמר בישראל
אבל לא באחרים. בהנים ולויים חיבין. לא נפטרו מבכור
ביהמה טהורה. (ולא נפטרו) אלא מפדיין הבן ומפטר
חמור:

ב כל מקדשים שקדם מום קבוע להקדשן ונפדו. חיבים
בבכורה ובמtnות. וווצאי לחולין לגז ולהעבד. וולדון
וחלון מותר לאחר פדיון. והשותטן בחוץ פטור. ואין
עוושים תמורה. ואם מתו יפדוי חוץ מן הבכור ומمن
המיעשר:

ג כל שקדם להקדשן את מומן. או מום עוזר להקדשן.
וילא אחר מכאן נולד להם מום קבוע ונפדו. פטורין מן
הbacורה וממן המtnות. ואינם וווצאי לחולין. לגז ולהעבד.
וולדון וחלון אסור לאחר פדיון. והשותטן בחוץ חיב.
ועושין תמורה. ואם מתו יקברו:

ד המקבל צאו ברזל מן הנברוי. ולדות פטורין. ולדי (ולדי) ולדות חיבין העמיד ולדות מהתאמותיהם. ולדי ולדות פטורים. ולדי ולדי ולדות חיבין. רבנו שמואל בן גמליאל אומר אפלו עד עשרה דורות פטורים.
שאחריותן לנברוי:

ה רחל שלדה במיין עז. ועוז שלדה במיין רחל. פטור מן הבכורה. ואם יש בו מחלוקת סימנים חיב:

ו רחל שלא בכורה וילדה שני זברים. ויצאו שני ראשיהם באחד. רבי יוסי הגלילי אומר שנייהו לפהן שנאמר הזכרים לוי. וחכמים אומרים אי אפשר. אלא אחד לו ואחד לפהן. רבי טרפון אומר הכהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משמנים ביןיהם. והשני ירעעה עד שישתאב. וחיב במתנות. רבי יוסי פוטר. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלוקו. רבי עקיבא אומר המוציא מתבירו עליו הראיה. זכר ונkehה אין כאן לפהן כלום:

ו שתי רחלות שלא בכרו. וילדו שני זברים. נתן שנייהו לפהן. זכר ונkehה. הזכר לפהן. שני זברים ונkehה. אחד לו ואחד לפהן. רבי טרנון אומר הכהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משמנים ביןיהם. והשני ירעעה עד שישתאב. וחיב במתנות. רבי יוסי פוטר. מת אחד מהן. רבי טרנון אומר יחלוקו. רבי עקיבא אומר המוציא

**מחבירו עליו הראה. שתי נקבות זכר. או שני זכרים
ושתי נקבות אין באן לפהן כלום:**

" אחת בכורה. ואחת שלא בכורה. וילדו שני זכרים. אחד לו ואחד לפהן. רבי טרפון אומר הבהן בורר לו את היפה. רבי עקיבא אומר משפטן בינויהם. והשני ירעעה עד שיטאב. וחיב במתנות. רבי יוסף פוטר. שהיה רבי יוסף אומר כל שחלפיו ביד בהן. פטור מן המתנות. רבי מאיר מחיב. מת אחד מהן. רבי טרפון אומר יחלקו. רבי עקיבא אומר המוציא מחבירו עליו הראה. זכר ונקבה אין באן לפהן כלום:

" יוצא לפניו והבא אחריו. רבי טרפון אומר שנייהם ירעעו עד שיטאבו. ויאכלו במוםם לבעלים. רבי עקיבא אומר שנייהם אינם בכור. הראשון משווים שאנו פטר רחם. והשני משווים שקדם אחר:

פרק ג

הלוֹקֵח בָּהֶם מִן הַגְּבָרִי . וְאֵין יְדוּעַ אֶם בְּכֶרֶת וְאֵם לֹא בְּכֶרֶת . רַبִּי יְשֻׁמְעָל אֹזֶם בְּתַ שְׁנַתָּה וְדָאי לְבָהָן . מִבָּאָן וְאַילְךָ סְפָק . רְחַל בְּתַ שְׁתִים וְדָאי לְבָהָן . מִבָּאָן וְאַילְךָ סְפָק . פְּרַה וְחַמּוֹר בְּנוֹת שְׁלֹשׁ וְדָאי לְבָהָן . מִבָּאָן נְפִטְרַת . הִיא בְּדָבְרִיךְ אֶלְאָ אַמְרוּ . סִימֵן הַוְּלֵד בְּהַמָּה דָקָה טְנוּף . וּבְגַסְתָּה שְׁלִיחָה . וּבְאֲשָׁה שְׁפִיר וּשְׁלִיחָה . זֶה הַבְּלֵל כָל שְׂדֵדָע שְׁבָכֶרֶת . אֵין בָּאָן לְבָהָן כְּלָום . וְכָל שְׁלָא בְּכֶרֶת . הָרִי זוּ לְבָהָן . אֶם סְפָק יְאַכֵּל בְּמוֹמוֹ לְבָעָלִים . רַבִּי אַלְיעָזֶר בָּן יַעֲקֹב אֹזֶם בְּהַמָּה גַּסְתָּה שְׁשָׁפָעָה חֲרַתָּת דָם . הָרִי זוּ תְּקַבֵּר . וּנְפִטְרָה מִן הַבְּכוֹרָה :

ב רַבִּי שְׁמַעוֹן בָּן גַּמְלִיאָל אֹזֶם הַלוֹקֵח בְּהַמָּה מְנִיקָה מִן הַגְּבָרִי . אֵינוֹ חוֹשֵׁש שְׁמָא בְּנָה שֶׁל אַחֲרַת הִיא . נְכָנס לְתֹזֵךְ עַדְרוֹ . וּרְאָה אֶת הַמְּבָכִירֹת מְנִיקָות . וְאֶת שְׁאֵין מְבָכִירֹת מְנִיקָות . אֵינוֹ חוֹשֵׁש שְׁמָא בְּנָה שֶׁל זוּ בָּא לֹ אָצֵל זוּ . וּשְׁמָא בְּנָה שֶׁל זוּ בָּא לֹ אָצֵל זוּ :

ג רַבִּי יוֹסֵי בָּן מִשְׁלָם אֹזֶם הַשׁוֹחֵט אֶת הַבְּכוֹר . עֹזֶשֶׁה מֶקוּם בְּקוֹפִץ מִבָּאָן וּמִבָּאָן . וּתוֹלֵש הַשְׁעָר . וּבְלִבְדֵי שֶׁלָּא יַזְרִעֵל מֶמְקוֹמוֹ . וּבָנָה הַתּוֹלֵש אֶת הַשְׁעָר לְרָאֹות מֶקוּם הַמּוֹמָן :

ד שער בכורך בעל מום שגנשר. והניחו בחילזון. ואחר לכך שחתו עקביא בן מהללאל מתיר וחכמים אוסרין דברי רבי יהודה אמר רבי יוסי לא בזה התיר עקביא. אלא בשער בכורך בעל מום שגנשר. והניחו בחילזון. ואחר לכך מת. בזה עקביא בן מהללאל מתיר וחכמים אוסרין. האומר המידידל בבכורך. את שהוא נראה עם הגזה מתר. ואת שאיןו נראה עם הגזה אסור:

פרק ד

עד כמה ישראלי חיבים להטפל בבכורך בהמה דקה. עד שלשים יום. ובגסה חמישים יום. רבי יוסי אומר בדקה שלשה חדשים. אמר לו הבהן בתוך זמן זה. תגנו לי. הרי זה לא יתנו לו. אם היה בעל מום. אמר לו תנו לי שאוכלנו מותר. ובשעת המקדש אם היה תמים. אמר לו תני לי שאקריבנו מותר. הבכור נאכל שנה ב שנה. בין פמים בין בעל מום. שנאמר לפניו כי אלהיך תאכלנו שנה ב שנה:

ג נולד לו מום בתוכך שנהתו. מותר לקימנו כל שנים עשר חדש. לאחר שנהתו. אין רשי לקימנו. אלא עד שלשים יום:

ה השווית את הבכור ומראה את מומו. רבי יהודה מתיר. רבי מאיר אומר הואיל והוא נשבט. שלא על פי ממחה. אסור:

ד מי שאינו ממחה וראה את הבכור. ונשחת על פיו. הרי זה יקבר. וישלים מביתו. זו את הדין. זכה את החיבר. וחייב את הזבאי. טמא את הטההור. וטהר את הטמא. מה שעשה עשו. וישלים מביתו. ואם היה ממחה לבית דין. פטור מלשלים. מעשה בפירה שנטלה האם שללה. והאכילה רבי טרפון לפלבים. ובא מעשה לפני חכמים (והתירוה). אמר תודוס הרופא. אין פירה וחזרה יוצא מהאלכסנדריא. עד שהם חותכין את האם שללה. בשביל שלא תלד. אמר רבי טרפון הלה חמורך טרפון. אמר לו רבי עקיבא רבי טרפון פטור אתה שאתת ממחה לבית דין. וכל ממחה לבית דין פטור מלשלים:

ה הנוטל שכרו להיות רואיה בכורות. אין שוחטין (על פיו). אלא אם בין היה ממחה באילא ביבנה. שהחטו לו חכמים להיות נוטל ארבעה איסרות בבהמה דקה ושתה בגסה. בין תמים בין בעל מום:

ו הנוטל שכרו לדzon. דיניו בטלים. להעד. עדותו בטלה. להזות ולקדש. מימיו מעלה ואפרו אפר מקלה. אם היה כהן וטמאוهو מתרוממתו. מאכללו ומשקו וסכו. ואם היה זקן מרביבו על החמור. ונזון לו שכרו בפועל:

ז החשוד על הבכורות. אין לזכין ממנה בשר צבאים. ולא עורות שאין עובדיין. רבי אליעזר אומר לזכין

מִמְנוּ עֹזּוֹת שֶׁל נֶקְבָּה. וְאֵין לְזַקְחֵנִן מִמְנוּ אָמֵר מַלְבָּן
וְצֹאֵי אָבָל לְזַקְחֵנִים מִמְנוּ טֻווִי וּבְגָדִים:

ט הַחַשׁוֹד עַל הַשְׁבִּיעִית אֵין לְזַקְחֵנִן מִמְנוּ פְּשַׁתְּן וְאַפְּילָן
סְרוֹק אָבָל לְזַקְחֵנִן מִמְנוּ טֻווִי וְאַרְיגָּן:

ט הַחַשׁוֹד לְהִיוֹת מָזָר תְּרוּמָה לִשְׁם חֹלֵץ אֵין לְזַקְחֵנִן
מִמְנוּ אַפְּילָן מִים אוֹ מְלָח דָּבָרִי רַבִּי יְהוּדָה רַבִּי שְׁמַעֲון
אָמֵר כֹּל שִׁישׁ בּוֹ זִיקָת תְּרוּמָות וּמַעֲשָׂרוֹת אֵין לְזַקְחֵנִן
מִמְנוּ:

ט הַחַשׁוֹד עַל הַשְׁבִּיעִית אֵינוֹ חַשׁוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת
הַחַשׁוֹד עַל הַמַּעֲשָׂרוֹת אֵינוֹ חַשׁוֹד עַל הַשְׁבִּיעִית הַחַשׁוֹד
עַל זֶה וַעֲלֵי זֶה חַשׁוֹד עַל הַטְהָרוֹת וַיֵּשׁ שֶׁהוּא חַשׁוֹד עַל
הַטְהָרוֹת וְאֵינוֹ חַשׁוֹד לֹא עַל זֶה וְלֹא עַל זֶה (זה הַבָּלָל)
כֹּל הַחַשׁוֹד עַל הַדָּבָר לֹא דָנו וְלֹא מַעֲידָו:

פרק ה

כָּל פְּסוֹלִי הַמְּקַדְּשִׁין נִמְפְּרִים בְּאִיטְלִיז וּגְשָׁחְטִין
בְּאִיטְלִיז וּגְשָׁקְלִין בְּלִיטְרָא חֹזֶן מִן הַבָּכֹר וּמִן
הַמַּעֲשָׂר שְׁחַנְתָּן לְבָעָלִים פְּסוֹלִי הַמְּקַדְּשִׁין שְׁחַנְתָּן
לְהַקְדִּשׁ וּשְׁזַקְלִין מִנָּה בְּנֶגֶד מִנָּה בְּבָכֹר:

כ בֵּית שְׁמָאי אָמְרִים לֹא יִמְנָה יִשְׂרָאֵל עִם הַפְּהָנוֹ עַל
הַבָּכֹר וּבֵית הַלְּל מַתִּירִים אַפְּילָן גְּבָרִי בְּכֹר שְׁאַחֲזוֹ
דָּם אַפְּילָן הוּא מַת אֵין מַקְזִין לוֹ דָם דָבָרִי רַבִּי יְהוּדָה

וחכמים אומרים יקיז. ובלבך שלא עשה בו מום. ואם עשה בו מום הרי זה לא ישחוט עליו. ורבי שמואל אומר יקיז. אף על פי שהוא עוזה בו מום:

ג' הוצרים באזע הבכור. הרי זה לא ישחט עלמותה. דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים בשלד לו מום אחר ישחט עליו. מעשה בזכר של רחלים זכו ושערו מדילדל. ראהו כסודר אחד אמר מה טיבו של זה. אמרו לו בכור הוא. ואינו נשחת אלא אם בן היה בו מום. נטול פגון וצרים באזע. ובא מעשה לפניו חכמים והתיירוהו ראה שהתיירוי. והלך וצרים באזע בכוורות אחרים ואסרו. פעם אחת היה תינוקות משבחים בשדה. וקשרו זנבות טלאים זה בזה. ונפסקה זנבו של אחד מהם. והרי הוא בכור. ובא מעשה לפניו חכמים והתיירוהו ראו שהתיירוי והלכו וקשרו זנבות בכוורות אחרים ואסרו. זה הפלל. כל שהוא לדעתו אסור. ועלא לדעתו מותר:

ד' היה בכור (רודהפו) ובעטו. ועשה בו מום. הרי זה ישחט עליו. כל המומים הרואים לבא בידי אדם. רועים ישראאל נאמנים. ורועים בהנים אין נאמנים. רבנן שמואל בן גמליאל אומר נאמן הוא על של חברו. ואינו נאמן על של עצמו. רבי מאיר אומר החשود על הדבר. לא דנו ולא מעידו:

ה נאמנו הבהזו לומר הראיתי בכור זה. ובעל מום הוא. הבעל נאמנים על מומי המעריר. בכור שנסמת עיניו. שנקטעה ידו. שנשברת רגלו. הרי זה ישחת על פי שלשה בני הנסת. רבי יוסי אומר אפלו יש שם עשרים ושלשה. לא ישחת אלא על פי ממחה:

ה השחתת את הבכור. ומכוון ונודע שלא הראוי. מה שאכלוأكلו. והוא יחויר להם את הדמים. ומה שלא אכלו הבשר יקבר. והוא יחויר להם את הדמים. וכן השחתת את הפרה ומקרה. ונודע שהיא טרפה. מה שאכלוأكلו. יחויר להם את הדמים. ומה שלא אכלו. הם יחוירו לו את הבשר. והוא יחויר להם את הדמים. מכירוהו לנכרים. או הטילוהו לכלבים. ישלמו לו דמי הטרפה:

פרק ו'

על אלו מומין השוחטין את הבכור. נגממה אוננו מן הסחוס. אבל לא מן העור. נסדקה אף על פי שלא חסירה. נקבה. מלא בראשינה. או שיבשה. איזו היא בשה. כל שתנקב ואינה מוציאה טפת דם. רבי יוסי בן משולם אומר יבשה נשטהא נברכת:

ב' ריס של עין שנקב. שנפוגם. שנדק. הרי בעינו דק. תבלול. חלוזן. נחש. ועינב. ואיזהו תבלול. לבן הפסיק

**בְּסִירָה וְנַכְנֵס בְּשַׁחַזֶּר. בְּשַׁחַזֶּר וְנַכְנֵס בְּלֹבֶן. אֵין מָום
שָׁאיַן מוּמֵין בְּלֹבֶן:**

חֲוֹרֵר. וְהַמִּים הַקְּבוּעִים. אֵיזֶה חֲוֹרֵר הַקְּבוּעַ. כָּל
שְׁשָׁהָה שֶׁמְזֻנִים יוֹם. רַבִּי חַנִּינָא בֶן אַנְטִיגְנוֹס אָזֶר בּוֹדָקִין
אוֹתוֹ שֶׁלֶתֶה פְּעָמִים בְּתוֹךְ שֶׁמְזֻנִים יוֹם. וְאַלְוָה הַן מִים
הַקְּבוּעִים. אֲכַל לְחָ וַיְבַשׂ שֶׁל גִּשְׁמִים. לְחָ וַיְבַשׂ שֶׁל שְׁלָחִין.
אֲכַל הַיְבָשׂ. וְאַחֲרֵי בְּדַק אֲכַל הַלְּחָ. אֵין מָום. עַד שִׁיאָכַל
הַיְבָשׂ אַחֲרֵי הַלְּחָ:

חַטְמוֹ שְׁנָקֶב. שְׁנָפְגָם. שְׁנָסְדָק. שְׁפָתוֹ שְׁנָקֶבֶה. שְׁנָפְגָמָה.
שְׁנָסְדָקָה. חֹוטִיו הַחִיצּוֹנָות שְׁנָפְגָמוֹ אוֹ שְׁנָגְמָמוֹ.
וְהַפְּנִימִיות שְׁנָעַקְרוֹן. רַבִּי חַנִּינָא בֶן אַנְטִיגְנוֹס אָזֶר אֵין
בּוֹדָקִין מִן הַמִּתְאִימּוֹת וְלִפְנִים. אָף לֹא אֶת הַמִּתְאִימּוֹת:

גַּפְגָם הַזּוֹבֵן. אוֹ עַרְיוָה שֶׁל נִקְבָּה בּמִקְדָּשִׁים. גַּפְגָם הַזּוֹבֵן
מִן הַעֲצָם. אֲכַל לֹא מִן הַפְּרָק. אוֹ שְׁהִיה רָאשׁ הַזּוֹבֵן מִפְצִיל
עַצְם. אוֹ שִׁישׁ בְּשַׁר בֵּין חַלִּיא לְחַלִּיא. מֶלֶא אַצְבָּעָ:

אחר השלמת כל מסכתא ומסכתא יאמר זה שלש פעמים
ויעיל לשכחה בעורת השם יתברך.

הדרן עלה' מסכת (פלוני) והדרך עלה' דעטן עלה' מסכת (פלוני) זעטך
עלן לא נתנשי מינך מסכת (פלוני) ולא תנתנשי מינן לא בעלמא הדין
ולא בעלמא דין:

ואחר כך יאמר

יהי רצון מלפניך כי אלהינו ואלקי אבותינו שתחאה תורהך אומנותנו
בעולם הזה ותחאה עטנו לעולם הבא. חנניה בר פפא. רמי בר פפא.
נחמן בר פפא. אחאי בר פפא. אבא מרוי בר פפא. רפרם בר פפא.
רכיש בר פפא. סרחה בר פפא. אריא בר פפא. דרו בר פפא:

הערב נא כי אלהינו את דברי תורה בפיינו ובפייפות עמך בית
ישראל ונkehה אנחנו כלנו וצאצאים וצאצאי עמך בית ישראל יראי
שםך ולמודי תורה:

מאיבי תחטמי מצוחך כי לעולם היא לי:
יהי לבך תמים בחקיך למען לא אבוש:
לעולם לא אשכח פקודיך כי בס חיותני:
ברוך אתה יהוה לדני חקיך: